דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

היום בדבר
● אמני ישראל ונשיא סוריה — חגי אשד
● ועידת „חירות", מי יצחק אחרון — יצחק טאוב
● החוזרים והמחזירים — מאיר בראלי
● דבר פתוח, כוכבים ולילות
● דבר־אחר

מזג האויר

מעונן חלקית.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 7—15, רמת הגולן: 7—17, נהריה: 10—20, צפת: 6—14, חיפה: 11—19, טבריה: 9—24, עפולה: 12—21, שומרון: 9—17, תל־אביב: 10—20, נמל תעופה בן־גוריון: 9—20, יריחו: 10—25, עזה: 10—21, באר־שבע: 8—21, אילת: 12—26.

יום רביעי, ח' באדר ב' תשמ"ו, 19 במארס 1986 ● גליון 18765

היום 12 עמודים ● המחיר 63 אגורות כולל מע"מ

ראש הממשלה: אם המס המוצע יפגע בצמיחה, ביציבות או בבורסה - לא יוטל

צופים היום לחץ של מוכרים בשוק המניות

מאת דרור שרביט ודודה בר, סופרי „דבר"

בבורסה לניירות ערך צופים היום מגמת מכירות מוגברת, על אף הודעות ההרגעה שנמסרו אתמול בשם ראש הממשלה וראשי האוצר. המסחר מתחדש היום לאחר שאתמול הוחלט שלא לקיימו לנוכח הפרסומים שהיו על ההצעות למיסוי ניירות ערך בבורסה.

הערכת הגורמים הפוליטיים היא שהאופן בו טופלה ההצעה למיסוי על הבורסה הקטין את הסיכוי לצעדי מיסוי מידיים, שכן הפרסומים המוקדמים חייבו את הודעות ההכחשה של דוברי ראש הממשלה ועתה הוא יצטרך להתייצב מאחוריהם ולדחות כל יוזמה מעשית בנושא. עם זאת, בסיעת המערך בכנסת עדיין ישנם חברים בולטים התומכים ביוזמה זאת, הן במישור העקרוני והן כתחליף להצעות המיסוי של האוצר.

הידיעות על אפשרות להטלת מס גררו אתמול תגובה עצבנית של המשקיעים בניירות ערך. בקרנות הנאמנות הצטברו פקודות מכירה בסכום המוערך בכ־20 מיליון דולר. גם בסניפי הבנקים התקבלו פקודות מכירה מבוהלות של לקוחות שביקשו לממש את כל השקעתם בשוק המניות. מנגד היו סוחרים רבים שהמתינו לירידות נוספות בשוק המניות ועל פי עוצמת ירידות השערים התכוונו להצטייד ב„סחורה" זולה.

על רקע זה התכנסה הנהלת הבורסה ובתום התייעצויות שקיימה עם חברי בורסה ונציגי הגופים הגדולים הפועלים בשוק, החליטה שלא לקיים אתמול את המסחר בבורסה ולחדשו לאחר קבלת הודעות ההבהרה הממשלתיות. כל פקודות המסחר שנמסרו אתמול, לאגרות חוב ולמניות עד שעות הצהרים בוטלו וציבור המשקיעים התבקש לתת פקודות חדשות למסחר שיתקיים היום. גם המסחר בקרנות הנאמנות בוטל אתמול והוא יחודש היום.

הערכה: מכירות אך בהיקף מתון

להערכת סוחרים בבורסה יתרמו הודעות ההבהרה הממשלתיות להשגת איזון בפעילות במגמות הצפויה היום. עם זאת צפוי כי מחזורי העיסקות היום יהיו גדולים מהרגיל. בבורסה מזכירים כי מאז תחילת השבוע נמצא שוק המניות במגמת מימוש מתרחבת, ויתכן שהאירועים סביב מיסוי הבורסה יאיצו את תהליך המימוש ויקרבו את מועד האיזון.

חת: מצדד במס ריווחי הון בבורסה

ד"ר מאיר חת, מי שהיה יו"ר הבורסה לניירות ערך, מצדד במס רווח הון על עיסקות בבורסה, אך סבור כי יש לשקול מס כזה במסגרת של רפורמה כוללת במיסוי ובשוק ההון.

ד"ר חת סבור, כי למס מחזור לא תהיה תועלת תקציבית ממשית שכן היקפי המסחר בבורסה אינם מבטיחים פוטנציאל גביה גבוה. עם זאת הוא תומך במס על רווחי הון בבורסה, אך „לא כ„שליפה מהמותן כל אימת שיש בעיה בוועדת הכספים של הכנסת". לדעתו יש לשקול מס כזה בהקשר של בדיקת בסיס ההכנסה עליה מוטלים מיסים. לפי דעתו ניתן היה במסגרת כזו להטיל מס על רווחים קצרי מועד שבין 30 ל־90 יום.

מאת שלמה קרמר, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

ראש הממשלה שמעון פרס הבהיר אתמול, כי עומדות בפני הממשלה כמה אפשרויות, שכולן קשות: לקחת מס מגימלאים או להטיל אגרת חינוך או להטיל מס על פעילות הבורסה. ראש הממשלה, בהרצאתו במכללת תל־חי לא העלה אפשרויות נוספות אחרות להחלטת הצעדים שהממשלה כבר החליטה עליהם בעבר והם בתחום הדיסון התקציבי.

במהלך ביקורו במכללת תל חי אמר ראש הממשלה:

„הבעיה היא שאנו צריכים לבחור בין כמה וכמה אפשרויות שכולן קשות: או לקחת מס מן הגימלאים: להטיל מס על חלק מהגימלא שלהם, דבר שהוא קשה מאד. או להטיל אגרת חינוך — שאף זה דבר קשה, או להטיל מס על רווחי הבורסה. בכל מיקרה ומיקרה מדובר בסכומים רצינים למדי. ההערכה היא שהטלת מיסוי של שני אחוזים על הבורסה תכניס בין 30 ל־40 מיליון דולר בשנה. מאגרת חינוך תתקבל הכנסה של 24 מיליון דולר. על הגימלאים הטילו כבר שני קיצוצים וקשה להם מאד כפי שאנו שומעים: הקטינו להם את תוספת הוותק והטילו מס על כל משפחה גימלאית שהכנסתה עולה על 904 ש"ח לחודש. מס על רווחי בורסה הוטל כבר בעבר והדבר לא גרם לנזקים רבים. אנחנו מאד מעונינים ביציבות במשק. אם נמצא שההצעה יכולה לפגוע ביציבות ובפעילות הבורסה — לא נעשה זאת. יש הצעות כאלה, יש הצעות מהצעות שונות, ואולם בכל מקרה, לפני שנקבל החלטה — נבדוק היטב את ההשלכות על הצמיחה, היציבות ופעילות הבורסה".

לשמחת ראש־הממשלה מתנגדים נמרצות שר הכלכלה גד יעקובי וסגן שר האוצר עדי אמוראי להטלת מס על הבורסה. שר הכלכלה גד יעקובי הגדיר את ההחלטה על מס כזה — כמשגה כבד וכהצעה מוזרה. לדעתו הממשלה לא תאמץ רעיון זה. שניהם מדגישים שההצעה להטיל מס על שוק ההון עומדת בסתירה להחלטות קודמות, לאפשר לעסקי היצור לגייס מקורות לפעילותם בהנפקת אגרות חוב באמצעות הבורסה, בהיקף של 450 מיליון ד'.

יעקבי: לקצץ בסובסידיות ובהשקעות ביו"ש

שר הכלכלה מציע לקצץ סובסידיות והשקעות ביו"ש, לבצע החלטת הממשלה מ־1.6.85 בדבר גביית מס מדירות יוקרה ווילות והחלטה נוספת בדבר מכירת חברות ממשלתיות — החלטה שטרם בוצעה ע"י האוצר.

בתגובה רשמית של משרד האוצר הובעה התנגדות להטלת מס על פעילות בשוק ההון ומעריכים שהמס המוצע יפגע במדיניות הצמיחה המבוססת על גיוס מקורות באמצעות הבורסה על ידי משיכת הציבור להשקעות ארוכות־טווח יותר באמצעות הבורסה במקום חסכונות קצרי־מועד בתפ"ס, פק"ם וכו'.

האוצר: המס יגרום להזרמה

באוצר מעריכים שמס על הבורסה יגרום להזרמה ולא לספיגה, בעוד שמטרת כל הפעולה של מס על הבורסה היא ספיגה. באוצר מדגישים שאין להחליף צמצום הוצאת ממשלה בהגדלת הכנסות ע"י מיסוי נוסף.

בשיחה עם סופר „דבר" התנגד גם הממונה על הכנסות המדינה י. בירון להטלת מס על פעילות הבורסה, בהגדירו את מצבה של

(המשך בעמ' 2)

מנהיג הגוליסטים ז'אק שיראק בפגישתו אתמול עם הנשיא מיטראן בארמון אליזה

שיראק לא השיב למיטראן בעניין הרכבת ממשלה

מאת גדעון קוץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). — פגישה של שעתיים בין נשיא צרפת פראנסואה מיטראן למיועד לראשות הממשלה מטעם סיעות הימין ז'אק שיראק נסתיימה אתמול ללא תוצאות.

בתום הפגישה בארמון האליזה פורסמה הודעה האומרת, כי הנשיא קרא לראש הקואליציה המנצחת כדי לדון עמו בנושא הרכבת הממשלה, וכי שיראק הביע למסור את תשובתו „בהקדם האפשרי".

מקורות מדיניים מסרו, כי שיראק מהסס, בגלל הויכוח עם מיטראן בשתי נקודות עיקריות: האחת — פרסונאלית, מיטראן מתנגד לכמה מן השרים שמציע שיראק, ובעיקר נסב הויכוח על מינוי שר החוץ — תחום שבו ירכז הנשיא את עיקר פעילותו, ושר הפנים — הממונה על הבטחון הפנימי, על בעיות אזרחות הגירה ועל ארגון השלטון המקומי. מיטראן אינו מעוניין במינויים של אישים נוקשים מדי בהתנגדותם למדיניותו.

הנקודה השניה — שיראק מבקש להוציא במהירות סידרה של צווים ללא אישור הפרלמנט בתחום הכלכלי, הכוללים ביטול הקפאת המחירים, חופש פיטורים וכדומה.

מיטראן סבור כי אין למהר להכריח אותו לחתום על צווים, ודורש חקיקה רגילה. בהתפיכה כלכלית, לפי תוצאות כמעט סופיות שפורסמו אתמול, מרכז הימין 290 מושבים באסיפה הלאומית, ללא קולות החזית הלאומית הניאו־פאשיסטית, כלומר — רוב מוחלט על חודו של קול.

אחר שיחת שעתיים עם לוי — שמיר: הפערים ניתנים לגישור

מאת עליזה ולד, סופר „דבר" לעניני מפלגות

יצחק שמיר ודוד לוי נפגשו אמש לשיחה ממושכת, זו הפעם הראשונה אחרי ועידת חרות, שהסתיימה בקרע עמוק בליכוד. בתום השיחה אמר שמיר כי השניים לא דיברו על אישים ביניהם אלא על גורלה של התנועה ועל בעיות מדיניות שחולשתה של התנועה השבש את הטיפול בהן.

„העלינו העיונות לבעיות שביות במחלוקת, אך לא נכנסנו לפרטים", אמר שמיר בתום הפגישה בציינו כי בפגישה נקבע אי אפשר לעתור את כל הבעיות. עם זאת הדגיש, כי הרעיון שהוא דגל בו, לכנס את הוועידה למושב שני את ראשי שבו הסכמות בין כל המחנות, מקובל גם

(המשך בעמ' 2)

למעלה מ־50% שיעור ההצבעה בבחירות הפנימיות ב„עבודה"

מאת עליזה ולד, סופרת „דבר" לעניני מפלגות

שיעור ההצבעה בבחירות שהיו אתמול במפלגת העבודה לבחירת הצירים לועידה ולמוסדות הסניפים עלה על 50 אחוז. שיעור כזה נחשב גבוה מאד בבחירות שאין בהן התמודדות בין אישית בהנהגת המפלגה.

ברוב הסניפים התנהלה ההצבעה בסדר מופתי ורק בסניפים אחדים שיש בהם מאבקים פנימיים היו מעט אירועים, שיושבו מיד, ולא הפריעו למהלך התקין של הבחירות.

מספר בעלי זכות הבחירה, חוץ מההתיישבות העובדת היה כ־247,000 והללו בחרו בכ־3,000 צירים לוועידה שתיפתח ב־8 באפריל.

התפוצץ המשא־ומתן על פיצויי פיטורים בסולל־בונה

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

הדיונים בין הנהלת „סולל בונה" לבין ועדי העובדים של הקונצרן, במסגרת ועדת רוזוליו, נקלעו אמש למבוי סתום.

מנכ"ל „סולל בונה" אוהד, שילה הבהיר לראשי הוועדים, שההנהלה אינה מסוגלת לשלם פיצויים מלאים או מוגדלים לאלפי העובדים שיפוטרו, כיוון שלקונצרן חסרים הסכומים הדרושים לכך. שילה הוסיף כי רק לאחר שיתקבלו סיכומים בין ראש הממשלה לבין שר האוצר, ייוודע אם מתחייבת הממשלה לסייע לקונצרן ובאיזה אופן.

חמשת ראשי הוועדים החברים בוועדת רוזוליו הגיבו בזעם על הדברים והודיעו חד־משמעית כי „באין פיצויי פיטורין מלאים, לא יפוטר איש בקונצרן". יו"ר ארגון הגג של עובדי „סולל בונה" שמואל ברדה, מסר, כי בשלב זה מפסיקים נציגי העובדים את השתתפותם בדיוני ועדת רוזוליו, שכן „אין טעם בישיבות עקרות". לדבריו, ההנהלה מציעה פיצויים נמוכים ביותר, בשיעור של כ־50 אחוז.

מזכיר חברת העובדים דני רד־זליץ קרא לוועדים להמשיך בהתדיינות ישירות עם ההנהלה. נמסר שהוועדה בראשות רוזוליו מפסיקה זמנית, את כינוסיה.

לעומת זאת, ארגון־הגג של עובדי הקונצרן עומד להתכנס בימים הקרובים כדי להחליט על המשך צעדיו.

עוד חצי דבר

נשיאים ברוח

מאת יצחק בן־נר

...סוף־סוף התבשרנו שהיועץ המשפטי לממשלה הורה למשטרת ישראל להגיש כתבי־אישום נגד שניים מראשי „כך", בשל דברים שאמרו על נשיא המדינה, בוועידת ההתנאות לפני כמה שבועות. אתם זוכרים — הכינוס הריק שנועד לכך הרצוג, שלא נענה להזמנתם של הנ"ל, החרפות, הגידופים וכל השאר. ומהו הסעיף שעל פיו יואשמו השניים? „העלבת עובד ציבור" (!)

אז זה מה שמנפק החוק שלנו להגנת כבוד מוסד הנשיאות והנשיא. נשיא מדינת ישראל כגובה־מס או כשוטר, שהותקפו בקללות, באיומים ובגידופים, בעת מילוי תפקידם. מישהו חייב לקום ולתקן את המעוות הזה. אבל בכנסת, בינתיים, מי בכלל יציע תיקון לחוק או חקיקה חדשה בנושא, כאשר הלובי הדתי דורש שיכירו בביטויים מספר הספרים ומן ההלכה, כבגזענות לגיטימית? אז אף אחד לא קם והנשיא לומד על בשרו, שגם העובדים בשירות הציבורי אינם מלקקים דבש.

יתרת 750 מיליון ד' מארה"ב תועבר „בזמן הקרוב ביותר"

מאת אביר אורה, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). — הממשל האמריקאי ימסור לישראל „בקרוב מאוד" יתרת 750 מיליוני הדולרים שאושרו לה אשתקד כסיוע מיוחד, אך יוסת את העברת הכסף בהתאם להתקדמות הרפורמות הכלכליות במשק הישראלי. כך אמר אמש סגן שר החוץ לסיוע בטחוני ויליאם שנייר בעדות בפני תת ועדת ההקצבות לסיוע חוץ בסנאט.

ועדת התקציב של בית הנבחרים אמורה לקצץ היום למעלה ממיליארד דולר מכלל תקציב סיוע החוץ, אך ההחלטה אם גם ישראל תיפגע מקיצוץ זה ובאיזה היקף, נתונה בין ועדות החוץ והתקציבות של שני בתי הקונגרס.

אוטובוס ממולכד התנגש ברכבת בסווידא בסוריה

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לעניני ערבים

בשבת שעברה, יומיים לאחר התפוצצות מכונית התופת בדמשק אירע פיגוע נוסף בשטח סוריה, כאשר אוטובוס ממולכד התנגש ברכבת באיזור העיר סווידא וגרם עשרות נפגעים — כך מסר אמש רדיו הפלאנגות.

עוד מסר רדיו הפלאנגות, כי ביום שבו התפוצצה מכונית התופת בדמשק אותרה ליד בניין הרדיו והטלויזיה בבירה הסורית מכונית „הונדה" שבה היו 200 קילוגרם חומרי נפץ.

בהתפוצצות מכונית התופת ביום ה' שעבר נהרגו, לדברי רדיו הפלאנגות, 60 איש ונפצעו 110 ד' בכללם כמה קציני משטרה סורים שעברו במקום הפיגוע. הסורים הודיעו, כי בהתפוצצות נפצעו רק 12 איש.

רדיו הפלאנגות גם מסר אמש, כי ארבעה מחבלים מאנשי ערפאת ושני אזרחים לבנונים נעצרו על ידי השלטונות הסורים כאחראים להתפוצצות מכונית התופת, בנוסף לכעצרו של האזרח הלבנוני חסן עיד, שלטענת הסורים ביצע את הפיגוע בשליחות המודיעין העיראקי.

ירדן מתחייבת לסייע לחברת החשמל במזרח־י־ם

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר" בירושלים

מנכ"ל חברת החשמל המזרח־ירושלמית, מנזור אבו־סושה, חזר אתמול מרבת עמון ובידו מכתב התחייבות של ממשלת ירדן למתן סיוע כספי לפרעון חובות חברת החשמל הערבית.

יו"ר מועצת המנהלים של החברה אנואר נוסייבה עומד לכנס היום את מועצת המנהלים ולמסור להם את פרטי ההתחייבות הירדנית. פרטים על ההתחייבות ימסרו גם למשרד האנרגיה ולשר משה שחל. נוסייבה אמר אמש כי בכוונתו גם לכנס מסיבת עיתונאים ולמסור על הסדרי התשלום של חובות החברה, כפי שהם מופיעים, ככל הנראה, במכתב ההתחייבות הירדני.

שר האנרגיה משה שחל קרא בראשית השבוע בכנסת למנהלי חברת החשמל המזרח ירושלמית לעשות מאמצים לתפקוד יעיל של החברה, לחידוש ציודה ולתשלום חובותיה.

חשד למעשים פליליים ב„פיט"

מאת דרור שרביט, סופר „דבר"

חשד למעשים פליליים שנעשו על ידי מנהלי „פיט" עלה מבדיקות נוספות שנערכו בחברה על־ידי צוות הבודקים המיוחד של הבורסה וכונסי הנכסים הזמניים בחברה. נראה כי המשטרה תפתח בחקירה.

בדיקות הספרים של חב' „פיט", שמנהליה חגי בליך ויורי סלנט ברחו לחו"ל, למקום בלתי ידוע, מעלה כי בחברה נוהלה מערכת ספרים כפולה, שאיפשרה לבעלים לשלשל כספי לקוחות רבים לכיסם וכנראה להבריחם לחו"ל. על פי החשד מכרה החברה ניירות־ערך של לקוחות במשך תקופה ארוכה, אך לא דיווחה על כך

(המשך בעמ' 2)

מערך ארצי נגד „איידס" יופעל ב־15 באפריל: כל מנות הדם ייבדקו לגילוי נוגדני הנגיף

יורדים שחלו לא יורשו לחזור ● רופאים שיסרבו לטפל „תהיה להם בעיה"

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

משרד הבריאות מסיים היערכות למניעה ולטיפול במחלת ה„איידס". החל ב־15 באפריל יינתן בשבעה מרכזים רפואיים בארץ שירות לאיבחון ולטיפול בחולי איידס וכל מנת דם ומוצריו יעברו בדיקות לגילוי נוגדנים לנגיף. העלות השנתית של קיום מערך זה היא מיליון שקל. זאת מסר אתמול מנכ"ל משרד הבריאות פרופ' דן מיכאלי.

משרד הבריאות מקבל דיווחים שוטפים על כל מקרה איידס בארץ ועד היום היו בסך הכל 23 חולים, מהם 16 ישראלים, שעל פי המידע שנאסף נדבקו בעקבות מגע עם אנשים מחו"ל, ויתר החולים הם תיירים. לדברי פרופ' מיכאלי „מספר מקרי האיידס בארץ די קבוע, אבחנו לא במצב של ארה"ב, והמערך יענה על הצרכים". עם זאת מציין פרופסור מיכאלי שמשרד הבריאות יסרב לפניות יורדים־חולים לחזור לארץ. לדעתו של פרופ' מיכאלי „אין מדינה שהייתה מתנהגת אחרת". בתקופה האחרונה היו שתי פניות מסוג זה, והן נדחו.

נוכח הממדים המצומצמים יחסית של התפשטות המחלה בארץ ייערכו פעולות הסברה רק בקבוצות הסיכון המובהקות, שהן הומוסקסואלים, נרקומנים, עצירים, אסירים פליליים וסגל בתי־הסוהר שבא איתם במגע הדוק, וכן זונות ממין זכר ונקבה. בעיה מיוחדת קיימת לגבי חולי דיאליזה והצוותים הרפואיים.

פרופ' מיכאלי אמר, כי צוות רפואי המטפל בחולי איידס אינו נתון בסכנה לאחר איבחון המחלה ונקיטת האמצעים הבטיחותיים כמו בטיפול בכל מחלה זיהומית קשה אחרת. „לרופאים או אחיות שיסרבו לטפל בחולי איידס תהיה בעיה", אמר פרופ' מיכאלי. לדבריו „כל מחלקה וכל בית־חולים מתאימים לטיפול בחולי איידס ולא יונהגו תנאי בידוד אחרים מאשר במחלת צהבת, למשל".

על־פי המלצות הוועדה בראשותו של פרופ' גזליה פז, שטיפלה בהתארגנות משרד הבריאות בענין האיידס, יופעלו השרותים לאיבחון וטיפול בחולי איידס בבתי החולים „רמב"ם", „בילינסון", „שיבא", „איכילוב", „הדסה ירושלים", „קפלן" ו„סורוקה".

אזהרה-משרד הבריאות קובע כי העישון מזיק לבריאות

פורום ההסת' ב„עבודה" לפרס: להפעיל תכנית צמיחה

ראשי הפורום ההסתדרותי במפלגת „העבודה" מייחסים חשיבות להפעלה מיידית של תוכנית צמיחה כלכלית. זאת הבהירו אתמול לראש הממשלה שמעון פרס בפגישה עמו בירושלים. כן תבעו לאשר את חוק התקציב רק בתנאי שיבוצעו בו שינויים שימנעו פגיעה קשה באוכלוסיות החלשות ובציבור הגימלאים.

אם לא יוגשמו יעדים אלה, הודיעו ראשי הפורום לפרס, כי יומו הצעת החלטה שתוגש למרכז „העבודה" ביום ראשון הקרוב, בדבר פירוק השותפות שעל בסיסה הורכבה הממשלה.

הפורום ההסתדרותי ב„עבודה" שהוקם לאחרונה, כולל ראשי איגודים מקצועיים, מועצות פועלים ועדי עובדים גדולים ונציגי הגימלאים, ובראשו עומדים יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הבר-פלד ויו"ר האגף לארגון ומועצות פועלים, גדעון בן-ישראל.

בתגובה על תביעת נציגי הפורום למנוע הטלת מס על קיצבאות הזיקנה, הודיע ראש הממשלה פרס לנציגים כי הוא בוחן אפשרויות לגיוס אמצעים ממקורות אלטרנטיביים, כדי שניתן יהיה למנוע הפגיעה בגימלאים.

שר הפנים על הצעות לביטול הצנזורה

„הלסדום היינו? לעמורה דמינו?"

מאת מנחה צימסקי, סופרת „דבר" בכנסת

„אלימות, סמים, פורנוגרפיה, אורגיות בהומיות משפילות הטוללות את כל הסטיות שניתן ואפילו לא ניתן להעלות על הדעת, אכילת אברי אדם, אלימות ואכזריות נוראה, כולל אלימות כלפי שלטונות החוק — כל אלו הציר הבלעדי שסביבו סובבים סרטים אלו שחברי הכנסת אלוני ווירשובסקי רוצים את הקרנתם". דברים אלו אמר אתמול שר הפנים הרב יצחק פרץ בדברי תשובתו להצעות לסדר יום של הח"כים אלוני ווירשובסקי שעניינן ביטול הצנזורה לסרטים ומחזות.

ח"כ יוסי שריד קרא לעבר השר פרץ: „מי קבע מה זה מכוער ?". השר פרץ: „אני שר הפנים קובע". ח"כ שריד: „מתי היית פעם אחרונה בסרט או בתיאטרון ?" הרב אברהם שפירא (אגו"י): „ההצגה האחרונה שהוא ראה היתה בכנסת".

השר פרץ אמר כי המציאות של מחזות חבריתיים, עדתיים ודתיים בישראל היא שצריכה לשמש סיבה להסרת הצעות אלה מסדר היום. „הלסדום היינו ? לעמורה דמינו ?" שאל. לדבריו מונו עתה למועצה לביקורת סרטים ומחזות יותר עיתונאים, יותר צעירים ופחות דתיים.

ח"כ שולמית אלוני תקפה את ראש הממשלה שמעון פרס ואמרה כי מי שמדבר על נאורות, פתיחות וקדמה שומר את הסוכריה של זרות האדם כמתת שוחד לציבור הדתי, שאין טענות כלפיו כי אינו מתיימר לטעת לדמוקרטיה. אלוני אמרה כי אין למסור פיקוח על תרבות ואמנות ושעות הפנאי לציבור שעוין אותה. היא הציעה לדון בבטול הצנזורה או להעבירה למשרד אחר, ולקבוע קריטריונים קבועים וברורים בתחום הפלילי ובתחום הגיל.

ח"כ מרדכי וירשובסקי אמר כי למפלגות חילוניות נוח מטעמים פוליטיים להכנע לתכתיבי מפלגות דתיות, למרות שמפלגות אלה אינן מצדדות בקיום הצנזורה.

ההצעה הוסרה.

ביצים הוטלו על שולמית אלוני

מאת אוריאל בן-עמי, סופר „דבר"

שני אלמונים זרקו אמש ביצים על ח"כ שולמית אלוני בכניסה לבית אגרון בירושלים, בעת שהגיעה להשתתף בערב ראיונות. משליכי הביצים נימלטו וטרם נלכדו.

במקום נכח מפקד המחוז הדרומי של המשטרה, ניצב רחמים קומפורס, שהשתתף גם הוא בערב הראיונות. הוא הורה להזעיק ניידות משטרה ולסרוק את השטח.

במהלך דבריה של ח"כ אלוני בערב הראיונות קרא צעיר מן הקהל לעברה כי לא יתן לה לדבר „כשם שלא נותנים לכהנא". דובר המחוז הדרומי השתיקו ולקח ממנו את פרטיו.

פגישת שמיר־לוי

(המשך מעמ' 1)

על לוי.

היוזמה לפגישה בלשכת שר החוץ, שהחלה אתמול אחרי 9 בערב והסתיימה אחרי השעה 11, באה מצד שמיר בצהריים. „כדי להיפגש עם לוי איני זקוק למתווכים", אמר שמיר ועשה את הצעד הראשון לקראת שלום בית בתנועה. הפגישה נקבעה לאתמול כיוון שהיום מתכנסים כל שרי הליכוד, ביניהם גם שרים הליברלים, ושמיר עשה להפיג את המתיחות בינו ובין לוי.

יצויין, כי השר מודעי ששב מחו"ל ישתתף היום בפגישה. ידוע כי ההדלפה של הצעתו שוועידת האיחוד בין חרות ובין הליברלים תתקיים בעוד חודש, היתה למורת רוחו. בינתיים האיחוד בין שתי המפלגות אינו קרוב.

חשד

(המשך מעמ' 1)

ללקוחות, וכספי המכירה הועברו לרשות הבעלים. ההערכה היא כי 15 מיליון דולר נעלמו בדרך זו מחשבונות הלקוחות.

ספרי החברה ערב בריחת מנהלי לחו"ל מצביעים על [illegible] סניפים של „בנק הפועלים" הופקדו ניירות ערך בשווי של 16 מיליון שקל (כ-11 מיליון דולר) בעוד שלמעשה התברר בבדיקה שנערכה בבנק הפועלים כי חשבונות החברה בבנק נסגרו לפני שנה.

הממצאים החדשים מעלים חשש כי הנזק הצפוי ללקוחות החברה יסתכם ביותר מ-15 מיליון דולר.

פרס: „הרגשתי את תנועת החרות בבחירות 81 – טוב שתרגיש בעצמה את השיטה"

מאת שמעון ויים, סופר „דבר" בצפון

ראש הממשלה שמעון פרס התייחס אתמול, בפעם הראשונה במפורש לאירועים שעברו בוועידת „חרות", ואמר בנימה עוקצנית: „הרגשתי את תנועת החרות במערכת הבחירות של 1981. טוב שחרות תרגיש בעצמה מה קורה כאשר מנהיגים, שטים בגאות בעמים הדמוקרטיים של מדינת ישראל וכיצד זה יכול לפגוע בה כבומרנג".

יחד עם זאת הציע ראש הממשלה לחברי מפלגתו שלא להתערב במתרחש בתנועת החרות. בתשובה לשאלה על סיום הרוטציה לאחר אירועי ועידת חרות אמר ראש הממשלה כי הוא איתן בדעתו לקיים את הרוטציה.

קליטה ביתית של שידורי טלוויזיה מלוויינים - ב־3,600 ד'

מאת משה גבע, סופר „דבר"

לוויין התקשורת הערבי „ערב-סט" יתחיל לשדר מעל לשמי המזרח-התיכון בשבעה ערוצים בחודש הבא. כך נמסר אתמול לרגל הקמתה של חברה חדשה לקליטה ביתית של שידורי טלוויזיה מלוויינים, „אמפא תקשורת לוויינים".

החברה היא בבעלות שווה של חברת „אמפא" ושל חברת „סטלינק — תקשורת לוויינים" של מהנדסי האלקטרוניקה צבי גולנד ועודד דוברת.

תמורת 3,600 דולר יקבל הלקוח מערכת קליטה בתוכה „צלוחית" שתותקן על ביתו ותאפשר לו לקלוט שידורים מאחד הלוויינים על פי בחירתו. כיום ניתן לקלוט את שידורי הלוויין הרוסי ואת אלה של הלוויין המערב-אירופאי. כן משדר לוויין אמריקאי במשך שעתיים ביום. בנוסף ללוויין הערבי יתחיל בפעולתו בקיץ גם לוויין צרפתי שישדר בארבעה ערוצים ובשנה הבאה גם הבי.בי.סי. האנגלי לשדר באמצעות אחד הלוויינים האירופאים.

עד עתה נרכשה מערכת הקליטה על ידי הקיבוצים גבעה ואפיקים, על-ידי שכונה בראשון לציון ועל ידי דיירי „מגדלי דודי" בתל-אביב.

ראש הממשלה

(המשך מעמ' 1)

הבורסה כ„על כרעי תרנגולת". הוא הזהיר מפגיעה באמון הציבור כיוון שהטלת מס על הבורסה תחייב שינוי בחוק להגנה על נכסי הציבור. הוא פסל אפשרות הגדלת מס הנסיעות כיוון שאין צופים גידול במספר הנוסעים לחו"ל ואין צופים גידול בהכנסות עקב הגדלת המס.

אמוראי: לא יצטער מי שיחסוך

סגן שר האוצר עדי אמוראי הזהיר חברי כנסת ואישי ציבור מפני הצהרות בתחום החסכון ושוק ההון כיוון שלהן השלכות מיידיות והמורות על אמון הציבור. הוא קרא לציבור שלא להתייחס להצהרות, לא לחזור אל הדולר והבטיח שלא יצטער מי שיחסוך. ממקורות מוסמכים נודע כי האזהרה נשלחה לעבר חברי הכנסת אחרי ורבון הפועלים לקידום הצעותיהם בתחום המיסוי על שוק ההון.

ח"כ רמון: הבורסה — לא מכשיר סולידי

בתגובתו לתגובות האוצר ומשרד הכלכלה להצעתו להטיל מס על הבורסה אמר אתמול ח"כ חיים רמון שהבורסה אינה מכשיר סולידי לגיוס הון והשקעות. בתקופת הגאות לא הביאה לצמיחה ומיסוי פעילותה רק יסייע להפיכתה לסולידית יותר על ידי מניעת כניסתם של גורמים ספקולטיביים. כן אמר, שתגובתם של אנשים מהעבודה, בהגנתם על הבורסה ועל רווחי ההון הן מוזרות. אין עיתוי נכון יותר להטלת מס על הבורסה מאשר הזמן שבו מוצע להטיל מס על זקנים, על ילודות ואגרות חינוך על הורי ילדים. ח"כ רמון אף מציע לבצע לאלתר את החלטת הממשלה בדבר מס על דירות יוקרה ווילות ולהגדיל המס על ההטבות של רכב צמוד, לעובדים בכירים.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

מזג האוויר בעולם ב־18.3

אוסלו	0–0	מעונן
אמסטרדם	12–6	מעונן
בואנוס איירס	30–15	בהיר
הלסינקי	3–4־	בהיר
הונג קונג	17–16	גשום
וינה	6–3	בהיר
לטווה	16–2־	בהיר
טוקיו	12–5	בהיר
טורונטו	1–0	מעונן
יוהנסבורג	24–17	גשום
לונדון	לא נמסר	
ליסבון	19–8	בהיר
מאדריד	16–5	מעונן
מונטריאול	3־–8־	גשום
ניו יורק	15–9	בהיר
סאו פאולו	31–19	מעונן
פאריס	16–6	מעונן
פרנקפורט	2–0	בהיר
ציריך	12–5	מעונן
ריו דה ז'נרו	31–19	מעונן
שטוקהולם	4–2־	מעונן
שיקגו	7–1	גשום

swissair

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברנו

אלי גורן

ההלויה היום, יום רביעי ח' אדר ב' תשמ"ו 19.3.86 בשעה 15.30 בנהלל.

המשפחה ומושב נהלל

תיקון טעות

אזכרתו של

יעקב ליבמן ז"ל

תתקיים ביום שישי, י' באדר ב' תשמ"ו 21.3.86 בשעה 11.00 בבית העלמין בכפר יחזקאל ולא כפי שפורסם קודם

דבר DAVAR

מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר; משנה לעורך דוד פדהצור; מנהל כללי אהרון קראוס

המו"ל - „דבר" בע"מ. מדפיס בדפוס „דבר" בע"מ. המערכת והמנהלה: תל-אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ. 65233 טלפון 286141 (6 קווים). מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 298032, 281860. סניפים: ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233. ירושלים, המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאוזה קומה ג' טל. 222451, 222353, 241306/7. המינהלה: רח' הלל 16, טל. 231251. חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 642111-2-3, מ. 33104

נשיא המדינה, יו"ר הכנסת, מ"מ ראש הממשלה, שר הבטחון, נשיא ביה"מ העליון, הרמטכ"ל וקרובי משפחה השתתפו אתמול בטקס אזכרה לחללים הנעדרים של צה"ל וזרועות הבטחון. הטקס נערך בז' באדר שלפי המסורת הוא יום מותו של משה רבנו אשר מקום קבורתו לא נודע. צילום: יצחק הררי

ראש הממשלה שמעון פרס, שסייר אתמול בגליל העליון, גילה התענינות בפטריות יער מסוג „ירדן" הגדלות במפעל מיג"ל שבאזור התעשיה של קרית-שמונה ובישובי הסביבה. צילום: נתי הרניק/לעם

מאמץ להשיג הכרה כנכי צה"ל לחיילים שנפגעו לא במהלך שירות

מאת מלי זליגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

בצה"ל הגבירו באחרונה את המאמצים להביא לשינוי בחוק השיקום הנוכחי לנוכח שני מקרים נוספים של חיילים בשירות סדיר אשר נפגעו קשה שלא במהלך שירותם ואשר לא יוכרו, על-פי החוק הקיים, כנכי צה"ל.

בבית לוינשטיין ברעננה מאושפז בימים אלה ללא הכרה קצין צעיר שנפצע בתאונת דרכים במהלך נסיעה פרטית בטיול שבת. לפי חוק השיקום הקיים אין לו זכות להכרה כנכה צה"ל, שכן הקצין לא נפגע „עקב השירות או כתוצאה ממנו", על פי לשון החוק.

כידוע אגף השיקום במשרד הבטחון הוא הקובע זכאות להכרה כנכה צה"ל ושם מתבססים על החוק הקיים. דובר צה"ל הבהיר בתשובה על שאלה כי בינתיים מקבל הקצין טיפול רפואי מלא על חשבון מערכת הבטחון. ראוי לציין שבכל מקרה לא ינטש הקצין וככל אזרח יהיה זכאי לעזרה של הביטוח הלאומי.

אולם מיקרה זה ודומים לו הגבירו את ההתמרמרות בצבא על חוק השיקום ובמקביל מואצים הנסיונות לשנותו וכעת בוחנים אפשרות יצירת מערכת ביטוחית שתענה על בעיות כאלה.

אתמול פירסם אגף השיקום של משרד הבטחון דף מידע לעיתונות ובו פירוט של אוכלוסיית המטופלים נכון לסוף חודש פברואר שנה זו. על פי הפירוט הזה מטפל אגף השיקום ב-49,746 אלף נכים בכל דרגות הנכות. רק 717 הם בדרגת נכות של 100 אחוז קשה. האגף מטפל ב-21,325 משפחות שכולות ובהם אלמנות, יתומים, הורים בודדים, זוגות הורים ואוכלוסיה שלא מקבלת תגמולים.

ציוד צבאי הוחרם בחיפוש בבית־זרזיר

מאת יצחק מרידור,

בחיפוש שערכה אתמול המשטרה ב־11 בתים, בישוב הבדווי בית-זרזיר שליד נהלל נמצאו נשק וציוד צבאי מגוון.

המשטרה החרימה שלושה אקדחים, ארגז תחמושת עם 700 כדורים, 25 מחסניות, שבעה בידוני רובה, טלסקופ צבאי, אנטנה של מכשיר קשר צה"לי, חגורים, שקי שינה, ועוד.

סא"ל גיורא ענבר ראש לשכת הרמטכ"ל

מאת מלי זליגר הסופרת הצבאית של „דבר"

סגן אלוף גיורא עינבר, איש גולני התמנה אתמול כראש לשכת הרמטכ"ל. בכך חודש התקן הנמוך יותר לתפקיד רל"ש רמטכ"ל, לאחר ששני ממלאי התפקידים הקודמים היו אלופי-משנה ותפקידם הוגדר „שר רמטכ"ל" בשנתיים האחרונות. סגן אלוף עינבר מחליף את אלוף מישנה אליק רון.

סגן אלוף עינבר הוא בנו של תת-אלוף במילואים בני עינבר שהיה מח"ט גולני בעבר וקצין משטרה צבאית ראשי.

הפועל עין־שמר ירדה לארצית

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת הפועל עין שמר/ברקאי ירדה אמש לליגה הארצית, בתום שנת משחקים אחת בלאומית, לאחר שנוצחה ע"י היורדת השנייה לארצית הפועל שער העמקים 3:1 (15:10, 3:15, 15:12, 15:6) במוקדם המחזור ה־21, הלפני אחרון בליגה הלאומית בכדורעף.

קבוצת הפועל בתים הגנה אמש את זכייתה בתואר האליפות בניצחון מתיש על הפועל ... משה אשר 2:3 (15:10, 5:15, 15:11, 13:15, 6:15).

יתר התוצאות: הפועל המעפיל — אליצור ת"א 0:3 (14:16, 8:15); הפועל העוגן — הפועל שריד 0:3 (13:15, 9:15, 5:15); הפועל כפר־סבא — הפועל קרית אתא 0:3; הפועל עין המפרץ — הפועל רמת אביב 0:3.

פרס ורבין שוב מתריעים על חתירת אסד לאיזון אסטרטגי

רה"מ: משגה היה לנסות לאלץ הדרוזים בגולן להיות ישראלים

מאת שמעון ויים, סופר „דבר" בצפון

„ההצהרות והאתרעות של הנשיא אסד כי הגולן יהיה מרכז סוריה הן בעלות אופי מלחמתי ומוכיחות כי אסד הוא הקיצוני במנהיגי ערב" כך אמר אתמול ראש הממשלה שמעון פרס שסייר בישובי הגליל העליון.

„למדנו מן העבר שאפשר לחמם את הגבול על ידי מתן הצהרות ואם אסד אומר כי הוא רוצה להגיע לאיזון אסטרטגי לא מן הנמנע שינסה לפעול נגדנו. להערכתי יש לו דרך ארוכה לעבור עד אז אבל מי שמדבר על שימוש בכוח חייב להיות משוכנע כי הוא בונה כוח זה", אמר ראש הממשלה.

בהתייחסו לדרוזים בגולן אמר פרס כי אף דרוזי אינו מחוייב להיות אזרח ישראלי ואזרחות ישראלית אינה קביעה אלא בחירה. „אם הדרוזים בגולן רוצים לשמור על אזרחותם הסורית — שישמרו. אנו החילונו את החוק על השטח לא על התושבים". „ישראל לא תרוויח שום דבר אם דרוזי שאיננו רוצה בכך יאלץ להמיר את הדרכון הסורי שלו לדרכון ישראלי".

ראש הממשלה הוסיף כי לדעתו היתה זו שגיאה מצידנו לנסות להכריח את הדרוזים להיות ישראלים, ואין ספק שההפגנות בכפרים הן כדי לשאת חן בעיני הסורים.

רבין: ארבעה תנאים

(ע). — קיימת אצל השליט של סוריה אשליה, שבאה לביטוי בהתייחסו לאיזון אסטרטגי עם ישראל, כי יש לו סיכוי להגיע למציאות שתאפשר לו לנהל מו"מ איתנו מעמדת כח ואולי תוך הפעלת כוח — אמר אמש שר הבטחון יצחק רבין, בהרצאתו בפקולטה למדעי המדינה באוניברסיטת תל-אביב.

מר רבין, שניתח את סיכויי ישראל להגיע לשלום עם שכנותיה הערביות במצב הנוכחי, אמר כי אין מתקיימים אצל סוריה אף אחד מן התנאים שלדעתו הכרחיים על מנת שמדינה ערבית תרצה במו"מ של שלום עם ישראל. התנאים האלה, לדעתו של רבין הם:

- הכרה אצל המדינה הערבית שמלחמה עם ישראל לא תביא לה שום הישג;
- שינוי בסדר העדיפויות הבינלאומי, שמשמעותו ויתור על אופציה של מלחמה בישראל והעדפת פתרון הבעיות האמיתיות של שיפור המצב הכלכלי והחברתי;
- התרחקות מברה"מ והתקרבות לארה"ב;
- תחושת בטחון פנימי שהשגת שלום כזה לא תביא להיסול משטרו.

רבין אמר כי שלושת התנאים הראשונים קיימים דווקא אצל ירדן.

אלי גבע מאשים את רפול בכשלון צה"ל במלחמת לבנון

אלוף שהביע תמיכה בצעדו בכתב — יצא נגדו בתקשורת

מאת אוריאל בן-עמי, סופר „דבר"

אל"מ (מיל.) אלי גבע, שנשא אתמול דברים על מלחמת לבנון באוניברסיטה העברית בירושלים, תקף בחריפות את הרמטכ"ל לשעבר רפאל איתן והאשימו בהפצת דברי כזב ובהונאת הממשלה בתקופת מלחמת לבנון.

גבע לגלג על רפול וכינה אותו „פרופסור למדעי האמת". הוא הזמין את רפול להגיב על טענותיו כי רפול הפיץ נגדו שקרים.

גבע אמר כי רפול האשימו בעזיבת הצבא ובהפצת שמועות סותרות על רקע הפריצה לביירות כאילו נבע הדבר מבעיותיו האישיות של גבע, וכאילו צפה גבע שרפול ישפוט אותו ויכניסו לכלא.

גבע אמר כי ניתן לעצב את הדברים על פי התאריכים שבהם נאמרו ולעמוד על הסתירות של רפול.

הוא האשים את רפול כמפקד הצבא באחריות לכשלון צה"ל במלחמת לבנון, ואמר כי אין להטיל את הבוץ הזה על בגין. גבע טען כי אנשים בכירים במערכת התלמד מעובדות שהיו ידועות לאכ"ל על השיעים בלבנון, ובכל זאת לא נתנו דין וחשבון ציבורי על כך.

עוד אמר כי בלבנון הסתער צה"ל עם שבע אוגדות וחיל אוויר אמין בתנאים של „שמיים נקיים". „כוח צבאי זהה ניצח בששת הימים בשלוש גזרות שונות", אמר גבע שציין כי חיל האוויר אכן השמיד את מערך האוויר הסורי אך הנזק שנגרם מחשיפת מפלה זו — כבד מהישג.

גבע אמר כי הציבור אינו מקבל הסברים אמיתיים על הכשלון בלבנון וכי על צה"ל להיות מודאג מכך יותר מאשר פרשת אלי גבע. „חוסר ההתמודדות בצבא עם כשלון לבנון גורם לנזק רב" — אמר.

גבע גינה מפקדים בכירים מבלי לנקוב בשמם על שחשבו כמוהו ואף התבטאו בלחישה באוזנו בנושא זה, אך חסרו אומץ לבטא זאת בקול רם. לטענתו התנגדו רבים כמוהו לפריצה לביירות, אולם לא העזו לאמר זאת. הוא טען שתופעה זו היא חמורה בעיניו לא פחות ממעשהו שלו, השנוי במחלוקת.

אלוף לגבע: „אני חושב כמוך"

בפתק שהועבר מידי אחד האלופים לאלי גבע במהלך מלחמת לבנון נאמר: „גבע, אני חושב כמוך ואין זה רק עניין להשקפה פוליטית. אלא שאתה והוא (הכוונה לרפול) נמצאים בגובה סיטה שונה לחלוטין. לא הצלחתם להעביר וגם אני נכשל, מה אנשים חשובים חושים. הוא (רפול) לא מבין שיותר מבעיית המחבלים הפלשתינאים — מה שצריך להדריג אותו זה שיאבד את הצבא אחרי ביירות, ולא רק פירות, ומה מתחולל אצל היהודים".

גבע סירב לנקוב בשמו של הקצין שכתב את הפתק, וסיפר כי הוא נמצא בסרבלו הצבאי בעת שכיבסו, אך הוא שומר אותו עימו. עוד אמר כי האלוף הנ"ל התבטא לאחרונה נגדו בכלי התקשורת.

גבע טען כי במלחמת לבנון היה כשל החשבון של צה"ל, וכי „לא הבנו שהאויב העיקרי הוא הסורים ולא המחבלים. לא הפעלנו נכון את הצבא והמצאנו צבא לא מנוצל, המתקדם צעד אחר צעד ומשלם על כך מחיר יקר".

הערכת רפול: 20 הרוגים

עוד סיפר כי בשיחה עם בגין במהלך המלחמה ביקש להעריך את מספר החללים הצפויים לצה"ל בפריצה לביירות. „אמרתי לבגין — הרבה". והוא סיפר לי שחקר לפני את הרמטכ"ל רפול לגבי אותה שאלה. רפול לא השיב על כך לדברי בגין, שהיקשה עליו שוב באותה שאלה. אז השיב רפול לבגין כי הוא מעריך כי פחות מ-20 הרוגים יפלו בכניסה לביירות".

גבע הזמין את הציבור לבדוק את הדברים אצל בגין עצמו, אם הדבר ניתן, כדי לראות מי דובר אמת, הוא או רפול.

„אם ממשלה מקבלת נתון שקרי כזה מהרמטכ"ל במזיד או אני מרשה לעצמי לנקוט את הצעד שנקטתי" אמר גבע. הוא אמר כי רפול הוא שהביא לתופעת „הנוער הקטן" בצה"ל וכי אין לגנות את הקיבוצניקים על שאינם רוצים להילחם במלחמה נוסח לבנון.

בסוף דבריו אמר גבע: „אם בני יעמוד במבחן הכניסה לביירות כמוני, וישאל אותי מה לעשות — אני מקווה שינהג כמוני".

ח"כ דראושה מוחה על אופן קבלתו בשגרירות בבון

מאת סופר „דבר" בכנסת

ח"כ עבדל ואהב דראושה מחה אתמול בפני ראש הממשלה, שר החוץ ויו"ר הכנסת על הצורה שבה נתקבל בשגרירות ישראל בבון.

ח"כ דראושה טוען כי השומר בבניין השגרירות לא הניח לו ולשלושה חברי משלחת יהודית ערבית ממפלגת העבודה, להיכנס לבניין ולקח את הדרכונים לבדיקה, כולל דרכון השירות של ח"כ דראושה. הארבעה חיכו בפתח השגרירות עד שהופיע הקונסול והתנצל. אולם לאחר שנכנסו הארבעה לבניין השגרירות הם נאלצו לחכות שעה ורבע עד שהשגריר בן־ארי הופיע ולחץ את ידיהם. נמסר להם שהשגריר היה בפגישה עם אחד משרי הממשלה.

אנשים · אנשים · אנשים

עבודה בקלפי

הקלפי הכי יוקרתית של מפלגת העבודה היתה אתמול זו המוצבת באפקה: ארבעה שרים ושר אחד לשעבר בחרו בה את ה־צירים לוועידה ואת מועצת הסניף. כדי לאפשר לשרים העסוקים לעשות את ה־מוטל עליהם ולמהר לעבודה, נפתחה ה־קלפי מוקדם מן הקבוע בתקנות ובין המת־ייצבים הראשונים היו שר הבטחון יצחק רבין (בתמונה) ורעייתו לאה ושר הברי־אות מרדכי גור ורעייתו רישה. ראש הממ־שלה שמעון פרס, תושב נווה אביבים, הגיע לקלפי אחרי השעה 17.00, בתום סיור ב־גליל. השר לתכנון כלכלי גד יעקובי סגר את מצעד השרים. השר לשעבר חיים צדוק הוא היחיד מבין אלה שנמנה, שהוא תושב אפקה עצמה.

*

הציר הראשון לוועידת מפלגת העבודה, שעל בחירתו נודע אמש כבר בשעה 20.00 (שעה לפני סגירת הקלפיות), הוא דרדי בנימין מסניף בני־יהודה ברמת הגולן. ישוב קטן זה שולח רק ציר אחד לוועידה.

מפלגת העבודה הזמינה את חברי הסגל הדיפלומטי לסקור את הבחירות הפנימיות ואתמול התייצבו בבית המפלגה כשלושים דיפלומטים, ביניהם שגרירי שוודיה, פינ־לנד, רומניה, איטליה וגוואטמאלה. אחרי הסבר בבית המפלגה על נוהל הבחירות, סיירו הדיפלומטים בשני סניפים: בכפר ש־לם, שבו קיבלו הסבר מפי אלי בן־מנחם, ובגבעתיים, שם הסביר להם את המתרחש יוסי ארבל. בהזדמנות זו סיפרו לאנשי מפלגת העבודה כי "חרות" לא הזמינה ל־פתיחת הוועידה בשבוע שעבר את כל ה־שגרירים המכהנים בישראל, בניגוד לנה־גה של מפלגת העבודה להזמין את כולם.

*

את התוכנית האמנותית הכלולה בפתיחה החגיגית של הוועידה ב־8 באפריל מביים במאי הטלוויזיה יוסי צמח, כותב אותה חיים חפר ובין היתר יהיה בה דיאלוג בין הקל־טות קולו של דוד בן־גוריון ובין יהורם גאון.

עליזה וולך

בטלוויזיה ובחיים

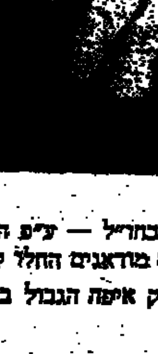

את התוכניות האחרונות של "קרובים קרובים" הקליטה, אמנם, לפני כחצי שנה. אבל בשבוע שעבר, למשל, הוקלט פרק המספר על בעיות ומגמות בין יהורם גאון (בתמונה) לבין רעייתו בסידרה... ואילו השבוע (ביום ב') שודר פרק בו לא הופיע כלל גאון, (היה בחו"ל — ע"פ ה־תסריט) ומסתבר שצופים מודאגים החלו ל־התקשר לטלוויזיה ולבדוק איפה הגבול בין הסידרה למציאות.

שני מועמדים

מרכז ועדת התעסוקה של ההסתדרות, עו"ד עוזי בלוך (בתמונה), הודיע באחרונה למנכ"ל ישראל קיסר כי הוא רואה עצמו כמועמד לתפקיד יו"ר רשות השיפוט בהסתדרות — גוף חדש המחליף את ועדת הביקורת המרכזית, שפעלה במשך שנים רבות. צמרת ההסתדרות שוק־לת במקביל את מועמדותו של ראש עי־ריית באר שבע אליהו נאוי לתפקיד זה, אך בלוך טוען שבתקופה שהוועד הפועל מקצץ בכוח האדם בשיעור של 5 אחוזים, לא יתכן שיו"ר הרשות השיפוטים יהיה אדם "מבחוץ". בלוך הבהיר שבדעתו להי־אבק על התפקיד עד למועד כינוסה של מועצת ההסתדרות, בראשית החודש הבא.

חיים ביאור

יום־הולדת מרחוק

קיבוץ יפתח שבגליל שאימץ את אסיר ציון ויקטור ברייליבסקי, מסורב עליה מ־מוסקבה, ציין אתמול, במרחק אלפי קילו־מטרים ממקום מושבו הנוכחי של המסורב, את יום הולדתו ה־50. אמש נערכה בקיבוץ חגיגה, בה השתתפו, מלבד ידידי המשפחה וחברי הקיבוץ, גם שר הקליטה יעקב צור ויו"ר ועדת הקליטה של הכנסת ח"כ גאולה כהן. במהלך הערב יצרו חברי הקיבוץ קשר טלפוני עם ויקטור ובני משפחתו ב־מוסקווה ושוחחו עימו דקות ארוכות בהת־להבות רבה. שני הצדדים הביעו תקווה ל־היפגש במהרה בימינו בארץ. חברי הקי־בוץ שיגרו השבוע חבילת שי לברייליבסקי.

שמעון ויים

אין הידברות

הבית הלבן אינו להוט כיום לדון בשא־לות המזרח התיכון עם ברה"מ ולא צפוי שינוי בעניין זה, כל עוד לא תנקוט מוסק־ווה שבהנהגת מיכאל גורבצ'וב גישה קונ־סטרוקטיבית יותר כלפי הבעיות העיקריות — גירסה זו חזר ואישר כאן השבוע ב־הרצאה במרכז דיין של אוניברסיטת תל־אביב הווארד טייכר, מנהל המשרד למזרח התיכון ולדרום אסיה במועצה לבטחון ל־אומי בוואשינגטון. לדברי האורח, עומד ב־עינו ניגוד אינטרסים חזיתי בין שתי מעצ־מות־העל. הסובייטים מבקשים למנוע הת־קרבות עיראק ואלג'יריה לארה"ב, משתמ־שים באש"ף כדי להרתיע את נשיא סוריה חאפז אסד ליהפך למעין סאדאת שני, מד־רימים נשק לאיראן להמשך מלחמת ה־מפרץ באמצעות צפון קוריאה, לוב וסוריה ומבקשים למנוע הקמת בסיסים אמריקאיים באוקיינוס ההודי ובמפרץ הפרסי. ברה"מ רואה בשיתופה בתהליך השלום המזרח־תיכוני אתגר כמעצמת־על שחות השפעה ו־מעמד עם ארה"ב. זאת תוך המשך התחרות תחת האינטרסים האמריקאיים, ולפי שעה אין מבחינת ארה"ב כל טעם בשיבוץ ה־נושא בסדר־היום של המו"מ הבין־מעצמ־תי.

ש. שלמה

ירידה ברמה

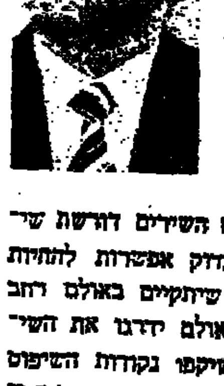

חבר מליאת רשות השידור דוד מגע תובע לזמן דיון כללי של המליאה בנושא הקדם ארוויזיון. במכתב ששיגר מגע ליו"ר רשות השידור (בתמונה) הוא אומר כי התחרות מאבדת מדי שנה את צביונה, רמת השירים ירודה ושיטת שיפוט השירים דורשת שי־נוי. מגע מציע לבדוק אפשרות להחיות את פסטיבל הזמר שיתקיים באולם רחב ידיים כשהצופים באולם ידרגו את השי־רים. לדבריו לא שיקפו נקודות השיפוט בקדם ארוויזיון השנה את רמת השירים ד־במקומות הראשונים זכו בדרנים ולא זמרים.

יעל ארמוני

המדור נערך ע"י אסתר [illegible]

אתמול בכנסת

טובה צימוקי

החוק נגד גזענות על סף גניזה

ח"כ אברהם שפירא מ"אגודת ישראל" שאל אתמול ב־פגישת השדולה הדתית: "אפשר כבר להגיד קדיש על ה־חוק לכניעת הסתה גזעית?" התשובה היא: ייתכן שכן.

אם היה מי שהשתעשע באשליות שהצעת החוק תאושר בקרוב הרי אתמול הסתבר סופית שהסיעות הדתיות הת־חפרו עמוק בהתנגדותן והבוקר בשעה 11, כאשר יתוועדו נציגי השדולה הדתית עם הנהלת הקואליציה הם יבהירו למערך ולליכוד שהתנגדותם — נחרצת ומוחלטת. הם מתנגדים להצעת החוק בנוסחה העכשווי. הם יתמכו בחוק רק אם יוכנס בו סעיף הקובע שכל התבטאות או עשיה על־פי ההלכה — לא יכנסו לקטיגוריה של "גזענות".

בפגישת השדולה הדתית הוצע אתמול שהסיעות ה־דתיות יציגו תביעה זאת כאולטימטום דהיינו: אם יובא החוק נגד גזענות לאישור הכנסת בנוסחו המקורי — הם יפרשו מהקואליציה. אולם הדתיים יכולים לחסוך לעצמם את האיום האולטימטיבי. ההרגשה בחוגים פרלמנטריים היתה אתמול ברורה: החוק הזה כבר לא יובא לאישור הכנסת במושב הנוכחי. המערך אינו יכול להסכים לתבי־עת הדתיים משום שהוא "יכשיר" את דבריו ומעשיו של הרב כהנא. מצד שני גם המערך וגם הליכוד אינם נלהבים להתנגש עכשיו עם הלובי הדתי. התוצאה: גניזת החוק.

בפגישת הלובי הדתי טען ח"כ דרוקמן ("מורשה") שהחוק כולו מיותר ואם מבקשים להביא לדין מישהו בעוון הסתה גזענית — אפשר לעשות זאת על פי חוק העונשין הקיים.

ח"כ אברהם ורדיגר אמר: אם החוק יתקבל — ה־תוצאה תהיה שנגד כהנא לא יעשו כלום. אבל לעומת זאת ינסו להוות את דת ישראל עם גזענות.

ח"כ אברהם שפירא: "את החוק הזה צריך לשרוף יחד עם החמץ ערב פסח".

ח"כ אבנר שאקי (מפד"ל): לידתו של החוק הזה בעוון וסופו להיות נפל.

ח"כ אהרן אבו־חצירה (תמ"י): אינני מציע שהשדולה הדתית תהיה הגורם שבגללו לא יתקבל החוק נגד גזע־נות. צריך לשנות את החוק אך לא לגנוז אותו.

בתום הפגישה הוחלט כי כל אחת מהסיעות הדתיות תעשה את חשבון הנפש שלה עד הבוקר אם היא מוכנה לפרוש מן הקואליציה במידה שהתביעה לשנות את נוסח החוק לא תתקבל.

סיעת "רצ" האשימה אמש את המערך והליכוד ב"כניעה מבישה ומסוכנת ללובי הדתי, שסיכל סופית את החוק נגד גזענות". סיעת "רצ" הביעה תדהמה מ"חרפת ההודעות של שני הרבנים הראשיים שיצאו חוצץ נגד קבלת החוק נגד גזענות. גניזתו של החוק תיזכר למערך ולליכוד כתעודת עניות המעניקה לשתיהן ציונים נמוכים מאוד באחריות ציבורית ובכבוד עצמי", נאמר בהודעת "רצ".

סיעת "שינוי" גינתה אתמול את שני הרבנים הראש־יים בשל נקיטת עמדה פוליטית המחזקת את עמדת ה־קיצוניים המתנגדים לקבלת החוק נגד גזענות מטעמים מפלגתיים, והנוגדת את ערכי הציונות ואת הכרזת ה־עצמאות. ח"כ מרדכי וירשובסקי פנה לראש הממשלה שמעון פרס להפעיל את מלוא השפעתו לקבלת החוק עוד במושב הנוכחי.

תקיפת הבת המתנדבת לא פגעה ביחס האוהד של אביה הכומר לישראל

מאת אביר רוזנבליט, סופר "דבר"

"לא אוכל לומר הרבה על התח־שותי. יש רגשות שצריכים להי־שאר בפנים. הדבר הכי חשוב לי ולרעייתי מארן, זה להתפלל ש־מרים תחיה" — כך אמר אתמול הכומר הפרוטסטנטי יורגן שטקר בן 52 מהמבורג, אביה של התיי־רת הצעירה מרים שטקר השוכבת מחוסרת הכרה בבית החולים סו־רוקה בבאר־שבע, לאחר שנודתה באורח מסתורי במטע של קיבוץ רביבים בנגב.

יורגן שטקר, כומר בכנסיה ה־לותרנית בהמבורג, הוא אוהד יש־ראל מושבע וזה ביקורו הרביעי בארץ. מרים בת ה־20 היא ה־צעירה בשלושת ילדיו, אחות לאנ־רוזה בת 21 וליוהנס בן ה־28. מרים הגיעה לישראל באמצעות הארגון הציוני "צעירי פרנקפורט" ובמשך חודשים אחדים היתה מת־נדבת בקיבוץ מגוה בצפון הארץ. לאחר מכן עברה לירושלים וקש־רה קשרים אמיצים עם הקהילה הנוצרית־גרמנית של "כנסיית ה־גואל".

על תקיפתה האכזרית של הבת נודע להורים רק בליל ראשון ה־שבוע בחצות לפי שעון ישראל. שלשום טס הכומר לישראל ונחת בערב בלוד. לאחר כשעה ביקר אצל ביתו, מחוסרת ההכרה בבית החולים סורוקה בבאר שבע, ש־מאז אישפוזה במוצאי יום שבת מוגדר מצבה כאנוש. מבית החו־לים נמסר כי גם אם תישאר צעירה בחיים, תהיה ל"צמח" כל ימי חייה.

הכומר — גבר גבה קומה, ומשופם סמסביר־פנים, ניאות להיפגש אתמול עם עיתונאים ב־מלון "נאות מדבר" בבאר שבע כשלצידו יושבים ידידי בתו מ־"כנסיית הגואל" בירושלים, בני הזוג מריה וכריסטיאן פון לנמר. יורגן שטקר סיפר כי "מרים היא נערה תוססת מאוד, עצמאית, או־הבת חיים. היא שוחרת ציור ו־בעלת נטייה חזקה למוסיקה. היא מנגנת על כמה כלים — חליל צד, גיטרה וכינור — והרבתה לשיר סולו במקהלות. וביו היותר כתבה להוריה שהיא חברה באחת המקהלות של בית לחם.

האב ציין כי במכתביה הרבתה מרים לספר בשבחה של ישראל וכתבה בהתלהבות על הארץ ועל האנשים החיים בה. "מרים הת־להבה במיוחד מהביקור בבית־לחם בחג המולד והאווירה ואת חוו־יותיה מביקור זה העלתה על הכתב", אמר האב.

לדבריו, חיכתה הבת בכליון עיניים לטיול לישראל וביקשה לממש את התכנית עוד בטרם תחל את לימודי התיאולוגיה באחת ה־אוניברסיטאות בגרמניה. יורגן שטקר, המתאכסן באכסניית הנו־ער "בית יציב" בבאר שבע, סיפר אתמול כי עדיין לא ביקר במקום שבו הותקפה בתו וכי יש בדעתו לבקר בימים הקרובים בירושלים ולהיפגש עם ידידיה של הבת. "אולם מה שבאמת חשוב לי, זה להיות רוב הזמן עם בתי מרים", הדגיש האב.

בתשובה על שאלה, האם חל שינוי ביחסו לישראל בעקבות המקרה המזעזע שאירע לבתו, אמר בהחלטיות הכומר: "למקרה זה אין כל קשר לישראל. הדבר עלול היה להתרחש בכל מקום אחר בעולם".

בעקבות פרסום תמונתה של ה־תיירת הגרמניה מרים שטקר ש־הותקפה בסוף השבוע במטע של קיבוץ רביבים, בכל כלי התק־שורת התקשרו אתמול עשרות אזרחים למשטרת מרחב הנגב ו־הביעו נכונות למסור עדות ראייה, לאחר שזיהו את פניה.

האזרחים סיפרו לצוות החקירה כי ראו את התיירת בקריית־גת ביום ו' האחרון סמוך לשעה 14.40 כשהיא עולה לאוטובוס שהוביל את נוסעיו מירושלים סמוך לשעה 1.30 לכיוון באר־שבע.

המשטרה מחפשת עתה אחר חמישה נוסעים שעלו לאוטובוס בקריית־גת ביחד עם התיירת. נוסעים אלה מתבקשים להתקשר לתחנת המשטרה הקרובה כדי למ־סור עדות ראייה.

בזירת הפשע בקיבוץ רביבים, הציבה המשטרה כוחות גדולים האמורים לחשוד בתקיפה. ההנ־חה היא כי הוא ינסה לשוב למקום כדי לטשטש פרטים ה־עשויים להסגירו ושלגבי חלק מהם הוטל איסור פירסום בבית משפט השלום בבאר־שבע.

חיוכים לחגים

עם תוי קניה ישראכרט

תוי הקניה של ישראכרט עושים את כולם מרוצים ומחייכים לקראת החגים...

העובדים מרוצים כי הם יכולים לבחור לעצמם את השי הנחוץ להם מתוך מבחר ענק של מוצרים במאות בתי עסק ברחבי הארץ.

המוסדות והמפעלים מרוצים כי רכשו את לב עובדיהם במתנה המתאימה, ואת תוי הקניה - בתנאים מיוחדים ובנוחות מירבית.

להזמנות - נא לפנות למחלקת השיווק בישראכרט טל. (03)7531531

ישראכרט אלא מה.

ביקור האפיפיור – פירסומת לכנסיה

אומר חוקר הנצרות פרופ' דוד פלוסר על תוכנית האפיפיור לבקר בבית־כ ברומא

— מה מסמל צעד זה של האפיפיור?

העובדה שהאפיפיור מבקר בבית כנסת יהודי ולא ב־מקום אחר היא בעלת משמעות לכשעצמה. אם נדע ל־השתמש בזה בצורה נכונה הרי יכולה לצמוח מזה ברכה לעם ישראל. הרבה יותר חשוב היה אילו ביקר האפיפיור בבית כנסת, אפילו קטן שבקטנים, במדינת ישראל, וכך היה מראה שהוא מכיר לא רק בדת היהודית אלא גם בעם ישראל ובמדינת ישראל. אלא שהאפיפיור מבקר ב־בית כנסת ברומא וביקור כזה יכול להתפרש רק כאילו שהיא פניה דתית בין שתי הדתות ולא כהכרה בעם ה־יהודי עצמו.

— מהי לדעתך, הסיבה שהניעה את האפיפיור לצעד הזה?

אני מניח שהאפיפיור מבקר בבית הכנסת משום שגם הוא וגם הכנסיה הקתולית זקוקים לקצת פרסומת חיו־בית, לא משום שהוא בסכנת כליה. אלא משום שיש פחות ופחות מאמינים נוצריים בעולם. מאחר שזה יכול רק להועיל לכנסיה הוא החליט לבקר בבית הכנסת ב־רומא.

— מה ההשלכות המדיניות של ביקור זה? האם ניתן לראות מכך את ההכרה של הוואתיקן במדינת־ישראל?

אם היהודים יהיו מספיק אינטליגנטים אז הם יכולים לגרום לכך שיהיו לזה השלכות מדיניות לא רק בשביל מדינת ישראל אלא גם בשביל היהודים בעולם. לגבי ה־הכרה של הוואתיקן במדינת ישראל נראה לי שאני אש־תייך למיעוט כאשר אומר שלא רק שאין זה טוב לי אלא שאף הייתי קצת נרתע מן הדבר הזה. ראשית — יש הרבה נוצרים במדינות ערב ומאחורי מסך הברזל ולכן אין הוואתיקן יכול להכיר במדינת ישראל, ושנית אינני יודע אם האפיפיור מעוניין להכיר במדינת ישראל. היות שהדבר איננו אקטואלי כרגע איננו צריכים לדרוש את זה. אילו הכירו במדינת ישראל בתנאים הנוכחיים היינו צריכים לשלם בשביל זה כל־כך הרבה שזה לא כדאי. אבל בשביל היהודים זה חשוב, מכיוון שהם רואים הכל באספקט מטא־היסטורי. הכרה של הוואתיקן במדינת ישראל יש לה בוודאי ריפוי פסיכולוגי של תסביך הנחי־תות של היהודים. אני חושב שזה לא רע שהוא מבקר אבל לא כדאי לשמש בעניין זה כסוכן מוסד לפרסומת של האפיפיור.

(ראיין יקיר צור, סופר "דבר" בירושלים)

שריר יוצא למצרים – עם שדר מפרס למובארק

מאת דויד משיוב, סופר "דבר" לענייני תיירות

שר התיירות אברהם שריר העמד מסבב נסיעות עומ־דים לצאת הבוקר לקהיר לשיחות עם שר התיירות המצרי.

השר שריר אמור גם להפגש עם נשיא מצרים חוסני מובארק במהלך הביקור, והוא אף נושא עמו שדר מראש הממשלה שמעון פרס לנשיא המצרי.

במסגרת השיחות עם עמיתו המצרי יעלה שריר את נושא עידוד תנועת תיירות צלייניית קתולית, תיירות מוס־למית ותיירות כללית ממצרים לישראל. בין היתר יועלו בשיחות הצעות של ארגון שבוע תיירות והשתתפות ב־ירידים בשתי הארצות וכן עידוד תיירות מרפא בישראל.

לפני צאתו למצרים ביקר השר שריר במנזר דיר אל סולטן, שהוא מוקד לסכסוך מתמשך בין הקופטים ל־אתיופים. אשר בינו לא מתקיימים ביקורים של תיירים מצריים נוצריים בירושלים. השר שריר הבטיח לנסות ל־פשר בין הצדדים.

שר התיירות ישהה במצרים חמישה ימים.

השנה צפוי מחסור גם במצה "שמורה" הנאפית ביד

מאת נח זבולוני, סופר "דבר"

השנה צפוי מחסור גם במצות "שמורה" הנאפות ב־יד, בגלל דרישת פועלי מאפיות מצות אלו להעלות את שכרם.

חרדי ירושלים ובני־ברק, המהדרים בפסח ונוהגים ל־אכול אך ורק מצות "שמורה" הנאפות ביד ולא במכונה מחשש של חמץ, עלולים לעמוד בפני מחסור במצרך חיוני זה לפסח. מצות אלו עולות פי שמונה או אפי־לו יותר מזה על המצות הרגילות, בגלל ההקפדה ה־רבה שחייבים הפועלים להשקיע באפיה.

התברר כי למרות זאת, שכרם של הפועלים אינו עומד בהשוואה למחיר הגבוה של המוצר. על לכך התארגנו ה־פועלים ומבקשים להעלות את שכרם.

עסקנים חרדים בירושלים ביקשו התערבות בית־דין צדק של העדה החרדית בירושלים נגד העלאת שכר ה־פועלים שיגרום להאמרת מחיר המצות, הגבוה בלאו־הכי בעוד שהציבור החרדי המשתמש במצרך חיוני זה לפסח אינו שייך לשכבה האמידה. על רקע סכסוך זה עלולה לפרוץ שביתה במאפיות אלו. הציבור החרדי הצורך ב־פסח במצה "שמורה" עלול לסבול בין כה וכה — בין אם יועלה שכר הפועלים ויאמיר מחיר המצה ה"שמורה" ובין אם תפרוץ שביתה ויווצר מחסור במצרך חיוני זה לפסח.

הסכם התעופה עם קנדה ייחתם בירושלים

מאת דויד משיוב, סופר "דבר"

הסכם תעופה בין ישראל לקנדה ייחתם בראשית חו־דש אפריל בירושלים בעת ביקורו של שר החוץ הקנדי ג'ו קלארק בישראל — מסר אתמול שר התחבורה חיים קורפו.

דובר משרד התחבורה הבהיר, כי שר התחבורה קורפו עמד לצאת לקנדה בשבוע הבא, כדי לחתום באוטאווה, יחד עם שר התחבורה הקנדי על הסכם תעופה בין שתי הארצות, זאת לרגל פתיחת קו הטיסה החדש של "אל על".

עם הודע דבר ביקורו של שר החוץ הקנדי בישראל סוכם בין שר החוץ שמיר לקורפו כי טקס החתימה ייערך בירושלים בעת ביקורו של שר החוץ הקנדי.

מענ"ה יוצאת במבצע "שעון חול" נגד הגזענות

תנועת מענ"ה (מטה־על נגד גזענות) מתכוננת למבצע "שעון חול", שייערך ביום א' הקרוב ובמסגרתו יצאו 119 חוליות לפגוש את 119 חברי הכנסת במטרה לברר עמם את פשר "חוסר האונים הרפיסות" בעניין החוק נגד הסתה גזענית.

בהודעה לעתונות מטעם התנועה נאמר כי עשרות אלפי חבריה לא ינוחו ולא ישקטו עד שיחוקק חוק העונשין כנגד הסתה גזענית. זה מכבר סיימה התנועה פעולת החו־תמה שבה חתמו 820,000 אזרחים על התביעה לחוקק את החוק.

דבר פתוח

למי שייך העתיד

מאת יהודה גוטהלף

עתיד האומה, לרבות עתידה של מפלגה, שייך לדור הצעיר. אף־על־פי־כן, ארגון ותיקי תנועה, שמנינם גדל והולך, עשוי לתרום תרומה חיונית להמשך, לרציפות הרצויה. המדען ניוטון אמר בזמנו, כי הדור הצעיר מרחיק ראות משום שהוא עומד על כתפי הדורות הקודמים. אולי מן הראוי להוסיף, כי המדובר בעמידה מאוששת של הוותיקים ובראייה נכונה של הצעירים. ותיקים מקופחים הם מרי־נפש, וספק אם יהיו יועצים נאמנים ליורשיהם.

לאחרונה רבו המתלוננים על הקיפוח: על שחיקת גימלאי המדינה בעלי ותק, על הטלת מס על קצבאותיהם, ואף־כי בהיותם שכירים כבר שילמו בעתם את המגיע מהם (אין נוהגים כך לגבי צורות אחרות של ביטוח, של חסכונות בנקאיים וכד'); יש הטוענים נגד הפחתת תוספת החותק המשתלמת על קיצבאות זיקנה, שאירים ועוד. המדובר בציבור גימלאים, שרובו הגדול נמצא בעשירונים הנמוכים של התפלגות ההכנסות במשק.

אך תגובתם הנמהרת של ותיקים מסויימים, המציעים להופיע ברשימה עצמאית של גימלאים לכנסת, נראית לי קרתנית, רעיון נפל, שיש להסתייג ממנו בעוד מועד. ותיקים בעלי יוזמה, שניסו לארגן הופעה נפרדת כזאת בעבר, בעיקר על־ידי פנייתם לוותיקים מעוטי הכרה פוליטית, העלו חרס בידם. קל וחומר, שלרשימת גימלאים עצמאית לא יתנו ידם המוני הוותיקים ממחנה הציונות הסוציאליסטית, כי המדובר באנשים המושרשים זה עשרות שנים בתנועת העבודה, אנשים שטיפחוה ואף נטלו חלק רב במאבקיה ובעיצוב מפעליה. ספק אם נציג אחד, ואף שניים שלושה משכבת הוותיקים עשויים לקבוע את מדיניותה של ממשלה קואליציונית רחבה או צרה, שחבריה אטומים מבחינה סוציאלית. מכל מקום, החלשת ייצוגו של מחנה העבודה, שרוב הגימלאים נמנים עמו, תכביד על תיקון העיוותים. כי מדוע לא ינהגו באורח דומה, באכסיפי התלכדויות אחרות של עובדים: מהנדסים, הנדסאים, או עובדי חברת החשמל, התובעים לעצמם זכויות יתירות (כגון שימוש בחשמל־חינם ללא הגבלה).

קיפוח גימלאים, בעיקר מצד השרים הנמנים עם הימין („ליבראלי" או „פופוליסטי"), נובע מתפיסה רעיונית־פוליטית מסויימת. אנשי הימין מגלים הבנה לא רק בעניין קיפוח הגימלאים. הם אינם משלימים עם הישגי מדינת־סעד־רווחה, שתנועת העבודה רואה בה שלב־מעבר בין משטר מעמדי למשטר אל־מעמדי. מתוך גישה אנטי־סוציאליסטית הם מקשים את הבדלי המעמדות ומוכנים להפריש

תגובה של גימלאים־ותיקים המציעים להופיע ברשימה עצמאית לכנסת היא רעיון נפל שיש בו מידת קרתנות

לכל היותר פירורים פילנטרופיים לנזקקים ביותר. המדיניות של שרי הליכוד (בין בשנות „המהפך" ובין בחסות ממשלת האחדות הלאומית) גרמה – לפי פרסום מוסד הביטוח הלאומי – כ־14.5 אחוזים מכלל אוכלוסיית ישראל חיים בתנאי עוני (היקף גדול פי שלושה מאשר בנורווגיה ושוודיה, פי 2.5 מאשר בגרמניה ובשני שלישים יותר מאשר באנגליה).

ותיקי תנועת הגימלאים אינם יכולים להופיע ברשימה בלתי־מפלגתית, כאינטרסנטים צרי־אופק, כי הם נאמני ההשקפה הציונית־סוציאליסטית. שר־האוצר „הליברלי" מודעי, אמר, כי התכנית הכלכלית לא באה לעשות צדק חברתי. תפיסה זו מנוגדת מעיקרה להשקפתם של ותיקי הציונות העובדת והאומרת, כי אין להפריד בין כלכלה וצדק חברתי, ואף לא בין לאומיות לבין צדק לאומי־חברתי. רק בדרך זו אפשר היה להביא לפרודוקטיביזציה של המוני העולים, הסולדים מניצול ומאי־צדק, ולכונן בארץ מעמד עובדים עברים כיסוד למדינה יהודית. ותיקים, נאמני תנועת העבודה, לא יתמכו בסיפוח שטחים, שיבטלו את אופיה היהודי־הציוני של מדינת ישראל ויהפכו אותה למדינה דו־לאומית, שלא תושתת על דמוקרטיה וצדק סוציאלי, אלא תחזיר אותנו לאורח־חיים גלותי, „גנוכה", כי העבודה תיעשה על־ידי אחרים.

ארגון ותיקי התנועה לא בא להוסיף סיעה למפלגה ולתבוע לחבריו מינויים אופרטיביים. כל עיקרו להיצמד לדרכה ההיסטורית של תנועת העבודה, ועם זאת יש בו להוסיף למפלגה שורשיות, משקל רעיוני־פוליטי, נסיון לקח היסטורי.

יש צעירים שנראה להם, כי ישותנו במדינת ישראל קיימת מאז ומתמיד, וכי החזקנו מעמד בזכות הכוח ותחבולות ביצוע. הוותיקים, אם כיחידים ואם בכלל, משמשים הוכחה, כי סוף מעשה במחשבה תחילה: אם האידיאולוגיה שלא היתה מנותקת מגישה פראגמטית היתה בעזרינו בעבר והיא דרושה כעמוד־שידרה למדיניות רעיונית ופרגמטית גם לעתיד לבוא. ועידת „חירות", שהתקיימה בימים אלה, שימשה דוגמה מובהקת למפלגה, שבהיעדר תוכן אידיאולוגי ראוי לשמו מתגלגלת למאבק כוחני, נטול כל תרבות פוליטית.

היו ותיקים, שהתמרדו בזמנם נגד הממסד האורתודוקסי האנטי־ציוני. אך תנועת העבודה, שרעיון הגאולה התפעם בה, שאבה למעשה את חיותה הלאומית־היהודית והסוציאלית־המוסרית מהנביאים. מאותה סיבה החזירה, כלשון שור ז"ל, את הדור הצעיר העקור למורשת היהודית וערכיה המקודשים (שיבת ציון, לשון הקודש). התנ"ך לא חיפה על מעשי עוול ותיאר את מאורעות הזמנים הקדומים, כפי שהתרחשו בכל אכזריותם לפני שלושת אלפים שנה. חז"ל עמדו על האבולוציה של המושגים המוסריים: יפתח בדורו כשמואל בדורו. אנשי ימין קנאים נאחזים בגילויי האכזריות לגבי „עמלקים", והם דבקים פחות מדי בדברי הנביאים, שהתריעו על העיוותים ביחסי אדם ועמים. דברי ימי עמנו הקדומים והחדשים מצביעים על התוצאות של קנאות, שהיתה אופיינית לצעירים יותר מאשר לוותיקים. לקנאות צרת האופק חלק נכבד בחורבן הראשון והשני, ויש מוסיפים לכך את המרד שלא בעתו ושלא במקומו של בר־כוכבא. היעדר בחינה ראציונלית־מציאותית ביישום רעיון הגאולה, כפי שנתגלה במשיחיות השקר – היה בעוכרינו. עם עתיק־ימים אינו יכול להתעלם מלקחי ההיסטוריה. וזו גם חובתם של ותיקי תנועת העבודה בהלכות מדיניות אקטואלית. המדינאי ביסמארק אמר, כי אין חכם כבעל נסיון, אך הוא מעדיף ללמוד מנסיונם של אחרים.

ותיקי התנועה הם למודי נסיון פילוגים מיותרים. זכור נסיון הפוטש הרוויזיוניסטי בראשית כינון המדינה. מאידך גיסא, לא תישכח התופעה הטראגית שבשנים הראשונות לקיום המדינה היה חלק חשוב מתנועת העבודה באופוזיציה: והרי אלה היו השנים המכריעות לקליטה המונית, לעיצוב דמותה של המדינה והחברה.

ותיקי התנועה עשויים לתרום להחדרת ההכרה בקרב העדות המקובצות במדינה, כי לא רבי המלל הפאטריוטי ולא הקנאים שלוחי־הרסן מייצגים את הציונות האוטנטית רבת הפעלים, המשולבת בדרך הצדק ובשאיפה לחברה ישראלית ראויה לשמה.

ולבסוף – אין להניח, כי מעשה פילוג או הבטחות פופוליסטיות של יחידי תנועת העבודה יביאו לתיקון העיוותים. ותיקי התנועה יוסיפו להיאבק בצד תנועת העבודה כדי שההבטחות שהובטחו למניעת העוול לא ייעשו פלסתר.

רשומון או שיכחה מוזרה

מאת צבי שילוח

כשקראתי את מאמרה של חנה זמר, תחת הכותרת „ערפאת הציל אותנו" (28 בפברואר 1986) נזכרתי ברשומון. וזאת משום שחנה זמר היתה בארץ ב־19 השנים הראשונות למדינת ישראל, לא כמו אלה שלא היו. שהיתה זאת תקופה קונסטרוקטיבית, בכך אין ספק. אך, ראו זה פלא, דווקא בשיא אותה תקופה, שבה נקלטו בארץ מיליון יהודים בתוך שלוש שנים, ויהודים ישבו בהמוניהם בערים ובכפרים שערבים נטשו, והערבים שנשארו בארץ חיו תחת ממשל צבאי – באותן שנים דווקא היה השמאל הציוני באופוזיציה חריפה למי שהיה אז ראש ממשלת ישראל, דוד בן־גוריון, והשמאל הציוני ההוא היה זהה, מבחינה מפלגתית לשמאל בימינו, השרוי באבל זה 19 שנים, על שאנו יושבים על הירדן וברמת־הגולן ועל שבתקופה מסוימת ישבנו בחצי־האי סיני.

ומותר להזכיר את מה שמביא יו"ר הכנסת שלמה הלל בספרו, שכל המי־ומי במדינה הצעירה שללו את בקשתו להעלות את יהודי עיראק, מחשש שלא נוכל לקלוט מספר כה רב של עולים בבת אחת. רק בן־גוריון אמר לו: תביא ומיד! גם לא למותר להזכיר, ש„הארץ" ניהל תעמולה לא רק נגד עליית מרוקאים אלא גם נגד יישוב הנגב, ו„על המשמר" שלל את הקמת חבל לכיש. האם אין לדברים אלה שום משמעות לגבי חוית הנסיגה בימינו?

תיאור המצב הבטחוני באותה תקופה טבוע אף הוא בחותם הרשומון. נשכחו הפידאיון, נשכח קיבוץ האון וגגות בתיו המחוררים מפגזי תותחי הסורים, גם נשכחה הסיבה שבגללה יצאנו למבצע קדש, כשהכל היו בטוחים שהגיוס הכללי כוון נגד ירדן, שכן משם אמורה היתה להיפתח המלחמה נגד ישראל בשיא התקופה הקונסטרוקטיבית. ואף נשכחו שלושת השבועות שלפני מלחמת ששת הימים כאשר החברה־קדישא בתל־אביב הולה בהכנת קברים לרבבות חללים.

נשכח את המיתון הכלכלי, שבו הסתיימה התקופה הקונסטרוקטיבית והבדיחות „מי יכבה אחרון את האור בנמל־התעופה בלוד", נשכח גם העדר העליה מארצות המערב.

להרגשת האבלות על 19 השנים שלאחר מלחמת ששת הימים אפשר לקרוא במאמרה של חנה זמר את המשפט הבא: „השנים שבהן בנינו מעט, חוץ מביצורים והתנחלויות, השנים השחונות בעליה והקליטה היו השנים היקרות ברם". ייתכן שרמת אשכול ויתר השכונות סביב ירושלים הן מעט בעיניה או שהן נחשבות ל„התנחלויות וביצורים", הוא הדין בישובים ברמת הגולן, חבל ימית, בקעת הירדן ומרחב שלמה. אך עד כמה שזכרוננו אינו

המאזן שהגישה חנה זמר אינו מאוזן. עליונותן של 19 השנים האחרונות, מאז מלחמת ששת הימים, היא חד־משמעית

עולים ממרוקו, 1956. היו גם מתנגדים

מטעננו, באלה לא „חטאה" כלל ממשלת הליכוד. דווקא „דבר" היה מלווה כל פעילות קונסטרוקטיבית כזאת, לפי מיטב המסורת ההתיישבותית של תנועת העבודה, בברכות חמות.

כאשר דברים כאלה נשכחים בסקירה היסטורית, אז מה הפלא שנשכח אפילו שנס העליה מברית־המועצות התרחש מיד לאחר מלחמת ההתשה, ממש ב־19 השנים שלאחר מלחמת ששת הימים. והרי עליה זו – ורק עליה זו – היא תקוותה הגדולה של הציונות, שכן העליה מארצות המערב, כשם שלא באה אלינו ב־19 השנים שלפני מלחמת ששת הימים, כך לא באה אלינו (פרט לחרדים) ב־19 השנים שלאחריה.

ואשר למאזן הדמים, אף הוא מסולף. אם נוריד את קורבנות מחדל יום־הכיפורים ומלחמת לבנון, שלה בוודאי אין קשר למלחמת ששת הימים, פרט, אולי, לכך שאילו שמעו לעצתו של לוי אשכול, בעצם הימים ההם, להגיע לליטאני, היה מצבנו בגליל שונה משהוא עתה. ואגב, ב־19 השנים הקונסטרוקטיביות שלפני מלחמת ששת הימים הופגז ישוב הגליל.

אבל כלום מותר לשכוח שאש"ף, עם יאסר ערפאת, הוקם בשנתיים לפני מלחמת ששת הימים, כלומר מקץ 19 השנים הטובות, כשיהודה ושומרון היו בידי חוסיין, חבל עזה היה בידי מצרים ורמת־הגולן היתה בידי סוריה? וכי לא השלמנו עם מדינת החלוקה? אבל הערבים, הן בתקופת המופתי, הן בתקופת אחמד שוקיירי והן בתקופת יאסר ערפאת, אינם משלימים עם מדינת ישראל בכל גבולות שהם. ילד בטייבה בימינו שולח אותנו להקים לנו מדינה באיזה מקום אחר או לשוב אל ארצות מוצאנו.

אפשר לצחוק, צחוק מר כמובן, על שערפאת „הציל" אותנו גם עכשיו, אבל גם אם לא נעים, עובדה היא שמדינת ישראל לא היתה קמה (וגם אולי הישוב לא היה מתקיים) אילולא „הציל" המופתי, בהתנגדותו הבלתי־מתפשרת לעליה יהודית, את עובדה, והמדינה לא היתה מתקיימת בגבולות החלוקה של או"ם אילו קיבלוה הערבים, ורק בסירובם להשלים עימה „הציל" אותה, את קיומה והתפתחותה, ב־19 השנים שלפני מלחמת ששת הימים. אותן שנים, ראו זה פלא, השלמנו עם העדר שלום, והשלמה זו כלל וכלל לא חיבלה ביכולת התקדמותנו, כפי שמעלה על נס חנה זמר.

ולבסוף יש להזכיר, ולא דרך אגב, שאם 19 השנים הראשונות בחיי המדינה נראות לנו כטובות, הרי לא בשל אותם הטעמים שהוזכרו לעיל, אלא מסיבה פרוזאית מאוד והיא, שלא היו אז כל־כך הרבה ערבים. זו באמת הבעיה של הציונות מאז היוולדה, ומופלא הדבר שרק בריחת הערבים שיחררה את התהליך הציוני מאותה בעיה. שהדבר ממנה נתן לנו את הרגשת הרווחה, שבגללה מתגעגעים כולנו אל אותן 19 השנים הראשונות, על אף הצרות שהיו גם אז. אבל מבעיה זו מתעלמים אצלנו כל „אבלי־ציון" המודרניים, אם להשתמש בכינוי שהדביק מיכאל אסף ז"ל לאנשי השלום, שהתהלכו כאבלים בשנים הראשונות לקיומה של מדינת ישראל, שעה שרובנו התהלכנו כחולמים הן בשל נצחונות ישראל בשדה המערכה הצבאית, הן בשל שיבה המונית של בנים לגבולם והן ברשותנו המאסיבית את הארץ.

למה באמת צוחק „הימין"

מאת עמוס כרמל

הסרבנות הערבית הביאה את יזהר סמילנסקי להאשים את הימין בהאשמות מקאבריות. אולי אלו טיעונים רציונליים

„למה צוחק הימין?" שואל יזהר סמילנסקי („דבר", 9.3), ומעורר בי, הקטן, צמד שאלות: מי הימין הזה והאמנם צוחק הוא. אני מעז לשאול, משום שה„ימין" של סמילנסקי מצטייר לי כיצור בלהות, מין דמון ששולח אלינו כמצוות אדוניו השטן, עמוס בכל משא האופל של ראשית מלחמת המעמדות ובכל מטען האסוציאציות של מזימת בני החושך נגד ענוי ארץ, ובפיו, איזה, צחוק מבעית ומסמר שיער.

איך לא יצטייר לי בתור שכזה הלא כה דברי סמילנסקי בסיפא: „הרחיבו מקלטים, בני ישראל, והעמיקו. הרחיבו את בתי־הקברות, כי הימין צוחק". הווה אומר, צחוק צחוק, אבל ימינו של ה„ימין" אוחזת בקלשון, ומה נשאר לנו מלבד ההתגברות לשירותה של „חברה קדישא".

אבל ראה זה פלא, בעודי מתאושש לרגע מאימת החזיון האפוקליפטי ובשובי אל השורות שלפני צו ההרחבה, אני מגלה סימנים קלושים לזהותו של ה„ימין". אני מוצא שם פירוט של שלושה וארבעה פשעי ערב האקטואליים, איזכור של הרצחנות והטרור והסרבנות והקיצוניות, שמפגינים אלה שיזהר סמילנסקי קורא להם „הערבים", ובעקבות כל אלה אצבע מאשימה המורה אל עבר איזור מוגדר מאוד במפה הפוליטית של ישראל. „הימין הצוחק" הוא ככל הנראה מקצהו ה„שמאלי" של הליכוד והלאה, ועליו – לא על „הערבים" – כל האשמה וכל האחריות לצורך במקלטים ובבתי־העלמין.

מי שמבין את ההגיון הפתלתל הזה, מי שיודע להסביר איך קורה ש„הערבים" חוטאים בכל החטאים שיזהר סמילנסקי מתנה בהם, בצדק, [illegible] היא שום „חללים" בכל כוחם להוסיף כל יום ולשמח את הימין" – מי שהגיע למעלה הזאת, אשריו וטוב לו. מקומו יכירנו בתוך עוגה צרה של שביעות־רצון עצמית ושקיקיות זך מלוא הלוג. לאחרים מוצע בזה הסבר אפשרי לשאלה למה, באמת, צוחק ה„ימין" או למה כדאי לו לצחוק.

משום שמלאכתו הפוליטית נעשית בידי אחרים, משום שהעומדים בראשו – אותם בעלי ידיים שמאליות בכל מה שקשור במלאכת השלטון ובניהול המדינה – קוראים את דברי סמילנסקי ומוסיפים אותם למאגר התחמושת התעמולתית הנצבר ליום פקודה.

ביום ההוא, למשל, בבוא הבחירות הבאות לכנסת, לא יהיה להם שום קושי להציג לפני קהל הבוחרים את הסיפור הזה: בראשית 1986, כשהוכח קבל העולם כולו כי תאוות השלום אינה יוקדת כאש אצל המלך הירדני ובקרב הפלשתינאים, כאשר ראש עיריית שכם נרצח בידי אחיו בני עמו רק משום שהפגין סימנים ראשוניים של מתינות, לעת ההיא בא סופר מן ה„שמאל" ואמר שצריך להרחיב את בתי־הקברות בגללנו. ואחרי הסיפור יבוא מוסר־השכל קליט למדי על שנאת אחים ועל דמאגוגיה. אחר־כך יהיו פה ושם אחרים ואחרויות שיאמרו, כי אם צריך היה להדביק לליכוד קרניים, אם בעקבות הסרבנות הערבית התגולל דווקא על מנהיגי ה„ימין" בהאשמות מקאבריות, סימן שאין נגדם שום טענה רציונאלית. וכמובן, אם זה המצב, מצווה להצביע בעד קרבנותיה של העלילה. אם עד כדי כך הגיעו הדברים, משמע שהפוסל במומו פוסל.

קיצורו של דבר, נביא של ה„שמאל", בציגם של „שוחרי השלום הנבלמים", פטרונם של בני ישראל המצוּוים לחפור שוחות וקברים, הוא נכס אלקטורלי משובח בידי ה„ימין". מי יופתע איפוא למשמע קולות הצחוק העולים מן הכיוון ההוא?

האמון האבוד

מאת יצחק קורן

אם לא במדינות אחרות, לפחות בישראל נחוץ לקיים בחירות לקונגרס הציוני. תדמית, יותר מתדמית

השאלה – שנותרה לפי־שעה בשולי התודעה הציבורית – אם ראוי לקיים בישראל בחירות לקונגרס הציוני, אינה שאלה טכנית או ארגונית גרידא. היא עשויה להיות מנוף לשינוי דמותה ותדמיתה של התנועה הציונית כולה.

הצעתי, המובאת כאן, פירושה דמוקרטיזציה של התנועה הציונית. יש להכיר במציאות המרה, שהתנועה הציונית נמצאת עתה במשבר שלא ידעה כמותו בעבר. היא התרוקנה מערכיה ומצטיירת בעיני הציבור כמנגנון אפור, נטול חזון, העוסק בזוטות בלבד.

בחירות להסתדרות הציונית בישראל רק ישיבו לגוף זה את האמון שאבד לו ויחזירו לתנועה הציונית את כוח חיותה. הבחירות יהיו מוקד, שאליו יופנו עיניהן של הקהילות בגולה. הן עשויות גם לשמש חיץ מסים בפני גלי ההתבוללות הפוקדים אותן חדשות לבקרים.

כשמבקשים להבריא את התנועה הציונית – וגם לשפר את תדמיתה – אי־אפשר שלא לראות את יחסי־הגומלין בין המציאות בישראל והמציאות של הקהילות בגולה כמקשה אחת. אי־קיום בחירות בישראל פירושו לא רק פגיעה בערכה הסמלי של הקהילה „הישראלית", אלא בראש וראשונה פגיעה במרכזיותה של ישראל.

בחירות בארץ עשויות גם למנוע תופעות חמורות, המתפרשות בתפוצות כאנטי־ציוניות ומציגות את ההנהגה באור שלילי, כאילו הסירה מעליה את האחריות המוסרית. זאת יכולה להיות נקודת־מפנה בעליה, מקור משיכה למגשימים יהודים.

כותב שורות אלה צידד בעבר בקביעת "מפתח" של "מיתאם" בין תוצאות הבחירות לכנסת ובין משקלה של המשלחת הישראלית לקונגרס. עתה, נוכח הזרות הציבור, ראוי לנקוט עמדה אמיצה, אפילו במחיר הפסד בכוח או מיעוט משתתפים בבחירות. אם יינקט הצעד המהפכני, יהיו הבחירות בישראל משמעותיות ומלאות עניין.

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של חברנו
מנהלו הרפואי של המרכז
לבריאות הנפש שלוותה
פרופ'
שמאי דוידסון
פרטים על מועד ההלויה
טלפון: 03-433433
בית קופת חולים

על מות
מנהלנו היקר
פרופ' שמאי דוידסון
אבל
מרכז לבריאות הנפש שלוותה

קופת חולים כללית
מרכז רפואי ספיר
אנו משתתפים בצערה של משפחת דוידסון – ובית חולים שלוותה
על מות
פרופ' שמאי דוידסון
מנהל בית החולים
הנהלת מרכז רפואי ספיר
(מחוז השרון, בי"ח מאיר, בי"ח שלוותה)

אנו משתתפים בצערם של
רינה, יצחק ושמעון שבס
על מות הבעל והאב
פייבל ז"ל
ברכה וגרשון זילברברג וב"ב

פינה חמה ללב"י
הקרן למען בטחון ישראל
18.3.86
השבוע:
התרומה הגבוהה
מר פ. סרג' משוויץ
22,213.50 ש"ח
התרומה המרגשת
גב' רינה נדל מנוף־ים תרמה
לרגל יום הולדתה ה־60
180 ש"ח
התרומה הצעירה
ידידיה גוטליב ממשואות יצחק תרם
מכספי המתנות שקיבל לרגל הגיעו
למצוות
65 ש"ח
היום יותר מתמיד – תן לבך ללב"י
קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 7, הקריה, תל־אביב 64754

לכהן שמואל וב"ב
השתתפותנו הכנה בצערך
בהלקח ממך רעיתך
טניה
חברי האגודה למען החייל
בפתח תקוה

לבנימין גרשפלד
אתך באבלך במות אחיך
ברוך גרשפלד ז"ל
חברי ועובדי מושב נטעים

בית חולים לוינשטיין וארגון יעל
משתתפים באבל המשפחה
במותה של
ברכה שיין ז"ל
מראשוני קופת־חולים
ומייסדת ארגון יעל
בבית־חולים לוינשטיין

„קרן מרכזית לפצויי פיטורין" בע"מ
ע"י בנק הפועלים בע"מ
חברי הקופה מוזמנים בזה
לאסיפה כללית יוצאת מן הכלל של החברה
אשר תתקיים ביום ד', 9.4.86 בשעה 08.30 במשרדי המחלקות לקופות גמל, רח' פינסקר 69, תל־אביב
על סדר היום:
הוספת תקנה המסדירה את נושא החזקת נכסי הקופה.
אם לא יהיה נוכח מנין חוקי תוך שעה לאחר המועד שנקבע לפתיחת הדיון באסיפה כללית – תידחה האסיפה לשבוע אחד, לאותו היום ולאותה השעה או ליום, לשעה ולמקום שייקבע ע"י ההנהלה.
אם באסיפה הנדחית לא יהיה נוכח מנין חוקי, יחשבו החברים הנוכחים כמנין חוקי ויהיו רשאים לדון ולהחליט בכל עניין הרשום בסדר היום של האסיפה שנדחתה.
המנהלים

לחברינו
חיה ועמוס עברי
ברכות מזל טוב
להולדת הנכדה
מאיה
בית "דבר"

בבית משפט השלום
בנתניה

הזמנה לדין

אל:
1. עזבון המנוח סויסה שמחה ז"ל. מקדימה, רח' יוספטל 17/6 — ת.א. 725/86
2. עזבון המנוחה אקשטיין הלה ז"ל. מנתניה קדושי בלזן 10/2 — ת.א. 726/86

כיום כתובותיהם בלתי ידועות

האיל המעיד — החברה הלאומית לשיכון עולים בישראל בע"מ באיזור נתניה ע"י ב"כ עוה"ד מיכאל גנס ו/או עמיר פיס ו/או ר. גנס. הגישה לבית משפט השלום בנתניה, תביעה כנגדכם כמפורט בכתב התביעה שהעתקו תוכלו לקבל במזכירות בית־משפט השלום בנתניה, רחוב הרצל 57, בימים א'—ו' בין השעות 8.30—13.00. הנכם מוזמנים בזה להגיש כתב הגנה תוך 30 יום מיום פרסום הזמנה זו ולהתייצב למשפט ביום 20.4.86 בשעה 8.30.

דעו לכם שאם תגישו כתב הגנה ולא תתייצבו למשפט ביום האמור בהזמנה, ינתן באותו יום פסק דין שלא בפניכם. אך אם לא תגישו כתב הגנה במועד שנקבע בהזמנה זו, ינתן פס"ד שלא בפניכם, אף לפני היום שנקבע למשפט, וההזמנה להתייצב תבוטל

ציון לביא,
מזכיר ראשי בבית משפט השלום
בנתניה

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו הפתאומית
של חברנו
יצחק שלו ז"ל
ההלויה התקיימה אתמול,
יום שלישי ד' באדר ב' תשמ"ו 18.3.86.
המשפחה
וקיבוץ אפיקים

מס צודק – דיבורים מיותרים

מה שיהרוס את הבורסה אינם המיסים שיוטלו על רווחים או עיסקות בניירות ערך כי אם הדיבורים על הטלת מיסים כאלה. מי שמתכוון ברצינות לגבות מס מהפעילות בבורסה צריך להביא זאת בחשבון, ואם יחפש הוכחה נוספת לכך יוכל לצפות במגמה הצפויה בימים הקרובים בבורסה. אלה השוללים מיסוי בבורסה מצפים כי מגמה זו תשכך את התלהבות המצדדים בהטלת המיסוי אך יהיה זה משגה להתייחס לפוטנציאל המיסוי ולצידוקו תחת הרושם של כמה ימי מסחר עצבניים וירידות שערים.

המיסוי אינו מחוץ לתחום רק בבורסה. הוא אקס־טריטוריאלי גם במרבית שוק ההון והכספים – תולדה של צרכי מימון תקציביים שאינם יודעים שבעה ופחדים ישנים מפני שיעורי חיסכון ירודים אם יוטלו מיסים. העדר המיסוי הוא כללי וגם אינו בורר, בדרך כלל, בין חיסכון לטווח ארוך לבין חיסכון לטווח קצר. כך נוסף על העיוות בין תשואות הכספים לזמן ארוך ולזמן קצר – עיוות שבלט בזמן הפעלת התוכנית הכלכלית מיולי 85 – גם העדר שימוש מושכל במכשיר המס כדי לאזן בין התשואות וליצור את התמריצים הרצויים להשקעות לזמן ארוך.

אחד הטיעונים המהורים והנשמעים עתה נגד מיסוי הבורסה הינו החשש שמיסוי כזה יחבל במאמצים לייעד את הבורסה כמכשיר לגיוס הון על ידי הסקטור העיסקי. יש אף המציינים כי ההסתדרות תמיכה את קולה בענין זה על מנת שלא תופרע מלאכת גיוס ההון על ידי גופי חברת העובדים שנקלעו לקשיים. טיעון מעניין בהתחשב בעובדה שבשנתיים האחרונות, כאן לא היה מיסוי על עיסקות בבורסה, צנח גיוס ההון על ידי הסקטור העיסקי לרמות שפל שלא זכורות בעבר.

האם גורם המיסוי הוא שמכתיב את אפשרויות גיוס ההון? לא. לכל היותר הוא ייקר את עלויות גיוס ההון אך לא ימנע אותו. הגורם שבלם גיוס הון עד כה היתה ההלאמה של שוק ההון לצרכי הממשלה. גיוס הון, כידוע, אינו מצטמצם רק למניות הממשלה הרי עשתה חיל רב בגיוס הון באיגרות חוב גם בזמן שהוטל מיסוי על עיסקות בבורסה.

מיסוי בורסה לא ימנע את גיוס ההון על ידי הסקטור העיסקי, אך הוא יקזז במשהוא, אפילו אם יהיה סימלי את הרווחים המהירים בשוק ניירות הערך. אמנם, מיסוי על רווחים הינו מסובך וקשה לביצוע ועדיף לכן לחזור לשיטת המיסוי על עיסקות בניירות ערך. אך בסדר העדיפויות הלאומי מיסוי כזה צריך לעמוד הרבה לפני אגרת חינוך, מיסוי על קיצבאות זיקנה או אף ביטול סובסידיה לתחבורה הציבורית.

דרור שרביט

האוצר הגדיל גביית המע"מ עם הקטנת הסובסידיה לתחבורה

תזכיר ב"אגד": הסובסידיה קטנה ב־200 מיליון דולר • התעריפים התייקרו ב־230 מיליון דולר, מזה 30 מיליון דולר הועברו למע"מ

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

ביטול סובסידיה ב־200 מיליון דולר לתחבורה הציבורית איפשר לאוצר להגדיל את גביית המע"מ ב־30 מיליון דולר, זאת בנוסף להטלת תשלום הסובסידיה שבוטלה על המשתמשים בתחבורה הציבורית. עיקר הנושאים בנטל המע"מ הנוסף הינם העשירונים התחתונים באוכלוסיה, המשתמשים בתחבורה הציבורית יותר מעשירונים אחרים.

תזכיר שהוכן בקואופרטיב "אגד" מציין שהגבייה הנוספת של המע"מ נעלמה מעיני הציבור. העלאת התעריפים בעקבות ביטול הסובסידיה של כ־200 מיליון דולר הכניסה כ־230 מיליון דולר, מהם 200 מיליון דולר הועברו לקואופרטיבים לכיסוי הוצאותיהם ו־30 מיליון דולר הועברו כמע"מ נוסף לאוצר.

התזכיר שהוכן ב"אגד" מצביע על ירידת הפער בין כדאיות השימוש ברכב פרטי לבין השימוש בתחבורה ציבורית וזאת כתוצאה משולבת של הקטנת הסובסידיה לתחבורה הציבורית והוזלת מחירי הדלק. נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על עליית המדדים השונים מדגימים את התופעה: בעוד אחזקת רכב פרטי התייקרה בשנת 1985 פי 3.2, התייקרה הנסיעה העירונית באוטובוס פי 5.5 והנסיעה הבין־עירונית התייקרה פי 5.9.

התזכיר מציין שעל פי תחשיבי עלות לק"מ ברכב פרטי של "השב" עולה שתמורת 4 כרטיסי אוטובוס מתל־אביב לחיפה בינואר 85 ניתן היה לנסוע ברכב של 1,300 סמ"ק מרחק של 26 ק"מ ואילו כיום, כשמחיר הכרטיס התייקר פי 7.5, ניתן לנסוע תמורת 4 כרטיסים מרחק של 60 ק"מ.

קואופרטיב "אגד" טוען שבתנאים כאלה, ריבוי הנסיעות ברכב פרטי יגדיל את העומס בכבישים, יגרום לריבוי תאונות ולצפיפות בכבישים מחד, ולהקטנת הכנסות הקואופרטיבים מאידך, כך שבחשבון כולל יפסיד המשק הלאומי ויפסיד האוצר מביטול הסובסידיה. הקטנת השימוש בתחבורה הציבורית תחייב בטווח הארוך להגדיל מחדש את הסובסידיה.

בתזכיר מוצע לכוון בעתיד את הוזלת הדלק בעיקר למשק היצרני ובמקום להוזיל את הבנזין להוזיל את הסולר, כפי שהוזל המזוט לתעשיה. הוזלת הסולר, נאמר בתזכיר, היתה מסייעת לא רק לחקלאים ולמובילי התוצר הלאומי אלא מפחיתה גם את סל התשומות של הקואופרטיבים לתחבורה ומאפשרת להסתפק בשיעור העלאת תעריפים מתונה יותר.

פיצול השימוש בכספי סיוע מייקר הרכש ב־20 אחוז

מאת משה גבע

פיצול השימוש בכספי הסיוע בארה"ב מייקר את מחיר אמצעי הלחימה הנרכשים על־ידי מערכת הבטחון ב־20 אחוז. כך סבורים הממונים על הרכש הצבאי במשרד.

הסיבה לכך היא שקבלת כספי הסיוע מותנית בניצול של לפחות 51 אחוז מתוכם ברכישות בארה"ב.

ראשי מערכת הבטחון היו מעדיפים להעביר ארצה את כל כספי הסיוע, להמירם לשקלים ולהשלים כאן את מרבית שלבי הפיתוח והייצור האפשריים, כאשר רק החלקים ההכרחיים יוזמנו בארה"ב.

נושא זה הועלה בימים אלה בביקורו של שר הבטחון יצחק רבין בחברת "אלביט". רבין שמע מפי נשיא "אלביט" עמנואל גיל, על פעילות החברה במחקר, בפיתוח ובשיווק.

עקב הירידה בהזמנות משרד הבטחון נאלצה "אלביט", לאחרונה, להגדיל את היצוא לחו"ל. יחד עם זאת, ניסו ראשי החברה לעניין את שר הבטחון במספר פרוייקטים חדשים אותם מפתחת "אלביט" בתחום אמצעי הלחימה.

חלק מן הפיתוחים החדשים נעשים בתאום עם ראשי מערכת הבטחון וחלק מפתחת החברה ביוזמתה, בתקווה שיירכשו על־ידי צה"ל, או על־ידי גורמים בחו"ל.

בהמשך לידיעה שפורסמה שלשום ב"דבר" באשר לאפשרות שמשרד הבטחון ירכוש בארה"ב מוצרי לבוש וטריבים עבור צה"ל, נודע שבמערכת הבטחון סבורים כי עדיף לפגוע בתעשיית הטקסטיל המקומית, מאשר בייצור ובפיתוח אמצעי לחימה. זאת מאחר ואת סכומי הסיוע צריך לנצל במילא, בעיקר ברכישות בשוק האמריקאי.

מחירים טובים ביצוא הדרים

מאת דויד מושיוב

מועצת ההדרים שלחה לחו"ל מאז ראשית עונת ההדרים השנה 26 מיליון תיבות הדרים מזנים שונים מתוך כמות מתוכננת של 38 מיליון תיבות החזויה ליצוא כל העונה השנה. מחירי המכירה המתקבלים תמורת הדרי ישראל הם טובים יחסית ובגלל העלייה בשערי המטבעות האירופיים ביחס לדולר מניחים, כי גם התמורה לפרדסנים תגדל השנה לעומת אשתקד.

יצוא השמוטי נמצא בשלביו האחרונים ועד כה נשלחו 15 מיליון תיבות שמרביתן נמכרו. המחיר הממוצע שהתקבל בשוקי מערב אירופה, שם מתרכז היצוא העיקרי של תפוזי השמוטי, היה 7.5 דולר התיבה. בשבועיים האחרונים נתקבל מחיר של 8 דולר לתיבה. השנה נעשה משלוח נסיוני של 300,000 תיבות שמוטי לארה"ב וקנדה וכן נשלחו 120,000 תיבות לסינגפור.

עד כה נשלחו 5.5 מיליון תיבות אשכוליות שמרביתן נמכרו ואת מתוך יצוא כולל של 8.5 מיליון תיבות העונה.

הצלחה היתה למשלוחי האשכוליות האדומות. עד כה נמכרו 400,000 תיבות מזן זה, והמחיר שהתקבל היה 12 דולר התיבה לעומת 7.5 דולר מחיר תיבה של אשכוליות לבנות רגילות.

גם אשכולית באיכות משופרת הקרויה "רויאל" נמכרה ב־50 עד 70 סנט יותר מאשר אשכולית לבנה רגילה. מזן זה נמכרו 200,000 תיבות.

גם לפומלית, שהיא תערובת של פומלה ואשכולית ושמה המסחרי הוא "סוויטי" היתה הצלחה. היא נמכרה ב־8.32 דולר התיבה בממוצע. מזן זה נמכרו 800,000 תיבות. ליפאן נשלחו כבר השנה 135,000 תיבות אשכוליות.

פומליות נמכרו עד כה 140,000 תיבות במחיר מכירה של 11 דולר התיבה. במשך כל העונה אשתקד נמכרו 150,000 תיבות של פומלות.

מהקליפים נמכרו מיליון תיבות של הזן מיניאולה במחיר 8.60 דולר התיבה. מהזן טמפל נמכרו 150,000 תיבות במחיר מכירה של יותר מ־9 דולר התיבה.

מהזן סופו נמכרו מיליון תיבות.

בלימונים נמכרו מיליון תיבות במחיר מכירה של 9 דולר התיבה.

בימים אלה הוחל בשיווק הוולנסיה. עד כה נשלחו 700,000 תיבות, והתכנון השנה הוא לייצא 7 מיליון תיבות ולנסיה.

יצויין, כי אשתקד היה מחזור המועצה לשיווק פרי הדר 241 מיליון דולר, הפדיון פו"ב היה 177 מיליון דולר וביטוח שער שהתקבל היה 30 מיליון דולר כלומר פדיון הענף היה 207 מיליון דולר. כאמור השנה מקווים, כי ההכנסה תהיה גבוהה יותר.

ממחקר של "אנליסט" עולה:

ריווחי חברות התעשיה בבורסה יישחקו ב־85/6 בכמחצית

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

הרווח המתואם הכולל של כל חברות התעשיה הנסחרות בבורסה חזוי לקטון ב־1985/86 בכמחצית לעומת השנה הקודמת ולהסתכם ב־49 מיליון דולר לעומת רווח 89 מיליון דולר שרווח על ידי החברות בשנה הקודמת.

במחקר מקיף שערכה חברת "אנליסט" נערכו תחזיות על תוצאות החברות התעשייתיות הנסחרות בבורסה, בהסתמך על תוצאות ביניים שכבר פורסמו ואינדיקטורים נוספים. מהמחקר מתברר עוד שללא מפעלי ים המלח צפוי לחברות התעשיה הפסד כולל של 8 מיליון דולר ב־1985/86 לעומת רווח של 36 מיליון דולר בשנה הקודמת.

"אנליסט" מציינת כי קיימים הבדלים מובהקים במגמות הריווחיות בין הענפים השונים: ההפסד הכולל של חברות ענף המזון חזוי לעמוד על כ־9 מיליון דולר וזאת לעומת איזון ב־1984/85. הסיבות המרכזיות להפסד הן הקפאות המחירים מחד ותחילת חלק מעלויות הייצור מאידך.

ענף הטכסטיל עומד בעיצומו של מהפך דרמטי חיובי ברווחיות. הרווח המצרפי של 21 החברות הכלולות בענף זה צפויות לעמוד על כ־10 מיליון דולר ב־1985/86. תוצאות אלו נובעות בעיקר מהתחזקותן של המטבעות האירופיות אשר משפיעות על ענף עתיר יצוא זה (65% מתוצרתו מיוצא), ירידת עלויות העבודה (ענף עתיר עבודה) והתייעלות מסיבית.

מהפך בכיוון הפוך חל בענף החשמל והאלקטרוניקה אשר יסיים את השנה ברווחיות אפסית הנובעת בעיקר מהמשבר שפקד את מגזר התעשיות עתירות הידע ואשר לא פסח על חברות כאלסינט, סייטקס, ואלקטרוניקה לישראל ואשר השפעתו מורגשת בעיקר דרך חברות אלרון וכלל תעשי' אלקטרוניקה. גורם נוסף הוא הירידה בביקוש הבטחוני המקומי. הרווח הכולל של הענף ב־1984/85 עמד על כ־27 מיליון דולר.

גם בענף הכימיקלים צפויות התוצאות להצביע על ירידה ברווח כולל מ־61.3 מיליון דולר ב־1984/85 ל־34 מיליון דולר ב־1985/86.

בחינת מחירי המניות במונחי מכפיל רווח לעומת תחילת 1985 מראה ששווי שוק חברות התעשיה כיום עומד על כ־1.5 מיליארד דולר וברווחיות הנאמדת ל־1985/86 נסחרת התעשיה במכפיל הקרוב ל־30. זאת לעומת מכפיל של כ־9.5 בינואר 1985 עת עמד שווי שוק חברות התעשיה על כ־840 מיליון דולר ורווחיות של 88 מיליון דולר ל־1984/85.

הדולר מתחזק ביחס לאירופיות

השינויים בשערי הריבית בארה"ב במערב אירופה וביפאן השפיעו גם השבוע על שוקי הכספים החשובים של המזרח הרחוק, של אירופה ושל ארה"ב. ההשפעה העיקרית של השינויים בשערי הריבית הורגשה בעיקר במסחר בדולר האמריקאי אשר שערו עלה ביחס למטבעות האירופיים. הירידה בשערי הריבית באירופה המערבית הקטינה את הביקוש ההשקעתי למטבעות אירופה והעלתה את כדאיות ההשקעה היחסית בדולר. למעשה, גם לפני השינויים בשערי הריבית היה כדאי להשקיע בדולר ולא במטבעות האירופיים כיוון שגם אז שערי הריבית בניו־יורק היו גבוהים יותר מאלו שבאירופה. אך השינויים בשערי הריבית של הדולר, של המרק ושל שאר המטבעות האירופיים רק המחישו שמבחינה הריאלית שערי הריבית בארה"ב גבוהים יותר. יש לציין עוד, שהמשקיעים אינם מתחשבים כל כך בשערי הריבית הריאליים אלא בשערי הריבית הנומינאליים ואלו באמת בהרבה יותר גבוהים בארה"ב מאשר במערב אירופה או לפחות במרכזים הפיננסים החשובים של אירופה אשר יכולים להוות תחליף לניו יורק בעיקר פרנקפורט וציריך.

המרק גם מושפע ממגמה של מימושים

ההיצעים של מרקים ושל פרנקים שוויצרים השפיעו אומנם מההפרשיות בשערי הריבית בין ארה"ב ומערב אירופה אך יש להביא בחשבון שבמהלך המסחר השבועי נוצרה מגמה מימושית מצד גורמים מסחריים רבים אשר סברו ששער המרק והפר"ש עלו יותר מדי ביחס לדולר.

הדולר, כאמור, עלה ביחס למטבעות אירופיות אך יחסית ללי"ש וליאן הוא היה חלש למדי. הסיבה לכך ככל הנראה במדדים הכלכליים השליליים שפורסמו במהלך השבוע בניו יורק. יש להביא בחשבון שהתפוקה התעשייתית בארה"ב ירדה ב־0.6 אחוז בפברואר ומצפים לעוד מדדים שליליים בימים הבאים.

דילרים בניו יורק ולונדון סבורים, שהעליה בשער הדולר יחסית למטבעות האירופיים היא טכנית בעיקרה כשהדולר עדיין מושפע מאווירה שאינה בדיוק לטובתו.

בשווקים לא שוכחים את הגרעון המסחרי העצום של ארה"ב בשנת 1985; הגרעון במאזן התשלומים האמריקאי הגיע לשיא של 124.29 מיליארדי דולרים. המשקיעים גם לא שכחו ששר האוצר האמריקאי ג'יימס בייקר וסגן נגיד הבנק המרכזי מארטין פרסטון תומכים בירידה נוספת בשער הדולר בהיקף של כעשרה אחוזים כדי לאזן את סחר החוץ של ארה"ב.

הלי"ש מושפעת משערי הריבית בלונדון

הלירה שטרלינג זכתה לביקושים גדולים בשוקי הכספים בעיקר בגלל שערי הריבית הגבוהים של לונדון אשר לא הורדו כפי שקרה במרכזים הפיננסים החשובים האחרים.

הריבית הבסיסית של לונדון מגיע כיום ל־12 אחוזים לשנה ואפשר לקבל תשואה של קרוב ל־14 אחוזים לשנה על פקדונות בלירות שטרלינג. לאור התשואה הגבוהה שמקבלים על הפקדות בלירות שטרלינג יש ביקוש גדול למדי למטבע הבריטי, ביקוש אשר מתבסס בעיקר על התשואה הגבוהה שמשלמת על הפקדות בלירות שטרלינג.

ביקושים מוגדשים ליאנים

הציבור שוב גילה את היאנים ובמהלך השבוע האחרון או ליתר דיוק בסוף השבוע האחרון נוצר ביקוש חזק למטבע היפאני אשר העלה את ערכו ביחס לכל המטבעות החשובים במערכת המוניטרית וזה כולל גם את הלירה שטרלינג. הביקושים המוגדשים ליאנים משפיעים כנראה מחולשתם של המטבעות האירופיים כי זה יצור מעבר של הון השקעתי מהפרנקים השוויצרים והמרקים ליאנים. תוקף של היאן מצביע על חולשתו הבסיסית של הדולר שכן ללא זה יש להניח שהדולר היה שוב זוכה מההיצעים ההשקעתיים של מרקים ופרנקים שוויצרים והשוק לא היה נזקק ליאנים לצורך זה.

אגב, השלטונות המוניטריים היפאנים אינם מאושרים מהעליה המסתמנת בשערו של היאן ויש שמועות שהבנק המרכזי של יפאן עשוי להוריד שוב את שערי הריבית במשק היפאני כדי להקטין את כדאיות ההשקעה ביאנים ועל ידי כך להקטין את הביקוש למטבע היפאני ולהרפות את הלחץ כלפי מעלה.

ירידה נוספת במחיר הנפט

השיחות בין חברי אירגון חברי מועצת הבדיל העולמית אשר מתקיימים כבר יותר מארבעה חודשים עלו על שרטון כבר בסוף השבוע שעבר ובכך בא הקץ לניסיונות לפתור את בעיית הבדיל באמצעות החברות. כזכור, המשבר פרץ כשמועצת הבדיל העולמית הודיעה שאין ביכולתה לעמוד בהתחייבויותיה, חובות של 900 מיליון לי"ש והתחייבות לשמור על מחירי הבדיל בשוק הלונדוני.

ההודעה של המועצה חייבה את הפסקת מסחר הבדיל המסחר בלונדון וקואלה לומפור בירת מאלאיה המסחר בבדיל בוצע במחתרת בשוק אפור שצץ עקב כך.

בעקבות כישלון השיחות של השבוע האחרון החליטה הנהלת שוק המתכות הלונדוני לקבוע מחיר קבוע למחירי הבדיל שעומדים עדיין על 6250 לי"ש הטונה במקום מחיר סגירה של 8150 לי"ש הטונה באוקטובר ומחיר חופשי אשר במהלך ארבעת החודשים האחרונים הגיע גם ל־4,000 לי"ש הטונה. המחיר שנקבע על־ידי הנהלת שוק המתכות הלונדוני מיתן את ההפסדים של הסוחרים בשוק ואיפשר להם לצאת מהתסבוכת בהפסדים סבירים המסתכמים ב־150 מיליון לי"ש בקירוב. אך בכך לא תמה הבעייה, שכן, למועצת הבדיל יש חובות של 900 מיליון לי"ש והיא תיאלץ לחסל את מלאי הבדיל אשר מוערך בכ־90 אלף טון. יחד עם זאת, יש להביא בחשבון שההיצע השוטף של בדיל ממילא גבוה מהביקוש הצרכני וגם זה אינו משפיע לטובה על המחירים, כך שבסופו של דבר צפויה מפולת מחירים אשר תיטיב עם הצרכנים ותרע למדינות המפיקות שכן, עלות הפקת בדיל איננה זולה במיוחד.

המסחר בשאר המתכות הבסיסיות לא הושפע ממשבר הבדיל שכן, לאחר שכל סוחרי השוק הלונדוני עמדו בהתחייבויותיהם אין לצפות לתגובות שרשרת והסוחרים שוב מוכנים לעבוד אחד עם השני. עד כה החשש מפשיטות רגל מנע פעילות מסחרית תקינה שכן שום סוחר לא העז לקבל התחייבות מסוחר שני כשלא היה בטוח שאותו סוחר לא יפשוט את הרגל כעבור זמן קצר.

הפעילות בשוקי המתכות הבסיסיות היתה כאמור רגועה למדי והושפעה בעיקר מהביקוש וההיצע הפיזי. במהלך השבוע עלה במקצת הביקוש לנחושת וגם מחירה עלה ואילו מחירי העופרת והאבץ ירדו במקצת בגלל ביקושים תעשייתיים ירודים.

מצבם של הניקל והאלומיניום היה שפיר למדי. הניקל זכה לביקושים תעשייתיים מצפון אירופה ואילו האלומיניום זכה לביקושים מהמזרח הרחוק.

תנודות חריפות במחיר הקאקאו

תנודות חריפות חלו במהלך השבוע האחרון במחיר הקאקאו. זאת בשל הקשיים בניסיונות לחדש את הסכם הקאקאו העולמי. אין ספק, שהניסיונות שנעשים כדי לחדש את הסכם הקאקאו מושפעים בצורה שלילית מהאירועים בשוק הבדיל שכן כמו הבדיל גם הקאקאו מחייב מנגנון לשמירה על מחירי מינימום לקאקאו והדבר מחייב הקצאת כספים. לא כל חברי אירגון הקאקאו מוכנים לכך וחוף השנהב מפיקת הקאקאו הגדולה בעולם וארה"ב הצרכנית הגדולה הודיעו שאין הן מוכנות להיות חלק בהסכם זה. בעקבות זאת ירד מאד המחיר של הקאקאו והגיע ל־1484 לי"ש הטונה, אך שמועות על שינוי בעמדת חוף השנהב והכנותה שוב לקחת חלק בהסדר הקאקאו העולמי העלו במקצת את המחירים.

במחיר הקפה נוצרו ביקושים מחודשים אך זעירים והמחירים עלו בהתאם ואילו מחירי הסוכר עלו מחדש שכן יש עדיין חשש למחסור בסוכר הדבר יוצר ביקושים השקעתיים.

בשוק הדגן של שיקאגו יש ביקוש השקעתי חזק לתירס בשל שמועות על מחסור שצפוי בעתיד. בשוק התה של לונדון עליות חזקות בביקושים לכל סוגי התה וכתוצאה מכך המחירים עלו למדי.

בשוק הכותנה של ניו יורק חלה עלייה במחירים והגיעה ל־1.29 אחוז בעקבות העליה בביקוש התעשייתי אשר משפיע לטובה על המחירים.

מחירי הזהב והכסף עלו במהלך השבוע האחרון בעיקר כתוצאה מביקושים תעשייתיים לשתי המתכות היקרות. יש לציין, שלמרות חוסר היציבות בשוקי הכספים הביקוש ההשקעתי לזהב ולכסף ירוד למדי והדבר מוכיח שהמתכות היקרות איבדו את כוח משיכתן המוניטרי.

כי"ל תעביר החודש מלוא הדיבידנד לממשלה

מאת משה גבע

"כימיקלים לישראל" תעביר לממשלה עד סוף החודש 12.5 מיליון דולר, בנוסף ל־17.5 מיליון דולר שכבר הועברו. בכך השלימה החברה עם דרישת הממשלה להעביר אליה סכום של 30 מיליון דולר כדיבידנדים.

הדבר אושר שלשום בישיבת מועצת המנהלים של החברה, כאשר רק שניים מבין 13 הדירקטורים נמנעו מהצבעה.

מנכ"ל החברה, יורם זיו, הציג בפני חברי מועצת המנהלים את עמדת כי"ל, באשר לצורך לשלוט על קווי הדרום של רכבת ישראל מאחר ושימושם העיקרי הוא הובלת מטעני פוספטים.

בישיבתה הבאה, בעוד כחודש, יקיים הדירקטוריון דיון במגמה בנושא קווי הרכבת. תהיה זו גם הישיבה האחרונה בה יכהן ישראל שהרוב כיו"ר מועצת המנהלים. את שהרוב יחליף רפי איתן.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה
תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי יזרעאלים
הודעה בדבר אישור
תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון, אישרה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס 1631 — מושב בלפוריה", שהודעה על הפקדתה, יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2056 מיום י"ד חשון תשל"ה (31.10.74) עמוד 251.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גושים: 16714—16721, 16755.

עיקרי מטרת התכנית: עריכת תכנית מסודרת של המושב ויעוד שטחים לדרכים, מבני ציבור, בית ספר, שרותים משקיים, צבורי פתוח, ספורט, מגורים וחקלאות.

התכנית האמורה, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וגם במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה יזרעאלים שבתל עדשים. וכל המעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ישראל קניג
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הצפון.
תאריך: י"ח באדר א' התשמ"ו
27.2.1986

שערי מטבע חוץ ביום 18.3.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קנה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	-0.002	1.46	1.53	1.46	1.52	1.46	1.53	1.4852	1.5018	1.4818	1.5002	1.4832	1.5026	1.4919
1 לי"ש	+0.009	2.13	2.24	2.13	2.25	2.18	2.26	2.1729	2.2001	2.1700	2.2071	2.1751	2.2025	2.1865
1 מרק גרמני	-0.001	0.65	0.68	0.65	0.68	0.66	0.68	0.6601	0.6684	0.6608	0.6685	0.6617	0.6695	0.6640
1 פרנק צרפתי	—	0.21	0.22	0.21	0.22	0.21	0.22	0.2146	0.2175	0.2143	0.2170	0.2150	0.2177	0.2161
1 גולדן הולנדי	—	0.58	0.60	0.57	0.60	0.57	0.60	0.5863	0.5918	0.5861	0.5913	0.5853	0.5926	0.5883
1 פרנק שוויצרי	—	0.77	0.81	0.77	0.81	0.77	0.81	0.7873	0.7971	0.7857	0.7955	0.7879	0.7978	0.7925
1 כתר שוודי	—	0.20	0.21	0.20	0.21	0.20	0.23	0.2063	0.2088	0.2059	0.2085	0.2063	0.2089	0.2073
1 כתר נורבגי	—	0.21	0.22	0.21	0.22	0.20	0.22	0.2092	0.2118	0.2090	0.2116	0.2091	0.2117	0.2103
1 כתר דני	—	0.16	0.19	0.17	0.18	0.17	0.18	0.1786	0.1809	0.1782	0.1805	0.1786	0.1808	0.1796
1 מרק פיני	—	0.29	0.30	0.28	0.30	0.28	0.30	0.2913	0.2950	0.2910	0.2948	0.2914	0.2951	0.2930
1 דולר קנדי	-0.008	1.05	1.10	1.04	1.09	1.04	1.09	1.0532	1.0766	1.0526	1.0758	1.0650	1.0764	1.0600
1 דולר אוסטרלי	+0.006	0.99	1.09	1.02	1.10	1.05	1.10	1.0588	1.0715	1.0567	1.0699	1.0595	1.0727	1.0647
1 ראנד דרא"פ	—	0.65	0.72	0.65	0.75	0.65	0.74	0.7451	0.7524	0.7434	0.7527	0.7424	0.7515	0.7492
10 פרנקים בלגיים	—	0.31	0.35	0.31	0.35	0.51	0.55	0.3162	0.3222	0.3225	0.3366	0.3225	0.3266	0.3265
10 שילינגים אוסטריים	-0.001	0.93	0.97	0.92	0.97	0.92	0.97	0.9418	0.9528	0.9413	0.9538	0.9414	0.9535	0.9469
1000 לירטות איטלקיות	-0.001	0.95	1.03	0.95	1.01	0.95	1.01	0.9703	0.9825	0.9709	0.9831	0.9716	0.9838	0.9765
100 ינים יפניים	—	0.83	0.87	0.83	0.87	0.83	0.87	0.8468	0.8574	0.8467	0.8573	0.8476	0.8563	0.8518
1 דינר ירדני	-0.085	4.15	4.41	4.00	4.25	4.07	4.28	—	—	—	—	—	—	4.1629
10 לירות לבנוניות	-0.001	—	—	—	—	0.54	0.88	—	—	—	—	—	—	0.7631
1 לירה מצרית	-0.001	0.80	0.85	0.80	0.86	0.78	0.81	—	—	—	—	—	—	0.8429

דולר יציג: 1.4919 דולר נוסעים: 1.78 דולר שחור: 1.61—1.62

דבר של היום הוא דבר חדש

כמה ליטרים של בנזין ממלאים לך במכונית?

"כלבוטק" גילה ואנחנו מדגישים

תכנית "כלבוטק" חשפה רמאויות בגביית כספים מנהגים שתדלקו את מכוניותיהם במספר תחנות ברחבי הארץ. צוות הטלוויזיה לא עבד לבדו. יחד עמו שתפו פעולה "פז", "דלק" ו"סונול" המטפלות בנושא זה כל השנה.
יתרה מזאת, חברות הדלק אף שכרו את שרותיה של חברת חקירות לסייע למערכת "כלבוטק" בגילוי העבריינים ובהסגרתם למשטרה.

משאבים רבים הושקעו ע"י שלוש החברות בהתקנת משאבות משוכללות וחדישות, כדי לתת לך הנהג שרות יעיל ואמין. על גבי מצגי המשאבות ניתן לראות במדוייק את כמות הבנזין שמוזרמים למיכל המכונית שלך ואת הסכום שעליך לשלם.

אך לא די בכך.

כדאי לך לצאת מהמכונית, לפקוח עין ולגלות צרכנות טובה:

א. יש לשים לב מאיזו משאבה מתדלקים את מכוניתך והאם היא מקבל את האוקטן המתאים.
ב. יש לוודא שהספרות שעל גבי המונים הוחזרו ל-0, הן לגבי כמות הליטרים והן לגבי המחיר.
ג. יש לבדוק את כמות הליטרים ואת המחיר המופיע במונה לאחר גמר התדלוק.
ד. שלם רק את הסכום הרשום במונה.
ה. במקרה של ספק כלשהוא, פנה ישירות לאחראי על התחנה ובקש את התערבותו.

אנו עושים כמיטב יכולתנו לשרת אותך בתחנות התדלוק ואתה גלה עירנות לטובתך.

עכשיו - ההגה בידיים שלך.

בתודה על תשומת הלב

פז | דלק | סונול | ארגון סוכנים ובעלי תחנות דלק

15 אסירים המתקרבים לריצוי עונשם השתכנו בהוסטל פתוח ליד בית־דגן

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

שירות בתי־הסוהר מפעיל מתחילת החודש הוסטל פתוח לאסירים, אשר נותרו להם 3־6 חודשים לריצוי מאסרם ואשר נמצאו מתאימים לחזור למסגרת חיים פתוחה.

הפעלת ההוסטל הוא נסיון ראשון מסוגו בישראל, ומטרתה לבחון שיטה חדשה לשיקום האסיר. רעיון הקמת ההוסטלים נולד בארה"ב בשנות ה־70, ושם הם משמשים כלים מסייעים לשיקום האסיר. בישראל היו התלבטויות רבות בעניין זה, אך מאז נכנס רפי סוויסה לתפקיד נציב שירות בתי־הסוהר החל לטפל בתוכנית ברצינות.

ההוסטל החדש הוא מבנה בן שתי קומות ובן 14 חדרים, חדר־אוכל, כיתות לימוד, שירותים וחצרות. הוא שוכן סמוך למכון „וולקני" שבצומת בית־דגן, והועמד לרשות שירות בתי־הסוהר על־ידי המרכז החקלאי. סגן־גונדר פנחס נוה, סגן מפקד כלא איילון בעבר, אשר פרש לגימלאות, הוזמן על־ידי נציב שירות בתי־הסוהר לנהל את ההוסטל.

15 אסירים, שנבחרו בקפדנות מקרב יושבי כל בתי־הסוהר בארץ, שוכנו בהוסטל, והם שוהים בו במסגרת פתוחה. הם יוצאים מן ההוסטל בשעות הבוקר המוקדמות לעבודה באזורי תעשייה סמוכים, במקומות עבודה שימשיכו להעסיקם אחר שחרורם. בשעות אחר־הצהריים הם משתלבים בפעילויות תרבות, חינוך והכנה לשחרור.

אם הנסיון יצליח בשנה הראשונה, הוא יורחב למקומות אחרים.

שיטה מהפכנית במקום מקדחת רופא השיניים

(ע).– סיוט המקדחה של רופא השיניים עשוי להיעלם בעתיד הקרוב, לפחות בחלקו, עם יישומה של שיטה מהפכנית לטיפול שיניים, המבוססת על הולפת נוזל מיוחד לתוך חריר השן.

המדובר בתכשיר נוזלי, שפותח בארה"ב ואשר יגיע לישראל עד סוף השנה. יו"ר הסתדרות רופאי השיניים, ד"ר שמואל פרלמוטר, אמר אתמול כי הוא יודע על קיומו של התכשיר, אך הטיפול הזה אינו שיגרתי והוא עדיין מצוי בבדיקה.

מנהל חברת היבוא הישראלית „סט ברוך" אמר, כי בארה"ב כבר משווק התכשיר, והוא ישווק בישראל עד סוף השנה האחרונה, לאחר שמשרד הבריאות יעניק לו היתר. לדעתו, לא צפויים מכשולים מצד משרד הבריאות, שכן שלטונות הבריאות האמריקאיים אישרו את התכשיר.

עד היום נאלצים רופאי השיניים לקדוח בשן הנגועה ולהרחיב את החור, כדי לסלק מוקדי ריקבון ולאפשר סתימה חזקה. התכשיר החדש הוא נוזל, המוזלף בלחץ לתוך החריר שבשן ומסלק מתוכו את כל שרידי הריקבון, ובכך מבטל במקרים מסויימים את הצורך בשימוש במקדחה.

יום ראשון למדרחוב בנחלת בנימין בתל־אביב. (צילום: י.פ.פ.א)

מנהג חדש בבתה"ס הערביים: האפלות למנהלים ומפקחים – בעידוד הממונה

מספר חבר הנהלת הסתדרות המורים במכתב גלוי ב„הד החינוך"

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

בבתי־הספר הערביים בישראל התפשט, בידיעת הפיקוח מטעם משרד החינוך, מנהג של עריכת סעודות פאר למנהלים ומפקחים על חשבון ימי לימודים – כך טוען חבר הנהלת הסתדרות המורים חסן זועבי.

בגליון האחרון של „הד החינוך", בשפה הערבית, שהתפרסם השבוע, מופיע מכתב גלוי להנהלת משרד החינוך ובו קורא זועבי לפעול מיד להפסקת סעודות הפאר, הנערכות בבתי־הספר על חשבון המורים והתלמידים, במסגרת ימי עיון למנהלים ומפקחים שעורך אחד הממונים על המגזור הערבי מטעם משרד החינוך (שם הממונה שמור במערכת „הד החינוך" בערבית).

כותב זועבי: „לפני מועד הפגישה גובים ממורי בית־הספר המארח סכומים הנעים בין 10 ל־15 שקל לרכישת מצרכים לארוחת צהריים. המורות יוצאות לקניות, ואחר־כך מתעסקות בבישול, טיגון ואפייה. שעות לימוד יקרות מתבטלות. המורות נגזר עליהן לעבוד בהכנת ארוחות צהריים, ואילו התלמידים, שהפסידו את לימודיהם קיבלו שיעור לדוגמה באירוח ערבי. האם לצורך ימי עיון כאלה מבקשים מפקחים שעות נוספות? האם יש הצדקה להשבית מאות ימי לימוד לצורך מפגשים מסוג זה? האם אלה הוראות משרד החינוך?"

עורך „הד החינוך" בערבית, רן לרנר, מסר, כי החליט לפרסם מכתב זה לאחר שבדק ומצא, שהטענות המועלות בו נכונות.

בתגובה מסר דובר משרד החינוך: „אני מתפלא, שהבטאון הרשמי של הסתדרות המורים בחר להידבר עם משרד החינוך מעל דפיו. חברי הנהלת הסתדרות המורים יודעים כיצד לפתור בעיות ללא התבצרות מעל דפי העתון".

רופאי השיניים התנדבו לבדוק תלמידי תל־אביב

45 רופאי שיניים מסניף תל־אביב של הסתדרות רופאי שיניים ישתתפו במבצע ההתנדבות „שינוער" המשותף עם העירייה, שבו יערכו בדיקות שיניים לתלמידי גני־הילדים ובתי־הספר התיכוניים בתל־אביב, שאינם נהנים כיום מכל טיפול שיניים מאורגן.

ראש העירייה שלמה להט מסר אתמול, כי בשלב הראשון החליטה העירייה לכלול במבצע 3,000 תלמידים בקריית החינוך ביפו, בבית־הספר התיכון „רוגוזין" ובשורה של גני־ילדים בעיר. כל אחד מהתלמידים יקבל בעקבות הבדיקה טופס שימסור להורים מידע על מצב שיניו. הטופס כולל הסבר מפורט בלשון פשוטה על מהות הליקויים שנמצאו, אם נמצאו, וממליץ על הטיפול הנוסף הנדרש. בביקורים בבתי־הספר יתנו הרופאים לתלמידים גם הדרכה מקיפה על שמירת בריאות השן.

תערוכת עבודות של הזוכים במילגות קרן התרבות אמריקה־ישראל תיפתח הערב במוזיאון הלנה רובינשטיין בתל־אביב. (צילום: י.פ.פ.א)

צוות מחלקת העיניים של „סורוקה" פשט על דימונה

בתוך יום אחד, במבצע ראשון מסוגו, חוסל התור לבדיקת עיניים בדימונה על־ידי צוות מחלקת העיניים של בית־החולים „סורוקה" בבאר־שבע.

תור בן שישה שבועות לבדיקות אלקטיביות של 120 הולים בדימונה הביא לארגון „יום שדה" מטעם צוות מחלקת העיניים ב„סורוקה". מצוייד במכשור חדיש יצא צוות רופאים בראשות פרופ' י. יסעור לדימונה, לבדוק את כל 120 הנזקקים לטיפול עיניים. כולם נבדקו וטופלו, או הוזמנו להמשך טיפול.

צוות המחלקה מכין מבצעים דומים במרפאות של אופקים, נתיבות, ירוחם ועוד.

פועלי „וולקן יציקה" במשרדי „כלל" בתל־אביב. (צילום: י.פ.פ.א)

פלישה ל„כלל" הזיזה המו"מ ב„וולקן יציקה"

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר" בחיפה

כ־50 מפועלי „וולקן יציקה" ערכו אתמול שבית־שבת במשרדי מנכ"ל קונצרן „כלל" בתל־אביב, והסכימו לעזוב את המשרד רק אחרי שהובטח להם, כי המו"מ בין נציגיהם לבין הנהלת המפעל יחודש.

קונצרן „כלל" חולש על מניות של חברת „אורדן", שהיא בעלת „וולקן יציקה". מנהל וולקן יציקה אלכס פרלינג אמר אתמול, שהמשא־ומתן יתחדש מיד, אך נציגי הוועד ביקשו לדחות אותו עד היום, כדי להתייעץ ולהשיב להצעות ההנהלה.

פרלינג אמר, שההנהלה הציעה לחברי הוועד לשלם היום את שכר הפועלים בעבור חודש פברואר ולבטל את התביעה שהוגשה נגד הפועלים לבית־הדין לעבודה בחיפה. כעבור שלושה ימים ייפתח המשא־ומתן על הבעיות השנויות במחלוקת. לטענת מנהל המפעל, הפרדה בעיית שיעור הפיצויים ל־13 הפועלים המפוטרים מהבעיות האחרות השנויות במחלוקת, ובעיקר מתביעת ההנהלה לרדת בהורדת עלויות הייצור, או לצמצם את כוח־האדם בצמצום נוסף.

אמש לא היה אפשר לקבל את תגובת חברי הוועד.

42 מיליון דולאר תובעים מגדלי הכותנה כסיוע לענף

מאת סופר „דבר" לענייני חקלאות

מגדלי הכותנה בישראל תובעים מהממשלה סיוע בסך 42 מיליון דולאר כדי להוציא את הענף מהמצוקה, שנקלע לשפל בגלל ירידה ניכרת במחירי הכותנה בעולם.

מחיר ליברה כותנה נע כיום סביב 54־55 סנט, בעוד המחיר הממוצע הרב־שנתי הוא 74 סנט לליברה.

בגלל הירידה הדראסטית במחירי הכותנה נגרם אשתקד למגדלי הכותנה הפסד תפעולי בסך 42 מיליון דולאר.

מגדלי הכותנה קיימו פגישות עם שרים, חברי־כנסת ואישים בכירים במערכת הכלכלית והציגו בפניהם תוכנית להצלת ענף הכותנה. כן נפגשו עם חברי ועדת־המשנה לענייני חקלאות של ועדת הכספים.

צע"ת למניעת פיטורים והעסקת קבלנים פרטיים

(ע).– בית־המשפט הגבוה לצדק הורה אתמול בצו על־תנאי לבית־הדין הארצי לעבודה, לנמק בתוך חודש ימים מדוע לא יבטל את החלטתו, שלפיה רשאית המדינה לפטר עובדים ולהעסיק במקומם קבלנים פרטיים.

החלטת בית־המשפט ניתנה בעתירה שהגישה הסתדרות עובדי המדינה נגד החלטת בית־הדין הארצי לעבודה. בית־הדין הארצי החליט לפני כחודש ימים לאפשר למדינה לפטר עובדים קבועים ולהעסיק במקומם עובדים באמצעות קבלנים פרטיים.

פיטורים אלה, אם ייכנסו לתוקף, יאפשרו למדינה לסגור את „המדפיס הממשלתי", לצמצם את כמות העובדים במע"צ ולפטר עובדים בשירותי הנקיון והאחזקה במשרדי הממשלה השונים. בסך הכל מדובר בפיטורי כ־500 עובדים קבועים.

הולנדי תקוף אימת „איידס" התפרע במד"א ובמשטרה

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

מתנדב הולנדי בן 37, המתגורר באיזור טבריה, נעצר אתמול בידי המשטרה לאחר שהתפרע בתחנת המשטרה בעיר וטען שיש לו „איידס".

ההולנדי הגיע לסניף מגן־דוד־אדום בעיר וביקש להיבדק בטענה שלקה ב„איידס". רופאי התחנה בדקו אותו ומצאו שהוא לקה בהצטננות. בהתאם לכך רשמו לו את התרופות המתאימות, אך האיש לא הסתפק בכך והחל להתפרע.

למקום הוזעקו שוטרים, והם העבירו אותו לתחנת המשטרה. בהגיעו לשם שלף את איבר־המין שלו, כדי ל„הוכיח" לשוטרים כי אמנם יש לו „איידס". הוא הוכנס לתא המעצר, אך כעבור דקות החל עשן עולה מן התא. השוטרים פרצו פנימה ומצאו כי הוא הצית את תאו. הוא הועבר לתא אחר והושמה עליו השגחה צמודה. מחר יובא לבית־משפט להארכת מעצרו.

התוכי זיהה את בעליו וסיפק הראיה לגניבתו

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

שוטרי משטרת טבריה, שהיו עדים אתמול לפגישה מחודשת בין תוכי גנוב לבין בעליו, נוכחו לדעת, כי תוכים יודעים לזהות בני־אדם.

לפני כמה ימים התלונן חבר קיבוץ בית־זרע במשטרת טבריה, כי גנבו ממנו את התוכי שלו. המשטרה פתחה בחקירה, ואתמול בבוקר נתגלה תוכי שהתאים לתיאור בביתו של תושב טבריה, בן 26.

כאשר הובזן התוכי בקיבוצניק, שנלווה אל השוטרים, פתח בצרחות שמחה והחל משתולל בתוך כלובו, כך שלא היה ספק כי הכיר את בעליו. החשוד בגניבת התוכי נעצר, והתוכי הוחזר לבעליו ולכלובו בקיבוץ.

סגל האוניברסיטאות ישבות היום שעתיים בגלל שחיקת השכר ומאיים בשביתה כללית

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

ארגוני הסגל האקדמאי באוניברסיטאות משביתים היום את הלימודים לשעתיים בין 10.00 ל־12.00, במחאה על שחיקת שכרם.

[illegible]

ארגוני הסגל האקדמאי טוענים, כי שכרם נשחק בשיעור של 24 אחוז. הם תובעים לתקן זאת ולהקים מנגנון שימנע את המשך השחיקה. כן הם תובעים להחזיר להם את התרומה בגובה של 6 אחוזים מהשכר, שתרמו לאוניברסיטאות במשך 18 חודש.

ארגוני הסגל הבהירו על סכסוך עבודה נגד האוניברסיטאות, ואתמול הודיעו במסיבת עתונאים, כי הם עתידים להחריף את צעדי המחאה שלהם אם מנגנון המעקב שהם דורשים לא יוקם עד אפריל. יו"ר המועצה המתאמת של ארגוני הסגל, פרופ' גדליה שלג, הבהיר, כי הארגונים לא יימנעו מהכרזת שביתה כללית בכל המוסדות להשכלה גבוהה, שכן השחיקה גורמת לבריחת מוחות ולירידת רמת ההוראה באוניברסיטאות.

יו"ר ועד ראשי האוניברסיטאות, פרופ' מיכאל אלבק, מסר כי לפי חוות־דעתו של היועץ המשפטי לממשלה אין האוניברסיטאות יכולות להחזיר את התרומה בגובה 6 אחוזים שעובדי הסגל נתנו מרצונם, אלא לאחר תום ההקפאה. אשר לבדיקת השחיקה, זו חייבת להיעשות בתיאום עם האוצר. בעניין זה כפופות האוניברסיטאות למה שיוחלט לגבי מגזרים ציבוריים אחרים.

המאבק על הר הצופים החל!

מאבק נגד הקמת המרכז המורמוני על הר הצופים. מאבק כלל-עולמי.
מאבק עקרוני, המתשתת על הוכחות בדבר כוונותיהם המיסיונריות של המורמונים!
מאבק המצביע על השדות לאי-סדרים, באשר לדרך רכישת הקרקע וקבלת אישורי הבנייה...
זהו מאבק ללא פשרות! מאבק על "סמל".
מאבק על מעמדו של הר הצופים!

פעול"ה
פעולה עולמית לעצירת המורמונים!

לכבוד
תנועת פעול"ה
ת.ד. 22348 תל אביב 61222
ברצוני להצטרף למאבק הצודק נגד הקמת המרכז המורמוני על הר הצופים.
שם משפחה ______ שם פרטי ______
כתובת ______ טל. ______
חתימה ______

טקס הנצחה לזכר משפחתי
בית־אלפר
(מדרציין – פולין)
ממניחי יסודות החינוך העברי בגולה ומהממשיכים בארץ
לזכר ד"ר **בלה אלפר** ז"ל
רופאת הילדים.
הטקס יתקיים ביום ו', י' אדר ב' תשמ"ו 21.3.86
בשעה 10.30 בבית חולים בילינסון – מחלקת עיניים
(קומה א' – חדר הרצאות)
מלכה אלפר
בוא לראות זאת כהזמנה אישית.
לפרטים נוספים: זינגר רות 052־77768.

הוועדה הרביעית של מפלגת העבודה
חברי הוועדה המכינה מוזמנים לישיבות הבאות:
יום רביעי 19.3.86 ח' באדר ב' בשעה 16.00: ענייני נוער והדור הצעיר.
יום חמישי 20.3.86 ט' באדר ב' בשעה 10.00: ענייני חוץ ובטחון.
בשעה 14.00: ענייני התיישבות.
בשעה 18.00: ישיבת ועדת המשנה לענייני מפלגה.
יום ראשון 23.3.86 י"ב באדר ב' בשעה 09.00:
שיכון, איזורי פיתוח ושכונות.
בשעה 19.00: הצעת ד"ר מיכאל בר־זהר.
ענייני חוץ ובטחון (המשך).
הישיבות תתקיימנה באולם הישיבות, במרכז המפלגה ולא בבית־ברל, כפי שפורסם תחילה.
פרופ' דוד ליבאי, יו"ר הוועדה המכינה

לרחל'ה אשד ובני משפחתה
אתכם באבלכם במות
מאיר כפתורי ז"ל
חברי עמיעד

על מות
ד"ר ארי אנקוריון ז"ל
ידיד קרוב ומורה דרך
אבלים ומשתתפים בצער המשפחה
ניצה ועוזי בלוך

דבר היום

מה השמחה

כבודו של האפיפיור במקומו מונח: גם אם „אין לו דיוויזיות", הרי הוא ראש כנסייה רבת עוצמה עם מאות מליונים מאמינים ברחבי העולם, ואחד האנשים רבי־ההשפעה עלי אדמות. לכן, החלטתו של יוחנן פאולוס השני לבקר בחודש הבא בבית הכנסת ברומא היא בוודאי בעלת חשיבות, ואפשר גם לומר כי היא החלטה בעלת ערך הפגנתי. תגובה חיובית היא במקומה, אך אין מקום „לצאת מן הכלים" כפי שעשו בתגובות נלהבות בחוגים יהודיים שונים.

אין ספק כי הביקור המתוכנן הוא ברוח האקומניות. מאמינים ברחבי תבל שבשבילם „הכס הקדוש" הוא הסמכות העליונה, ילמדו מצעד זה רוח של פיוס, ואפשר שיהיה בכך כדי להנחות אנשי כמורה ופעילי כנסייה כי האנטישמיות בעלת המניע הדתי, שוב אין לה אחיזה בתפיסה הרשמית של רומא.

וזה דבר בעיתו, משום שדווקא בזמן האחרון – כפי שנאמר במקום זה לא מכבר – התעוררה מחדש האנטישמיות הקלאסית וגילוייה מתפשטים. עם זאת יש לזכור כי בידי האפיפיור יש גם כלים אחרים, מלבד ביקור בבית כנסת, כדי להילחם בתופעה ניקלה זו, כפי שאכן צריך לעשות. אלה הם בראש וראשונה כלים פסיקתיים־תיאולוגיים, ובסיסם מבחינת הכנסייה. מעוגן בהחלטות שנתקבלו במועצה האקומנית השנייה לפני שני עשורים, החלטות שקראו תיגר על הסיטון המסורתי של „רצח אל".

– דווקא בתחום הזה נמנע יוחנן פאולוס מכל צעד חיובי. אין הוא טורח להאדיר אותן החלטות ולעשות ליישומן. אדרבא, באחרונה אמר דברים המתפרשים בדיוק בכיוון ההפוך: היה בהם כדי להזין־מחדש אמונה שבעקבותיה נשפך במרוצת הדורות דם יהודי רב, ברדיפות חוזרות ונשנות בכל חלקי העולם הקאתולי. סביר להניח כי ההחלטה לבקר בבית הכנסת באה בעקבות הביקורת החריפה שעוררו דברי האפיפיור בעניין זה, וליצור מעין איזון בין התקיפה התיאולוגית לבין ההפגנה הדיפלומטית.

וזוהי מחווה שיש לראותה בחיוב, אך היא מחווה ותו לא. בעניינים מהותיים יותר, כמו הכרה בישראל או כמו התחום שצויין לעיל, אין שינוי ואין חידוש במדיניותו של יוחנן פאולוס השני, שהוא מודרנית בביטוייה ושמרנית בתוכנה.

מי יצחק אחרון

מאת יצחק טאוב

בליל שבת שעבר היתה שמחה־לאיד רבה בסלונים של ישראל היפה. „הנה הברברים באים ומפוררים את הליכוד", אמרו רבים וטובים במחנות הימין המתון, במפלגת העבודה ובשמאל יפה־הנפש.

אין חלקי עם העולזים. ראשית, מן הטעם המעשי. שרון וכהנא עלולים לצאת נשכרים מכל המהלכים שנקטו שמיר, ארנס, שרון ולוי בוועידת „חירות". שנית, מן הטעם הציוני. אם שליש האלקטוראט הישראלי נראה כפי שנראים נציגיו בוועידת „חירות" ואם כך הם מגשימים „דמוקראטיה" לעינינו, זוהי נסיגה נוראה של הציונות האידיאולוגית והפראגמטית כאחת בפני התפרצות כוחות יצריים, אי־רציונאלים ואנארכיים, ששילחו מעליהם כל רסן של בני תרבות. אם לשפוט לפי ועידת „חירות", קהל הבוחרים־בכוח בכהניזם, גדול בהרבה מחוג בחורי מאיר כהנא לכנסת הנוכחית.

למסתכל מן הצד לא „הקרקס" הוא העיקר. ניתוח האירוע על שורשיו העדתיים [illegible] כוח, גם בקלפי וגם בהתכתשויות באולם הוועידה, גדול יותר [illegible] „הנסיכים" היתה בפירוש על התחתונה. מבחינה מספרית ולשונה הפליאה גם אירגונית. נסיונם של האחרונים להציב ברגע האחרון את השם בגין מול כוחו האירגוני והכאריזמטי של אריאל שרון, נחל תבוסה. המסקנה – שצריך להכבע מול רוב – לא נעמה להם, דמוקראטיה או לא דמוקראטיה, והם ניסו להתחכם להיותם מיעוט בתכססנות שלא היו בה הדר וכבוד. מסתבר שהאצילות מחייבת רק בתנאי שאתה לא מפסיד.

„הנסיכים" שלא השקיעו כנראה את עבודת הרגלים הדרושה בגיוס תומכים בסניפים, חשו לפתע כי אף שאבותיהם לשלטון הועידום, אין ידיהם מצליחות לקטוף את הפרי הנכסף. הם עשו איפוא מעשה „פוליטי" בריוני, החל במניעת הכרעות בפורומים המוסמכים עד חיסול מושב הוועידה, כדי לשמור ככל האפשר על הסטאטוס־קוו. אני, בניגוד לכמה מעמיתי בעתונות, איני מסוגל להבחין בבירור בין ביטויי כוחניותו של אחד גאסטון מלכה לבין אלה של אחר מעונב, מגולח ומסורק, נוסח רוני מילוא. כולם שייכים, אובייקטיבית, למחנה הבריוני. רוממות הדמוקראטיה בגרונם, והמעשים נוגדי־הדמוקראטיה שמאחורי הקלעים – בהשראתם.

תמרוני־הכות הכושלים הללו של „הנסיכים" ובעלי־בריתם עלולים להכות אותם עצמם מכה קשה. הרי מי שמפסיד אותם, בסופו של דבר, הוא לא דוד לוי אלא אריאל שרון, המנסה להכנס ל„תפר" שנוצר בין המחנות ולהפיק מהוועידה רווחי מלחמה. אי־נכונותם של אנשי שמיר ו„הנסיכים" להודות בנחיתותם שבועות לפני הוועידה ולקרות את הבריתות המתבקשות ממצבם האובייקטיבי, מלמד על אובדן עשתונותיהם. הם בילפו, הם שיחקו פוקר, והצד השני ידע שבידיו קלפים טובים יותר.

אילו שיחקו נכון היו כורתים ברית עם לוי דווקא, ומציגים את אריק שרון בעמדת חולשה (יש אומרים שקיבל רק 15% בסניפים). בעד ברית כזאת היו צריכים לשלם מחיר (אולי אפילו מחיר כבד במנויי משרות וכיבודים), אך זה היה מאפשר להם לנהל את הוועידה, תוך השענות על רוב מאסיבי, ולבלום את שרון.

במקום זה הימרו על התיוה של בעלי זכות־אבות נגד פחותי־הזכויות החדשים, שזה מקרוב באו. מניה וביה נוצרה התגודדות לפי קריטריונים בלתי־רצויים לכל עם ישראל. החדשים הם גם בני עדות־המזרח (ולא יעזרו שמותיהם של קליינר, רייסר וכל השאר, כדי להוכיח כביכול את ההפך. אלה מדוד לוי ועד אהרון גאסטון מלכאים, לא אהבו לראות את עצמם ניצבים בצד הלא־נכון של הפטרונות. כך נדחף לוי, על מחנהו, לזרועות אריאל שרון, שאף הוא „חדש" במובן מסויים ב„חירות": אין לו זכות־אבות, הוא לא היה באצ"ל ואיש לא יאמין כי דם בית"רי זורם בעורקיו.

מבחינת „חירות" אולי יש כאן אנאלוגיה היסטורית, שלא תנעם לחבריה. כוונתי למה שכונה ברבות הימים „התרגיל המבריק" של יצחק רבין. תרגיל, שסופו היה הפלת ממשלת המערך וסיום ההגמוניה של תנועת העבודה בשלטון מאז שנות ה־30. בשעה ששמיר וארנס, תוך שיתוף־פעולה גלוי מצד הראש הראשון בנסיכים, בני בגין, מנסים את התרגיל המבריק שלהם על דוד לוי, שלא נתרצה להם, הם עלולים בסופו של דבר, לגלות שהפסידו תנועה ואולי גם שלטון (רוטאציה).

כוחן של הקבלות היסטוריות מוגבל. בכל־זאת, ברור לי כי „חירות" שלאחרי הוועידה, יהיו תוצאותיה כפי שיהיו, תהיה „חירות" אחרת. אם יש מי שסבור, במחנה המערך, כי התפוררות אפשרית של „חירות" תחולל בהכרח תפנית בשלטון לטובת השמאל והמרכז, הוא משלה עצמו. אם אכן תתפורר „חירות" יעברו בוחריה „הלבנים", בעלי הקו האידיאולוגי, לא למערך אלא לימין האידיאולוגי, ל„תחיה". החלק שישאר בליכוד מקוצץ כנפיים, מי יודע אם לא יצביע בחלקו בעד כהנא. אולי רק חלק יצביע בעד „חירות של דוד לוי" שתהיה למפלגה עדתית מסוכנת להברה הישראלית.

הרשעים אומרים: מי שלא ראה שמחה לאיד לא ראה שמחה אמיתית מימיו. לחברי המערך הייתי מציע להתאפק, כי אולי לא שמעון פרס אלא אריק שרון הוא שיצחק האחרון.

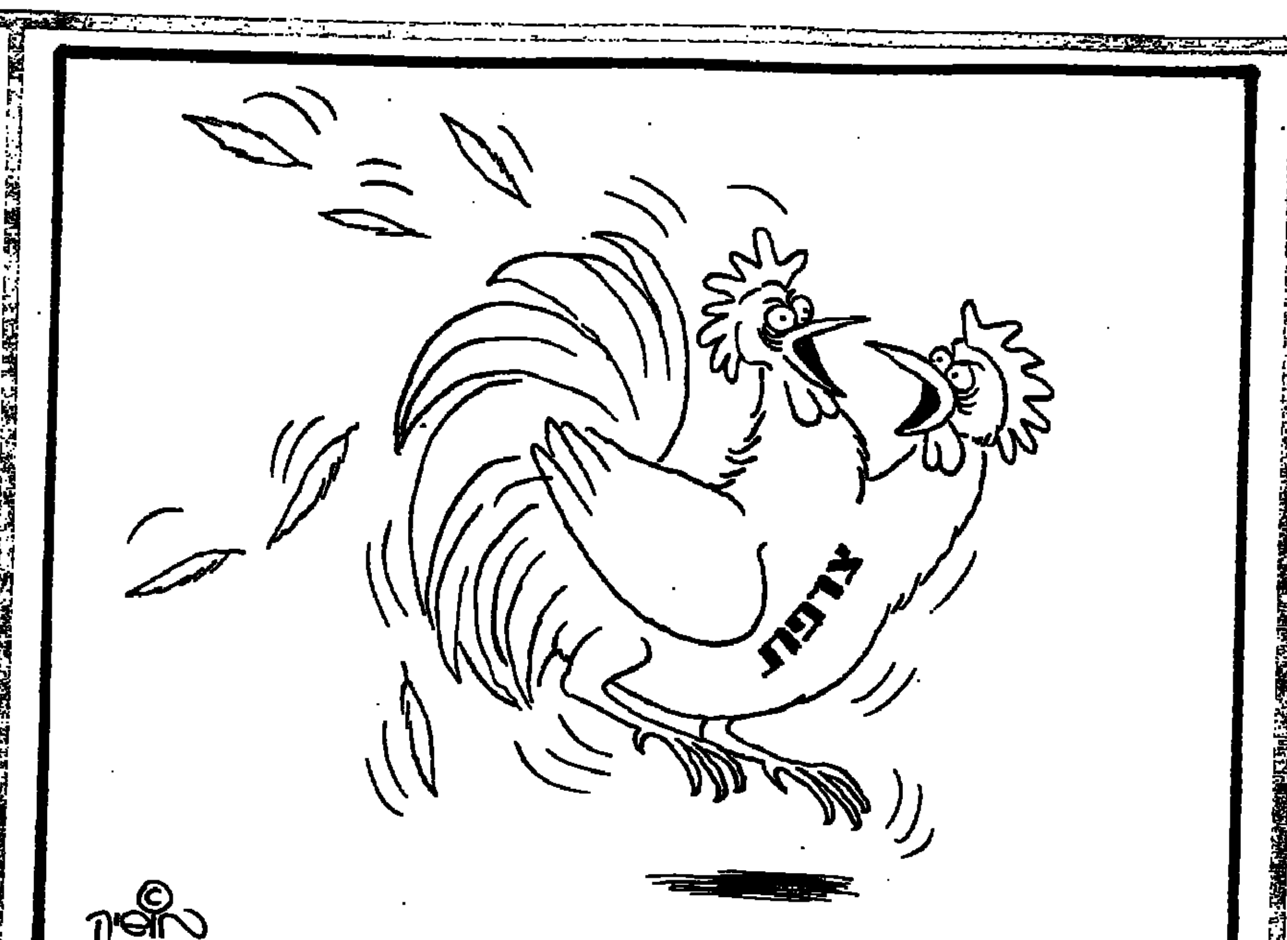

„מלך ישראל" ונשיא סוריה

מאת חגי אשד

לא רק גנראלים מתכוננים למלחמה הבאה כאילו תהיה המשך המלחמה הקודמת. כך גם מיטב הסופרים והאמנים המקומיים הממשיכים ללחום את מלחמת לבנון

התבשרנו אתמול ב„דבר" שהתיאטרון העירוני בחיפה ויהושע סובול אינם נוחים על זרי הדפנה. בשבת הקרובה יעלה, במסגרת מועדון התיאטרון, מחזה חדש של יהושע סובול, שהוא סאטירה מוסיקאלית על חברת הפקה אמריקאית, המבקשת להפיק סרט על מצביא שהוא גם מדינאי, אולם חסר לה ה„פינאלה". תוך כדי ההפקה מתקבלת החלטה לסיים את המחזה באקורד של מלחמה חדשה. היא תפרוץ סתם כך, ככל הנראה, כדי שיהיה במה לסיים את הסרט על „מלך ישראל" כיאה לישראל, שותרת „המלחמות הנחמדות". כמו מלחמת לבנון, שפרצה סתם כך, ואולי גם יותר מלחמותיה של ישראל. יהושע סובול יודע את האמת. אותו לא ידמו. אם תפרוץ מלחמה חדשה היא תהיה ביוזמת „מלך ישראל". כל תירוץ יספיק ל„מלך ישראל" כדי לפתוח במלחמה, אפילו הצורך לסיים סרט או להציג עוד מחזה סאטירי במועדון התיאטרון החיפאי.

סובול הוא לא ילד ותיאטרון חיפה הוא לא גן ילדים. עליהם לא עושה רושם, בין היתר, סידרת מאמריו של זאב שיף, המתפרסמת בעצם הימים הללו ב„הארץ". זאב שיף, כזכור, לא היה מתועמלניה הנלהבים ביותר של מלחמת לבנון ואף לא מגדולי מעריציו של אריק שרון, „מלך ישראל" התורן. אבל אולי עכשיו נתבלעה דעתו של זאב שיף והוא חושש שמי שעלול לפתוח במלחמה חדשה, זה דווקא נשיא סוריה חאפז אסד ולא „מלך ישראל" זה או אחר. אם יהושע סובול אינו מתרשם מזאב שיף, קל וחומר שאינו מתרשם מאזהרותיו של מחרחר המלחמה הידוע יצחק רבין או מאזהרות הרמטכ"ל. כל אלה הם מין „מלך ישראל" קולקטיבי, שהוא שיפתח במלחמה החדשה, מפני שהאצבעות יגרדו לו. בעיקר האצבע שעל ההדק.

זאב שיף כתב אתמול ב„הארץ" (במאמר שלישי בסידרה „הרוצים הסורים במלחמה"?, תחת הכותרת: „הפתקה צבאית סורית אינה חייבת להיות מותנית בהשתתפות צבא ערבי נוסף"): „יותר ויותר נשמעים בסוריה קולות הגורסים, כי סוריה מתקרבת לשלב שבו תוכל להתמודד לבדה עם ישראל". על מה מסתמכת הנחה זו? נראה, כי במקום ראשון עומדת הערכה סורית, כי ישראל מצויה בתהליך של היחלשות. לצה"ל יש עדיין עליונות צבאית, אך הוא הגיע לקצה גבול הצמיחה. לעם הישראלי אין כושר עמידה לזמן ממושך והוכחה לכך היא הרגישות המופרזת לאבידות. מדינת ישראל היא צירוף של חברה חלשה וצבא חזק, אלא שהכוח הצבאי יילך ויחלש ויש לכרסם בו, וכך לזרז את תהליך ההיחלשות.

עד כאן ההערכות הסוריות, לפי זאב שיף. אין הוא השותף היחיד לידיעות על ההערכות הסוריות המסוכנות הללו ועל הכוונות המעשית לפעול לפיהן. כמעט שאין אדם אחראי ורציני שמרשה לעצמו להתעלם מתמורת הסכנה הצפויה לישראל מכוונתם של הסורים לפתוח במלחמה חדשה נגדה. פרט, אולי, ליהושע סובול וחבריו בתיאטרון חיפה ואף בקהילה התיאטרונית הקלנועית שלנו, ברובה המכריע.

בעולם הדמיון של האמנויות בישראל, „מלך ישראל" הוא מחרחר המלחמה האמיתי, שאת פרצופו ומזימותיו יש להוקיע בשיר ובפזמון, במחזה סאטירי ובסרט ישראלי וגם בסיפורת ובביקורת. „מלך ישראל" הוא המאיים להתנפל על נשיא סוריה, שאינו „אריה", אלא כבשה המתפתנה לגזוה.

מתברר שלא רק גנראלים מתכוננים למלחמה הבאה כאילו היא תהיה המשך המלחמה הקודמת, שהפעם הם ינצחו בה. כך גם מיטב סופרינו ואמנינו. הם ממשיכים ללחום את מלחמות אשתקד – נגד מלחמת לבנון ובעד „שחרור העם הפלשתינאי מעול הכיבוש הישראלי". כאילו זה מה שמטריד את נשיא סוריה וזה מה שיגרום לו לפתוח במלחמה נגד ישראל או להימנע ממנה. כאילו אין נשיא סוריה מוטרד ומורגז דווקא מהאפשרות של משא־ומתן לשלום בהסכמת ערפאת והשתתפותו העקיפה, עם המלך חוסיין בתיווך אמריקאי, כאילו לא אותו – את המשא־ומתן לשלום – רוצה אסד לסכל. הוא ולא „מלך ישראל". יהושע סובול ודומיו לא יתנו לעובדות האכזריות המסוכנות לחיי כולנו – גם לחייהם – להחזיר לעולם הדמיון שלהם, שכולו טוב, מאושר ומאושש, שבו רק „מלך ישראל" עלול להחריר מלחמה חדשה ואם ניטיב להוקיעו ולהחלישו, יובטח לכולנו שלום עלי אדמות לנצח נצחים.

כבר היו הדברים מעולם, בשנות השלושים באירופה, שאליהן חוזרים כולנו כאוחזי דיבוק. אבל זה לא התרחש בגרמניה הנאצית, שהתכוננה בקדחתנות למלחמה הבאה, אלא בקרב אוייבותיה מאתמול וקורבנותיה אחר־כך. ובעיקר בצרפת, שהתבוססה בטראומות של מלחמת־העולם הקודמת והשלתה את עצמה שאם צרפת תהיה פאציפיסטית, תהיה התוקפנות הנאצית כלא היתה, אם צרפת תוקיע את אימי המלחמה המיותרת („איזו מלחמה נחמדה") ואת טבח ההמונים שנערך במהלכה, בגלל שגיונות הגנראלים והמדינאים („מלך ישראל" הצרפתי והבריטי), לא תתקוף גרמניה את צרפת ואת עולם החופש כולו.

אם צרפת ובריטניה יכו על חטא „התכתיב של ורסאי" ויסכימו לתקן את העוול שנעשה לגרמנים הסודטים, שנאנקו, כידוע, תחת כיבוש צ'כי, יתרצה היטלר להסתפק בכך ולכונן באירופה שלום לתמיד.

כל האנאלוגיות צולעות, כידוע, אך אם יש משמעות כלשהי ללקחי שנות השלושים באירופה, דומה כי חיפה 1986 דומה יותר לפאריז 1940 מאשר לברלין 1933. וכך גם תיאטרון חיפה ויהושע סובול וכל חבריהם. נקווה שלא. נקווה שהם ישאלו את עצמם בעוד מועד היכן תימצא חיפה כאשר הנשיא אסד ינסה להגשים את חזון הפיכת רמת־הגולן למרכזה של סוריה. „מלך ישראל" החדש של יהושע סובול לא ירתיע את נשיא סוריה מלהגשים את חזונו.

חופשיים, חילוניים או לא דתיים (ה') / מאיר בראלי

החוזרים והמחזירים

החזרה בתשובה מתחלקת לשניים: החוזרים בתשובה והמחזירים בתשובה. בעצם, התואר חוזרים בתשובה לא מתאים כל־כך לאנשים אלה, שלא היה להם אל מה לחזור. הם נולדו לתוך משפחות שלא שמרו מצוות ועד שנתפסו לדת רובם המכריע לא ידעו דבר על המצוות ועל האיסורים. אגב, ההתרחקות הקיצונית של משפחות־יוחסם מהמסורת היתה אצל חלקם גורם בהתהוות הכמיהה אל הדת.

בישראל יש נטיה להפריז בממדי החזרה בתשובה. אין זו תופעה המונית, ואף־על־פי שאין כל סטאטיסטיקה בעניין, אני מרשה לעצמי לומר שמספר „החוזרים בשאלה", כלומר המתנתקים על ברכי הדת ומסיקים מסקנות חופשיות משאלות המציקות להם בענייני דת, גדול פי כמה ממספר החוזרים בתשובה. ח"כ אבנר שאקי, מן המפד"ל, אמר ברין בטלוויזיה, שיש עשרות־אלפים חוזרים בתשובה. ודאי שהוא לא גרע מהמספר, אלי הפריז. ההבדל הוא שההתרחקות בנים למשפחות דתיות וחרדיות מהדת וממצוותיה היא תופעה ידועה ומוכרת ונחשבת ל„דרך הטבע", שאין בה עניין, ואילו חזרה בתשובה היא בבחינת „אדם נשך כלב". דווקא אנשי חינוך מעידים על תופעה רחבת־ממדים של התרחקות תלמידים מהדת, תוך־כדי לימודיהם, לקראת התבגרותם.

אין ספק שלא מעטים מהחוזרים בתשובה [illegible] אנשים שהיו על סף התמכרות לסמים קשים, הדרדרות. הקיצוניות הוציאה אותם מתהרתם ומעולמם הרוחני הקודם ונתנה להם משהו אחר במקומו. אורי אבנרי כתב פעם ב„העולם הזה", כי בשבילם אלוהים הוא סם חזק יותר מזה שנזקקו לו לפני חזרתם בתשובה. יש בזה אמת, אבל לא לגבי כל החוזרים בתשובה. יש גם מצוקות אחרות – אהבה נכזבת, מצוקה חומרית, מצוקה חברתית ועוד. ויש אנשים שחיפושי אלוה הביאום לחזרה בתשובה, כשם שיש בין המוותרים על שמירת מצוות גם אנשים שחיפושי אמת הביאום לכפירה בדת.

בכל שיחותי ונסיונות הבירור שלי אני למד, שאין מידע ברור בציבור שמחוץ לישיבות על דרכי ההחזרה בתשובה. לא מגרבים לנו מידע וכל מה שידוע הוא בגדר השערות. ברור שבעיני החרדים מפעל ההחזרה בתשובה הוא מפעל קודש, שמותר לעשות למענו הכל. התפיסה הדתית היהודית, התיאולוגיה היהודית, רואה ערך עליון בכך שכל היהודים יקיימו את המצוות. אין זו דת פרטית שבין אדם ואלוהיו, גם לא דת של גאולה, כמו הנצרות, שהמאמין המקיים את מצוותיה נגאל אישית. הדת היהודית היא דת לאומית. גאולה תבוא כאשר כל היהודים ישמרו על השבת, ואם אני אינני שומר על השבת, נפגמת השבת של היהודי הדתי. מכאן הלוחמה העיקשת לכפיה דתית ומכאן מסקנות למען החזרת בנים טועים בתשובה. קיים גם הכלל שמתוך „שלא לשמה" יבוא „לשמה", ולכן מותרים פיתויים, לרבות פיתויים חומריים. שחרור מצה"ל ודאי וודאי שהוא מותר, מבחינתם.

מבחינת השקפתם של המחזירים בתשובה מותר הכל. „הוכח תוכיח את עמיתך" היא מצווה גדולה, ואין היא נעצרת על סיפו של פיתוי, לחץ ואפילו שימוש בכוח. (בישראל אין שימוש בכוח, ופרט למקרהו של יוסלה שנחטף לא ידוע על מעשי חטיפה, אבל שיטות אחרות אין ספק שישנן. בזאת לא שונה פעולת המחזירים בתשובה מפעולת המיסיונרים ויש הרבה צדקנות בכך כשנעלבים מההשוואה. יהודים נהגו לומר שיש שני סוגי מומרים – מומר „להכעיס" ומומר „לתיאבון". הסוג השני ברור – מחפשי תועלת לעצמם. הראשון קצת פחות ברור. יהודים נמנעו מלהודות שיש גם מומרים שהדת השלטת קסמה להם פשוטו כמשמעו. גם להם קראו „להכעיס".

גם בקרב החוזרים בתשובה יש אנשי „לתיאבון" ויש אנשי „להכעיס" במובן שונה קצת, בעיקר התרסה כלפי חולייה של החברה המתירנית, זו שבהעדר אלוה מרשה לעצמה הכל.

„שלומי אמוני" יטענו שאין להשוות המרת דת לחיזוק חישוקים דתיים של בני אותה דת עצמה. סוף־סוף כולנו יהודים, בעלי יחס שונה לדת המשותפת שלנו. בעלי הטענה הזאת מתעלמים מאופי השונה של הדת היהודית מזה ושל הנצרות והאיסלם מזה. אצלנו אין מתיימרים שהדת היהודית היא דת אוניברסלית. מי שנולד לא יהודי די שישמור על „מצוות בני נח". בקרב הנוצרים והמוסלמים ההבדל בין דתי ולא דתי אינו חמור כמו אצלנו, כי רק הדת היהודית מלאה מצוות כרימון ומלווה את היהודי הדתי מרגע קומו בבוקר עד שהוא נרדם בערב, מלידתו עד מיתתו.

היעד של המחזירים בתשובה היהודים הוא בני דתם, יהודים, והיעד של המיסיון הוא בני דתות אחרות. אך מהותית – אין הבדל ביניהם.

בתקופה הראשונה לשלטון ישראל ביהודה, שומרון ועזה, נזדמן לי לבקר בשבת בקריית־ארבע בלווית חבר, בעל דעות דומות לדעותי המדיניות, המכיר את המתנחלויות טוב ממני. על שאלתי אם לא תהיה לנו אי־נעימות בשל בואנו בשבת, ברכב, לקריית־ארבע, שרובה דתית, השיב לי: „אצלם הקיצוניות היא בנושאים הנכונים". יהודים בעלי זקן ופיאות הראו לנו את הדרך אל הבית שחיפשנו. האיש שנלווה אלינו במכונית להראות לנו את מבואותיה של קריית־ארבע ואת מראות הנוף היפים שסביבה לא היה דתי, העיד שאין אצלם כל בעיות בין דתיים וחופשיים. איש באמונתו יחיה.

כך היה בעבר. כיום, לאחר ההתארגנות של המתנחלים במסגרת גוש־אמונים וההתפתחויות השונות בקרבם, חלה אצלם הקצנה גם בענינים הדתיים. [illegible] שנעשים בקרבם נראות לעיתים קרובות כנשי חרדים לכל דבר. הם תומכים בתחיקה דתית ומנסים להטיל את דעתם בעניין זה גם על אנשי „התחיה", שאינם דתיים כלל ועיקר, כמו יובל נאמן ורפאל איתן.

יש כמה סיבות להקצנה הדתית בקרב אנשי גוש־אמונים ויתר המתנחלים הדתיים. דומני שהחשובה שבהן היא התחזקות הבטחון העצמי שלהם. הם נוכחו לדעת שהם רוב במחנה המתנחלים ופחת איפוא הצורך שלהם להסתגל לדו־קיום עם מתנחלים בעלי אורח־חיים חופשי.

כך בכך גדל הצורך להתחרות עם שומרי מצוות, הנאבקים למען מדינת הלכה. תפקיד לא מבוטל ממלאה בעניין זה קבוצת „כך" של מאיר כהנא. בציבור הרחב בולט יותר אופיה החמור של „כך" מבחינת יחסה לערבים, ואין מודעות רבה לאופיה החמור ביחסה ליהודים – כוונתה המוצהרת להקים בארץ מדינת הלכה, על כל דקדוקיה. גוש־אמונים נאבק עם „כך" בנושאים המדיניים בתנאים לא טובים. אצל קבוצות ותנועות כאלה, כל הקיצוני יותר ידו על העליונה, ויש בכך כדי להקצין, באורח בלתי־מודע, גם את עמדות המתנחלים הדתיים.

עניין אחר הוא הוויכוח של גוש־אמונים עם מפד"ל, הטוענת כלפיהם, ובצדק, כי כאשר המיעוט הדתי בישראל מפזר את מאבקיו ונאמנויותיו בנושאים לא־דתיים, יוצאת הדת נפסדת, וזאת מטעמים שהוסבר כבר בסידרה זו. לכל הדתיים יש מחוייבות עליונה כלפי הדת. ההתלהבות של אנשי גוש־אמונים לשלמות הארץ גם היא מקורה דתי. חבל שהמנהיגות של „התנועה למען ארץ־ישראל השלמה" לא הבינה בשעתה, שהמניעים הנפשיים והמסקנות המדיניות של דתיים התומכים במאקסימליזם ציוני הם שונים לגמרי מהמניעים והמסקנות של החופשיים. מי שהבין זאת היו אנשי המפד"ל, שידעו לפרוט על הנימים הנכונות אצל אנשיהם שפרשו מהם בשל קיצוניות מדינית. זה היה הרקע של פרישתו של חנן פורת מ„התחיה" והתחברותו אל חיים דרוקמן. לעומתו טוענים אחרים שחברותם ב„תחיה" מביאה אנשים „חילוניים" לתמיכה בעמדות דתיות מובהקות.

על חלק מהדתיים שב„ארץ־ישראל השלמה" פועל עוד גורם. רבים מהם מאמינים שמלחמת ששת הימים היא התחלה של תהליך גאולה שמימי ושהמשיח ממשמש ובא. אין הם מודים בקירבה שבין השקפותיהם התיאולוגיות לאלה של השבתאות. סכנתם מבחינה מדינית היא עצומה, כי הם בטוחים שישראל יכולה להרשות לעצמה כל מעשה ושום רע לא יאונה לה, הרי הגאולה קרובה. מן הבחינה הדתית הוביל הדבר במשך שנים רבות לפייסנות עם לא־דתיים, הממלאים תפקיד בקירוב הגאולה (דברי הרב קוק, האב על החלוצים), אולם משמתקרבת הגאולה יותר ויותר, הכרח לעשות הכל כדי להביא את כלל ישראל ליראת אלוהים, לשמירת כל דיניה של ההלכה.

נכונותו של הליכוד לוותר בנושאים הדתיים יותר ממפלגת העבודה, גם היא מקשיחה את עמדותיהם של אנשים אלה, כי רצויה להם ברית עם הליכוד ולא עם מפלגת העבודה. עמדות דתיות קשוחות סוגרות אופציות אל הכיוון הפתוח רצוי בעיניהם.

בגלל האנטי־ציונות של אגודת־ישראל הם מתרחקים ממנה, אולם הם נפגשים אתה בהקצנה הדתית. בתקופת בגין נסתה „האגודה" אפילו להתנחלות בשומרון וניסתה להקים עיר חרדית בשם עמנואל, שנועדה להיות „בני־ברק שבשומרון". מבחינתה של „אגודת־ישראל" לא היה הדבר מוזר כל־כך כפי שהוא נראה מנקודת־ראות של הציבור החופשי. הרי בשני עברי הקו הירוק השליטה היהודית, כל עוד לא בא המשיח, היא מפוקפקת, ועל־כן אין הבדל מכריע בין בני־ברק שבשפלה ו„בני־ברק שבשומרון". מה שקרה בעמנואל הוא סיפור לעצמו, שאינו שייך כלל לעניינה של סדרה זו. מה ששייך לעניין הוא, שההקצנה המדינית בימינו הולכת אצל הדתיים שלובת זרוע עם הקצנה דתית.

אחד מכל שלושה

אחד מכל שלושה עובדים המפעילים את משק החשמל בישראל עוסק במתן שרות ישיר לך, הצרכן. במגעיך היומיומיים עם חברת החשמל אתה פוגש רק את העובד השלישי, זה העומד איתך בקשר אישי, נכון לתת את השרות המגיע לך.

עזור לו לשרת אותך ולטפל בעניינך ביעילות

★ בפנותך למשרדינו־דאג שיהיה עמך מספר הצרכן הרשום על חשבון החשמל האחרון.
★ בבואך לשנות שם צרכן — הבא איתך תעודת זהות, חשבון חשמל אחרון, מספר מונה וקריאה מעודכנת של מצבו, חוזה שכירות או בעלות.
★ אם אספקת החשמל היא על שם חברה, שותפות וכד' — יש להביא גם את חותמת החברה, אישור על זכות החתימה ומספר הרשומות של החברה.
★ אם ברצונך להפסיק את האספקה — ומונה החשמל מותקן בתוך דירה — פנה אלינו כאשר המפתחות בידך.

הרחבנו את השרותים הניתנים באמצעות הטלפון. לכן, בטרם תטריח עצמך — חייג אל המשרד המטפל באספקת החשמל שלך וברר מראש אם אתה יכול להסדיר את עניינך בטלפון — ואם לא, מה הם המסמכים הדרושים לטיפול בפנייתך.

לשרותך, במאור פנים

חברת החשמל לישראל

מכתבים למערכת דבר

צנזור בראי עקום

בלי להיכנס לסוגיית קיומה של המועצה הציבורית לביקורת סרטים ומחזות אשר לגביה יכולות להיות הדעות חלוקות ורשאי כל עתונאי להביע עמדותיו הרי בכתבה של יצחק בדנר "מוחות הצנזורה" ("דבר" 24.2.86) ישנו סילוף מכוון של העובדות והאמת כלהלן:

א) המועצה היא גוף ציבורי המקבל החלטותיו בצורה עצמאי ובהצבעה. מעולם לא התערב שר הפנים בדיוני המועצה או בהחלטותיה בעניין מחזה זה או אחר, כפי שלא היתה כל התערבות מצד הרב י. פרץ בהחלטת המועצה בעניין המחזה "אפרים חוזר לצבא" או במחזה "הו כלכותא". שר הפנים ממנה את המועצה באישור הממשלה ומכאן ואילך דיוניה והחלטותיה הם כמקובל בכל גוף ציבורי ובהתאם לתקנות שנקבעו ב־1980. גם הצגת המועצה "שהינה חלק משרד הפנים" באה להטעות את הקוראים.

ב) ההתקפה על חברי המועצה כ"שמרנים, פוריטאנים, קלריקאלים שאמות המידה שלהם לקוחות מן ה'שטעטל' של פולין או של מארוקו, בימי הביניים" מעבירה את ההתקפה על מישור אישי לא הוגן. במועצה חברים פרופ' לקרימינולוגיה, פרופ' לרפואה, פרופ' לשפות שמיות, מורחן, קצין משטרה, מפקד חטיבה לשעבר, ארבעה עתונאים, שלושה עורכי דין, פסיכולוגית. גם כאן בא התיאור של בדנר להטעות את הקוראים ולהכפיש את האנשים העוסקים בנושא ציבורי לפי מיטב הכרתם ומצפונם.

ג) אין שחר לדברים שכתב בדנר כאילו היועץ המשפטי לממשלה סירב לייצג את העניין בבג"צ במחזה "אפרים חוזר לצבא" בנימוק ש"החלטת הפסילה של המועצה הינה פוליטית". אולי רצה הכותב להמציא מידע כדי שיהלום את צרכי התקפתו על המועצה.

יצחק אגסי
דובר משרד הפנים

תשובת יצחק בדנר:

אי־אפשר שלא להיכנס לסוגיית קיומה של המועצה לביקורת סרטים ומחזות, כי כל שנכתב נגזר משלילת קיומה.

א) המועצה אינה גוף עצמאי והיא כפופה למשרד הפנים וחבריה מתמנים באישורו. עובדה: דובר המשרד הוא שהגיב, על טופס הנושא את שם המשרד, למאמרי הנ"ל. עצם היות הרב פרץ, יהודי חרדי, מופקד על מוסד כמועצה זו, כשעולמו מנוגד בתכלית לעולם שעל תרבותו באה המועצה לפקח ודרך המינוי של חברי המועצה נועדים להפכה למכשיר בידי משרד הפנים, במישרין או בעקיפין.

ב) חברי המועצה, אקדמאים, מדענים, אנשי חוק ועתונאים מכהנים במוסד מיותר, הכופה את החלטותיו על ציבור מבוגר הזכאי לחופש־בחירה, לכן כהונתם במועצה מיותרת גם היא, אלא אם כן, למצער, הם פועלים בתוכה כדי לבטל גזירות שנגזרות בה על חופש הביטוי, הבעה והבחירה של הציבור.

ג) אני עומד מאחורי הדברים שכתבתי ואין הם המצאה אישית שלי, אלא עובדה קיימת.

מס הכנסה וקיצבאות ביטוח לאומי

הרבה נכתב ונאמר על אודות העוול שגרם משרד האוצר בקשר לניכוי מס הכנסה בקצבאות ביטוח לאומי של הגימלאים, החל מיולי 1985.

לפי הוראת משרד האוצר הצטרכו קרנות הפנסיה לבצע את ניכויי המס, בצרפן את הקצבאות של ביטוח לאומי, לגימלאות המשולמות על ידן וביחד יהוו הכנסה החייבת במס. ההסתדרות, ובצדק, הורתה לקרנות הפנסיה ההסתדרותיות, לא לבצע את ההוראה (כמובן בדרך משפטית). בעקבות ההסתדרות, נאלצו מוסדות המדינה והרשויות המקומיות גם כן להפסיק את ניכויי המס למקבלי פנסיות שלהם.

גם בחוברות האחרונות עם לוחות לניכויי מס הכנסה לחודשי 1/86–12/85 בסעיף "הוראות מיוחדות לפי חוק הסדרים לשעת חירום במשק המדינה תשמ"ו–1985" ישנה הוראה של נציבות מס הכנסה, לא לצרף את הקצבאות של ביטוח לאומי למשכורת או לגימלה לשם ניכוי מס עד שתוצאנה הוראות חדשות.

מכל הנאמר לעיל מתקבל הרושם שהכל כשורה. אבל מתברר, שישנם גימלאים שלגביהם ההוראות הנ"ל אינן "תופסות".

אם גימלאי, שעובד במשרה חלקית או עבודה חד־פעמית, פונה לפקיד השומה לערוך לו תיאום מס, מוסיפים לו את הקיצבה של ביטוח לאומי, החל מיולי 1985 בהכנסה החייבת במס. אותו דבר "מבטיחים" לאותם הגימלאים, שמגישים דו"ח שנתי על הכנסתם ושהיא רק מפנסיה ומביטוח לאומי.

כלומר, שמשרד האוצר החליט "לתפוס" חלק די גדול של גימלאים בפינה ושהם יהיו קורבן להחלטתם הלא צודקת. השאלה היא, אם הסתדרות העובדים והסתדרות הגימלאים מודעות לתופעה הזאת ופועלות נגדה.

אברהם רוב
תל אביב

להעמיד את העובדות על דיוקן

ב"דבר" מה־7.2.86 התפרסמה כתבה מאת נעה ירדנאי־גל, תחת הכותרת "אילו היה לבון כאן", מהאזכרה שהתקיימה בתולדה במלאת עשר שנים למותו.

בכתבה מובאים דבריו של מזכ"ל ההסתדרות – יבל"א – הח' ישראל קיסר, ובין פעילויותיו של הח' לבון ז"ל, בעת כהונתו כמזכ"ל ההסתדרות, הוא דיבר על תוספת היוקר, שהנהיג לבון בזמנו.

לדעתי, פעילותו של הח' לבון ז"ל בתור מזכיר ההסתדרות, והעמדה שהוא רכש בחיי ההסתדרות ובתנועה, עומדות לו וכבודו במקומו מונח.

מתוך כך, בתור מי שהיה מזכיר אגודת פועלי המתכת במועצת פועלי תל־אביב־יפו בימים ההם, ואחר כך מזכיר המועצה, מעורה ונתון ואף עומד בראשם של המלחמות והמאבקים על זכויות שניהלו פועלי תל־אביב־יפו, אני רואה צורך לציין, כי את תוספת היוקר, בתור ערוץ לשיפור שכר הפועלים, הנהיגה מועצת פועלי תל־אביב בשנת 1939: כחודשים לאחר פרוץ המלחמה.

בידי העתק ההסכם על תוספת־יוקר, שהדיונים עליו התנהלו בימים 22.10.39, 16, בהם השתתפו ה"ה: אריאלי, קליר, גינזבורג וד"ר אבניאל – מטעם התאחדות בעלי התעשיה; והח"ח: מ. נמירובסקי (נמיר), א. בקר, א. קליצ'קו, ג. שדה וי. יבנה – מטעם מועצת פועלי תל־אביב.

ההסכם נחתם ב־16.10.39 בידי ד"ר אבניאל – התאחדות בעלי התעשיה והח"ח בקר, קליצ'קו וי. יבנה – מטעם מועצת פועלי תל־אביב והסביבה.

רק אחרי חודשים מספר הנהיגה מועצת פועלי חיפה את תוספת היוקר במפעלים בחיפה ובעבור עוד זמן הפכה תוספת היוקר לדרך של שמירה ושיפור השכר בכל הארץ.

מתוך הערכה לנושא זה – תוספת היוקר – ומקומו במערכת שכר הפועלים, ומתוך שמירה על כבודה של מועצת פועלי תל־אביב־יפו, שאנוכי רואה את עצמי כאחד מבוניה ומעצביה ראיתי צורך למנוע עוול היסטורי, שיכול היה להיגרם למוסד פועלים חשוב ולציבור הפועלים בעיר העברית הראשונה בארץ.

אורי אלפרט

החוק קיים – צריך לאכוף אותו

קראתי ב"דבר" מ־22.2.86 את דעתה של עדינה ויגנסקי מחיפה על האופן בו מציגה הטלוויזיה את מליאת הכנסת. היא מציעה להוקק חוק שימנע צילומי המליאה כשהיא ריקה כדי לא לבייש את בית המחוקקים.

בפרק ששמו "שקרון הטלוויזיה" בספר "חבר כנסת" של יוסף תמיר (ח"כ לשעבר) מסופר בהרחבה על הבעיה. נאמר שם שלפי "חוק משכן הכנסת תשכ"ח – 1968 ורחבתו" אסור לאיש להכניס לכנסת מצלמה, מסרטה או מכשיר הקלטה אלא באישור מיו"ר הכנסת או ממי שהוא הסמיכו.

יוסף תמיר מספר: "תחילה היתה הטלוויזיה שואלת לרשות היו"ר. לאחר זמן התחמקה מבקשת רשות. לבסוף – כלל לא נזקקה לה. לוא הקפיד היו"ר על התקנה היה מונע עימות עם רשות השידור שפלשה למליאה ועשתה בה כאוות נפשה"

עוד מסופר בספר: "הצעתי ליו"ר להגן על המליאה על ידי קביעת סדרים מוסכמים בדבר השידורים השוטפים מדיוניה. היו"ר ישראל ישעיהו היסס. הוא לא הרהיב עוז לפעול".

מכאן, החוק קיים. צריך רק לאכוף אותו.

אהובה ענבי
רמת־גן

אני מאמין

השקפת עולמם של הכלל והפרט מבוססת לא רק על ההגיון אלא גם על האמונה העמוקה בצדקת הרעיון ובנכונות הדרך להגשמתו. קיימת בציבור התודעה של אני מאמין שבשמו ואתו מסרו את נפשם טובי העם בכל הדורות ובאחרונה גם טובי הנוער שלנו במערכות ישראל.

מסופר בתנ"ך שעם כינון השלטון בעם ישראל עם הכתרתו של שאול כמלך הראשון שאיחד את כל שבטי ישראל לעם אחד סמוך לאירוע הסטורי חשוב זה הופיעה גם על הבמה ההסטורית דמותו של הנביא שמואל כשליח המצפון והצדק החברתי "כי הא בהא תליא."

עם קום מדינת ישראל וגם לפני כן עם בן־גוריון ז"ל היו גם ברל כצנלסון, יצחק טבנקין ז"ל מגדולי הרוח שבדורנו ויבל"א מאיר יערי, יעקב חזן שקולם נשמע ברמה והקשיב להם העם קשב רב תוך הזדהות ואמונה עמוקה אתם ובצדקת מחשבתם.

היתה גם הזדהות מחשבתית עם מנהיגות ההסתדרות על אף קידומו של המהפך הטכנולוגי שהביא לשינוי ערכין בחברתנו העובדת ללוחמה מתמרת של שכבות על מעמדם הכלכלי ועל הסטטוס שלהם בחברה אבל היתה גם דאגה ותעירה מתמרת לשמירת האיזון בין כל מרכיביה של ההסתדרות תוך מודעות, כי העצה הלאומית אחת היא.

אבל במציאות של תקופתנו שיש להתמודד עם תהליכים המאיימים על התשתית הערכית שיצרה תנועת העבודה ושחל בה שינוי רב משמעותי בנורמות החשיבה דבר שעלול לתת אותותיו השליליים בכל תחומי החיים שלנו ובעיקר ב"אני מאמין" של החברה העובדת.

עינינו צופות לוועידת מפלגת העבודה המתכנסת בקרוב, התשכיל ועידה זו להצביע ולהחליט על פתרונות שהם בבחינת צו השעה? התשכיל ועידה זו של מפלגת עם גדולה להביא להתחדשות רעיונית־ערכית בעם ולעצור את ההדרדרות החברתית שמקורה בפער ההולך וגדל בחלוקת ההכנסות בין השכבות השונות שאין לו אח ורע אפילו בארצות קפיטליסטיות מובהקות וזה על יסוד נתונים שהתפרסמו באחרונה.

רבים רבים הם בחברתנו המייחלים ונושאים את תפילתם למען חיזוקו של ה"אני מאמין" של העם העובד במדינה, בהסתדרות ובחברה כולה.

שמואל קורצגרון
פתח־תקוה

מפלגה לא – להגביר הלחץ, כן!

אני נגד מפלגת גימלאים ואבא גפן יודע כמוני שהגימלאים לא נולדו גימלאים, לכל אחד מאתנו יש עבר פוליטי ואני יודע כי גם לך יש עבר פוליטי.

אבא גפן כותב במכתבו למערכת שכל המפלגות בגדו בנו. מה זאת אומרת בגדו? עצם העובדה שגפן, אני ועוד אלפים מקבלים פנסיה – זו תוצאה ממלחמה ממושכת של מפלגת העבודה וההסתדרות (למרות הסתייגותי וביקורתי בגרון).

לעת עתה אינני רואה שום גוף ציבורי – יוזמה פרטית – שיבוא במקום המוסדות המפורטים לעיל. ההיפך הוא הנכון. ועוד דבר – רגלתי כל ימי חיי נגד התפצלות לסיעות קטנות בכנסת. כי בגלל הסיעות הקטנות הכנסת נראית כמו שהיא.

אינני רואה שום טעם אם יסתובבו עוד שניים או שלושה חברי כנסת (דרך אגב היה כבר נסיון כזה). הם יכולים רק להפריע למהלך התקין של הכנסת. אני מנסה לצייר לפני תמונה – מה חברי כנסת גימלאים יעשו במשך ארבע שנים – נסיעות לחו"ל? סוף סוף לא כל יום עומדת על הפרק בעיית הגימלאים. אפילו מודעי לא חושב יום ולילה איך למרר את חיינו. בכנסת יש בתוך השם עוד בעיות, בעיות מיהו יהודי, בעיות סכסוך טאבה ובזמן האחרון נולדה בעיית כן אוטונומיה לא אוטונומיה וכו'. לי יש דיעה בקשר לזה. ובכנסת צריך יהיה להצביע ולהביע דעה. לא מפלגת גימלאים אנו צריכים, רק להגביר את הלחץ על מוסדותינו, מפלגת העבודה וההסתדרות לגבי הדרישות הצודקות שלנו. דרך אחרת אין.

תהיה זו התראה לאלה שרוצים לקפוץ על עגלת מפלגת הפנסיונרים שזה לא ייגמר כמו עם ד"ש.

שמעון ורט
קריית־מוצקין

מודיעין

טלויזיה

5.30 "שמיניות באוויר" – מנחה דליק ווליניץ עם טוליפ.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 רוצה פתרון – דיון על אשה היולדת בנות. (תרגום לעברית).
6.45 חידושים והמצאות – רעיונות מבריקים (א) (תרגום לעברית).
7.00 חקלאות היום – סרט העשרת חממות בדו־תחמוצת הפחמן; סרט תאנים בכורות: אורח באולפן, ד"ר ארז על שיטות הגדול של תאנים בכורות; פינת החדשות, לחקלאי מן השדה (תרגום לעברית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 "בין הביטאות". מנחה עמוס ארבל.
8.30 "תצפית" – סרט שוודי על תהליך הרביה האנושית: מהבשלת הביצית בשחלה ויצירת תאי הזרע, דרך תהליך ההפריה עד התפתחות העובר החי ברחם אמו. הצלם השוודי לנארט נילסון השתמש בשיטות צילום חדשניות שהוא פיתח כדי לצלם בתוך גוף האדם החי. מנחים: פרופ' יורם לס ויעל רן.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 מוקד.
10.05 "יש להרוג את בירגיט האס" – סרט מתח צרפתי, לפי רומן של הסופר ג'י טסר. שיתוף פעולה בין שירותי הביון של צרפת ושל גרמניה לחיסולה של טרוריסטית לשעבר, שיצאה מן הכלא. משחקים: פיליפ נוארה, ומולו והשחקנית הגרמניה ליזה קרויצר, הטרוריסטית לשעבר. הבמאי: לורן היינמן. הסרט הופק ב־1982.
11.35 חדשות.

טלויזיה לימודית

08.15 ארץ מולדת: מעפילים ולוחמים.
08.40 אנגלית ו'.
09.00 מדעי הטבע (יסודי): לאן עפות האנפות.
09.20 אנגלית ד'.
10.10 מדעי הטבע ה'–ו': הדם.
10.30 פרפר נחמד: שקט בבקשה.
11.00 השכון ד': האלוף.
11.15 הלו ישראל: אמנות האדירה.
11.30 מושגים ביהדות: תהפוך הוא.
12.00 אנגלית ח'.
12.25 אנגלית י'.
1.00 מדעי הטבע (חטיבה עליונה): הכרדן אחר השמש.
2.00 עולם הלך העלם, סוף הדרך: סרט על חייו של שבט האמבארה בקולומביה.
3.00 האוניברסיטה הפתוחה: יוון הקלאסית: צומח וצמצום: דמוקרטיות ודיקטטורות, סטאלין.
4.00 בלי מדוזות: ביניים חיריק.
4.20 פיצוחים: שעשועון טלוויזיה.
4.45 כלכלון: מעגל של הכנסות והוצאות.
5.00 ערב חדש. מנחה גדעון רייכר.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 סלמן: רביעיה במי מז'ור, לחלילית, אבוב, כנור וקונטרבאס (ש. תרהר / א. טורנר / י. קלס / י. אלפרין / א. גרימרק); מנדלסון: הפתיחה "מערת פינגל" (התז. הסימפ. מלונדון / ג. כמורה).
07.30 שחרית מוסיקלית
09.30 קונצרט בוקר – מוצרט: רביעיית הדיסוננסים, ק. 465, בדו מגור (רביעיית כלייקשת מלוס משטוטגארט); מנדלסון: סימפוניה מס. 2 אופ. 52, "שיר תהילה" (ס. שאוארין, סופרן / א. גרובוהבר, סופרן / ו. קרן, טנור / ומקה. האופרה הוינאית / התז. הפיל. הוינאית / ק. פון דוהנאני); סטרווינסקי: קונצ'רטו הבכה ולהקת הג'ז של קולומביה / סטרווינסקי; באך: קונצ'רטו במי מז'ור לכנור ותזמורת (א. גרומיו / התז. הקאמ. האנגלית / ר. לפארג'); ויואלדי: קונצ'רטו לויולה ד'אמורה וכלייקשת, מס. 5 ברה מז'ור (ל. כראוזה / התז. הקאמ. מלנינגרד / ל. גוטמן); בטהובן: הפתיחה "לאונורה" מס. 3 (תז. רדיו הולנד / ק. פייטה).
12.05 אמנים באולפן – לודמילה בסקין, פסנתר – באך: טוקטה ופוגה במי מינור; שופן: פולונז־פנטסיה בלה במול מז'ור, אופ. 61; שומאן: קרייזלריאנה אופ. 16.
13.00 קונצרט צהרים
15.05 מוסיקה כאן ועכשיו – יוסף דורפמן: קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת (הסינפונייטה הישראלית באר־שבע / מ. בנוטלבסקי / ל. הלטייג); קרל ביזארטס: תחילה הפנים... אחר כך בידיים ורק אחר־כך השער (ר. מיקוס + א. מ. שטראוס, כנור / ש. סלונין, ויולה / ג. אגוץ, צ'לו / כ. קלינג, קונטרבס / א. קורנר, אבוב / ש. אהרעזר, קלרנית / ו. מרוז, בסון / צ'. באטלר, חצוצרה / ג. סלונין, טרומבון / ג'. פ. וויליאמס).
16.00 קונצרט מנחה – דביסי: כוויטה קטנה לפסנתר ב־4 ידיים (כ. עדן + א. תמיר); יאנצ'ק: אידיליה למיתרים (סינט מרטין / נ. מרינר); מוצרט: קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת במי במול מז'ור, ק. 271 (כ. פראייה / התז. הקאמ. האנגלית / פראייה); לנרד ברנסטיין: סיפור הפרברים (הקלטה קונצרטנטית) (ק. ט. קנאווה / ח. קרראס / ט. טרויאנוס / ל. ברנסטיין); סרסאנס: סימפוניה מס. 3 (הסימפ. של בוסטון / ל. ברנסטיין).
18.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – שבועות המוסיקה בווינה, ערב באך, פטר שרייר, טנור / הנס יואכים ארהרד, עוגב – מתוך המחברת לאנה מגדלנה: שיר ערש, כשאת עמי; מתוך "ספר הזמירות של שמלי": פנטסיה על "ישו אושרי", לעוגב: פרלוד כורלי, "לבדו במרומים".
20.05 ג'ז ומוסיקה קלסית – 4. לנרד ברנסטיין (ש.ח.)
21.00 אופרה של יום רביעי – י. כ. באך: לוצ'ו סילה (פ. קופמן + ה. הולדגרד / א. חרם, סופרן / י. פרוצ'קה, טנור / ה. האגנור, בריטון / א. ל. שרכטביץ, קרייץ / התז. הקאמ. הצעירה של הפיל. הגרמנית / האקדמיה לזמרה של וינה / ח. שיידט).

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – השתקפות השאלה הערבית בספרות העברית: "אגדת יהודי חייבר", שיחה עם אהוד בן עזר.
12.05 "טוב אתכם" – מופעים פומביים.
14.06 תכניות לילדים – "מי ישן?": "סופה בין הדקלים" מאת סמי מיכאל; "אור האלכסנדרה" מאת יצחק נוי: פינת שונות.
15.00 התלופון.
16.05 בזעזון שטן הזהב.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – "לידתה של סונטה": "המינואט" עם פרופ' אריה חדד.
19.05 סיכום ההלכה היומית.
22.05 חבר מאותו כוכב.

רשת ב'

10.05 עיני עיצוב ואיכות הסביבה.
15.05 עיני חוק ומשפט.
18.06 זרקור.
18.45 היום בספורט.
19.35 מוקד לעניני צבא ובטחון.
20.05 מבט לפולקלור – "לאור הכדורגת", עם איוב.
21.05 שיר לדרך.
22.05 בינה ומסך.
23.05 משחקי לילה.

רשת ג'

18.05 היה היה.
20.05 עם כל הנשמה.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

06.30 אוניברסיטה משודרת – בין ספרות למציאות בארץ־ישראל שלפני מלחמת העולם הראשונה. ש. בן ציון: מלחמתו של היחיד במימסד. מרצה פרופ' נורית גוברין.
06.55 פינה חמה ללב"י.
17.30 ערבסק.
18.05 שלוש ארבע לעבודה.
20.05 מבצר המצ' הלועזיים.
23.05 "הם קוראים להם כופרים" (ש.ח.)

בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי: הספינה שטה 4.30, 7.15, 9.30
אלנבי: פגישת מחזור 5, 7.30, 9.30
אסתר: תרגיל לרופאים מתחילים 4.30, 7.15, 9.30
בן־יהודה: המאהב 4.30, 7.15, 9.30
גורדון: ספור אמיתי 4.30, 7.15, 9.30
גת: פעמים במשך החיים 4.30, 7.15, 9.30
דקל: לילות לבנים 7.15, 9.30
דרייב־אין: רוקי 4 7.15, 9.30 חצות – סקס
הוד: יומו של אלוף 4.30, 7.15, 9.30
בית ליסין: דיוה 11.15
חן 1: שנת הדרקון 4.15, 7, 9.40
חן 2: גלגלי תהילה 5, 7.20, 9.45
חן 3: סיפורה של מארי 5, 7.20, 9.45
חן 4: ביה"ס לאסירים מתחילים 10.30, 1.30, 4.45, 7.20, 9.40
חן 5: רומן על בטוח 10.30, 1.30, 4.45, 7, 9.40
לימור: הכבוד של פריצי 7, 9.30
לב 1: מטרה 1.30, 4.50, 7.15, 9.30
לב 2: כוני וקלייד 1.45, 5, 7.30, 9.45
מוזיאון תל־אביב: סהרורים 7.15, 9.30
מוגרבי: סילברדו 7.00, 9.30
מקסים: משאלת מוות III 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2: חוזה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
סטודיו: להב משונן 7.15, 9.30
פאר: מסע העסקים של אבא 4.15, 7, 9.30
פריז: תבונת הזאבים 7.30, 9.30
צוותא: חתונה בירושלים 8; בגוף+במקום חלום 8.45
צפון: ראן 6.15, 9.30
תמוז – רמת־אביב: התפוז המכני 9.30 / אגם הברבורים 7
שחף: זכרונות מאפריקה 5.45, 9.00
תכלת: אני אוהב אותך כרמן 4.30, 7.15, 9.30
תל־אביב: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 4.30, 7.15, 9.30

יפו

החיה הישראלית: השוטר מבוורלי הילס 9.50

ירושלים

אדיסון: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 4.30, 7, 9
אורדע: סגור לרגל שיפוצים
אורנע: גלגלי תהילה 4.30, 7, 9
בית אגרון: בחזרה לארץ עוץ 4; העכבר ששאג 6.00; החברים של אלכס 7.45; מופע הקולנוע של רוקי 9.30; המתופפת הקטנה 11.30
בנייני האומה: מסע עסקים של אבא 6.45, 9.15
הבירה: משאלת מוות III 4.30, 7.00, 9.00
אור גיל: פעמים במשך החיים 4.30, 7, 9
כפיר: רוקי 4 – 4.30, 7, 9
סמדר: בוזר בי 7, 9.15
עדן: להב משונן 4.30, 7, 9

רון: קאל 4.30, 7, 9
מיטשה: ראן 6, 9

חיפה

אורה: זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
אורלי: הרבה ולא כלום 6.30, 9.00
אמפיתיאטרון: רוקי 4 4.30, 7, 9.15
ארמון: סילברדו 4.15, 6.40, 9.15
עצמון: העד 4.30, 7.00, 9.15
חן: סוניה האדומה 4.30, 6.45, 9.00
פאר: התפוז המכני 6.30, 9.15
קריטאורו: מסע העסקים של אבא 4.00, 6.30, 9.00
רבגד 1: פעמים במשך החיים 4.30, 7, 9.15
רבגד 2: לילות לבנים 3.45, 6.30, 9.15
רון: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 4.30, 6.45, 9.00
שביט, הר הכרמל: ראן 6.00, 9.00
עמטי: מטרה 7, 9

קרית־ביאליק

כפיר: קומנדו 7, 9.15
סביון: הרבה ולא כלום 7, 9.15

קרית־חיים

בית העם: גולאג 6.45, 9.30

קרית־ים

ציון: מלכודת קטלנית 6.45, 9.30

קרית־מוצקין

אורות: חוזה לעתיד 5, 9.15

אשדוד

אסתר: רוקי 4 7.15, 9.30
אשדוד: תלמידה ומחשמלת 7.15, 9.30

אשקלון

אסתר: המאהב 7.30, 9.30
מאור: רוקי 4 7.15, 9.30
רחל: בירדי 7.15, 9.30

באר־שבע

חן: חוזה לעתיד 7.15, 9.15

בת־ים

אדיסון: מושלם 7.15, 9.30
עצמאות: משאלת מוות III

הרצליה

היכל: המאהב 4.30, 7.15, 9.30
מלון דניאל: מושלם 7.15, 9.30

חולון

ארמון: שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.30
מגדל: סוניה האדומה 7.15, 9.30
מגדלי, קרית שרת: הגבעטרון 9; קלנוע לנוער: 2.30 המסע המופלא; 4.30 דרך המלך סין
סבוי: משאלת מוות III 7.15, 9.30
רינה: הכבוד של פריצי 7.15, 9.30

טבריה

אביב: רוקי 4 – 7.15, 9.15

כפר־סבא

עמל: רוקי 4 – 7, 9.15
חן: חוזה לעתיד 7, 9.15

לוד

אורלי: רוקי 4 – 7.15, 9.30
נוה זית: מי מפחד מטמבל 7.15, 9.15

נהריה

הוד: שנת הדרקון 7, 9.30
רון: טפסבע מסודר 7.15, 9.30

נתניה

סטודיו: גולאג 5, 7, 9.15
אסתר: חוזה לעתיד 7, 9.15
שרון: רכבת תחתית 5, 7, 9.15

פתח־תקוה

שלום: השוטר מגנב פטור 7.15, 9.30

קרית־שמונה

שניה: תפילה למוות 7.15, 9.30

קרית־מלאכי

צמרת: שוטר עם כבוד 7, 9.15

ראשון־לציון

נעמן: שנת הדרקון 7, 9.30
ראשון: סוניה האדומה 7.15, 9.30

רחובות

בית העם: תבאים של חיבה 7.15 9.30
הוד: שנת הדרקון 7, 9.30
חן: קומנדו 7.15, 9.15

רמת־גן וגבעתיים

אראוים: מי ראו עיני התחל 7.15, 9.30
ארמון: לילות לבנים 7, 9.30
לילי: שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.30
הדר: זכרונות מאפריקה 6, 9
רבגן 1: פעמים במשך החיים 5, 7.30, 9.40
רבגן 2: סיפורה של מארי 5, 7.30, 9.40
רבגן 3: שנת הדרקון 4.15, 6.50, 9.30
רבגן 4: להב משונן 5, 7.20, 9.45
שבימה: רוקי 4 7.15, 9.30

רמת־השרון

כוכב: הבובה הגדול 7 9.30

רעננה

אחווה: בירדי 8.30

רמלה

אורה: המאהב 7.15, 9.30

הבורסה לניירות ערך בתל־אביב בע"מ
THE TEL AVIV STOCK EXCHANGE LTD

הודעה לציבור

1. עקב פרסומים בכלי התקשורת בדבר הצעות למיסוי על עסקאות בבורסה, אשר גרמו לאי בהירות בקרב הציבור ואי שקט בשוק ניירות הערך, החליטה הנהלת הבורסה שלא לקיים ביום ג', ד' באדר ב' תשמ"ו, 18.3.86, מסחר בבורסה בכל סוגי ניירות הערך.
2. בתשובה לפניית הבורסה, הודיעו מ"מ שר האוצר מר מ. ארנס וסגן שר האוצר מר ע. אמוראי, כי אין כל החלטה בנושא וכי האוצר מתנגד לכל הצעה להטיל מס כלשהו על הפעילות בבורסה.
3. כל הפקודות לקנייה ולמכירה של ניירות־ערך שנמסרו לחברי הבורסה עד צהרי יום שלישי, 18.3.86, בטלות ומבוטלות.
על ציבור המשקיעים לתת פקודות חדשות לקראת המסחר שיחודש ביום רביעי 19.3.86.
4. המסחר ייפתח ביום רביעי 19.3.86 כרגיל, והתנודות בשערי ניירות הערך יהיו כמקובל.
5. הבורסה אישרה לקרנות הנאמנות שלא לפדות תעודות השתתפות ביום 19.3.86.

זכרון לארי אנקוריון ז"ל
(ליום השבעה)

המוות מעורר בכולנו תחושה של אין־אונים, ודלה שפת האדם לביטוי רגשותיו נוכח המוות, אולם חידת חייו של אדם ופועלו מעוררים את סקרנותנו לפענח מהי החידה, שגנוז מותו בחייו.

בנסותי לצייר לעצמי את דמותו של ארי אנקוריון ז"ל, אני מגיע למסקנה שהוא – בסוף ימיו – בנושא שביטא את אישיותו, אם זה בעסקנותו בסניפו במפלגה ואם זה כיושב ראש של המוסד לביקורת במרכז המפלגה ואם זה בפועלו בכל מיני ועדות של מפלגת העבודה – אדם אשר עוסק בתחומים הללו ורוצה לעסוק בהם בהצלחה, חייב להיות רבות רבת ניגודים, רבת דמויות ורבת פנים, מצד אחד עליו להטות אוזן קשבת לזולת, לבעיות ומאידך עליו להיות בעל יכולת לקבל החלטות, לשבת בראש ישיבות ולסכם אותן תוך כדי הילוקי־דעות לדאוג למתן רשות דיבור בצורה מאוזנת ליצור תחושה של אמון כלפיו כאדם.

היכולת הזאת למזג ניגודים, למזג בתפקיד אחד מהלכים שונים, כאן לחתוך ושם לגזור, להאזין ולכתוב, לשאת נאום, הכישרון לעשות כל הדברים הללו – לרבות היכולת לתכנן ולבוא במגע עם אנשים רבים – ניתן רק לבודדים.

ארי אנקוריון התחבר עם כל הגילים, כצעירים כמבוגרים, עם כולם מצא שפה משותפת תמיד נתן לך להרגיש שאתה רצוי, שאתה שותף בכל דבריו ומעשיו.

את ארי כיבדו והעריצו כחבר ורע, למרות שלפעמים הסתייג מדברים ומתופעות מסויימות בשל תפקידו כיושב ראש של המוסד לביקורת, אנשים נתנו בו אמון, כי אף פעם לא הישלה אדם. הם העריכו את יושרו, היה אומר לאנשים את האמת שלו, את הדברים כפי שנראו לו, ואף פעם לא הבטיח לאיש דבר רק כדי לצאת ידי חובה, ודווקא בשל כך הכירו בתבונתו והיו בטוחים כי הוא מוכן לסייע בכל יכולתו לאלה הראויים לכך.

כל מי שירצה לדבר על ארי אנקוריון מזווית־ראיה שונה, הוא תמיד יצדק. זה יגלה בו את האדם שניחן באהבת אדם. וזה יגלה את האדם שאפשר לתת בו אמון, אפשר לשפוך לפניו את צרות הלב בתחושה של תקוה לקבל את עזרתו, בין בשתיקה ובין במתן עצה נכונה.

כך ראיתי את ארי אנקוריון ז"ל, וכאשר אני מאזין לדברי חברים ונוכח לדעת מהו המעמד שרכש לעצמו, מתחזקת בי ההרגשה, שההגדרה שלי שהוא היה שייך לסוג אנשים ולגזע של בוני החברה היא נכונה.

מי יתן שהמופת הזה של חייו, הדוגמא שנתן, ישמשו את אלה שיעסקו במלאכה הזאת אחריו.

יהודה וייסמן

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/ בנית מגורים לבית על חלקה מב' רש 8, 7 בגוש 8271 רח' הרב קוק מס' 45, בחריגה מבוקשת 6.9 מ"ר.
את התכנית 165/84 ניתן לראות במשרדי הועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
י. אלרואי
יו"ר הועדה המקומית

דבר של היום הוא דבר חדש

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

תל־אביב
בריאות – המלך ג'ורג' 28 – 283731
קופת חולים כללית – אבטנצרס 7 – 225142

ירושלים
פרקש – הפלמח 28 – 636084
חיסה
יבנה – אבן סינא 7 – 622288

פתח־תקוה
קופת חולים הכללית – חיים עוזר – 905271

בני־ברק – רמת־גן
שפירא – רבי עקיבא 80 בני־ברק – 781854

בת־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
אהרון – הנשיא 52 חולון – 889153
רחובות
ברק – הרצל 155 רחובות – 452354
בתי מרקחת ליום חמישי 20.3.86

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על התורנים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טלפונים 03־433580, 03־433500.

מרפאות שיניים
לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב ברנבוכנא 49 תל־אביב – 03־284649 בימים א'–ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ב' – 04־523566 יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

אלמקס לכל המשפחה!

פועלי כל העולם, אם תסלחו לי על הביטוי...

דבר אחר

העתון המצורע ביותר • ח' באדר ב', תשמ"ו • גליון מס' 132 • מוקדש לצינורות שהכניס לנו קדם החירותוויזיון •

זיהל נשבר

אחרי חקירות מתישות במשך 48 שעות רצופות נשבר סנ"צ (מיל.) בנימין זיגל סופית והחליט לסתום את הפה ולא לשתף יותר פעולה עם חוקרי העתונאים • עורך „דבר אחר": „זיגל עוד יזמר אצלנו" •

בדם ובגזע

מוסף מיוחד לוועידה הט"ו, ח"יד – ר' עמ' 2-3

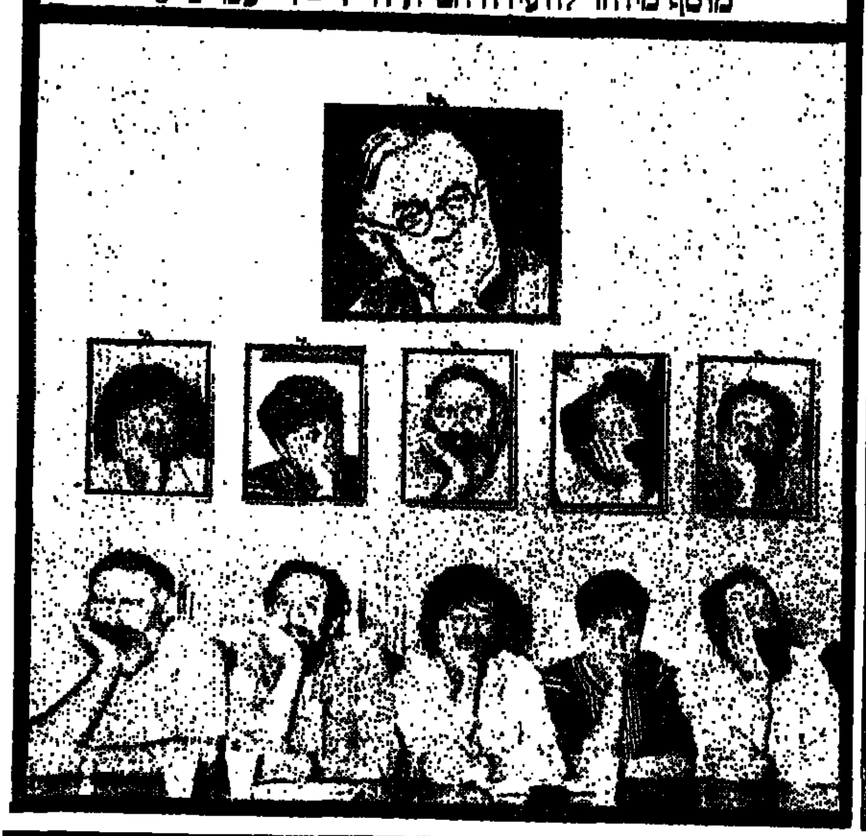

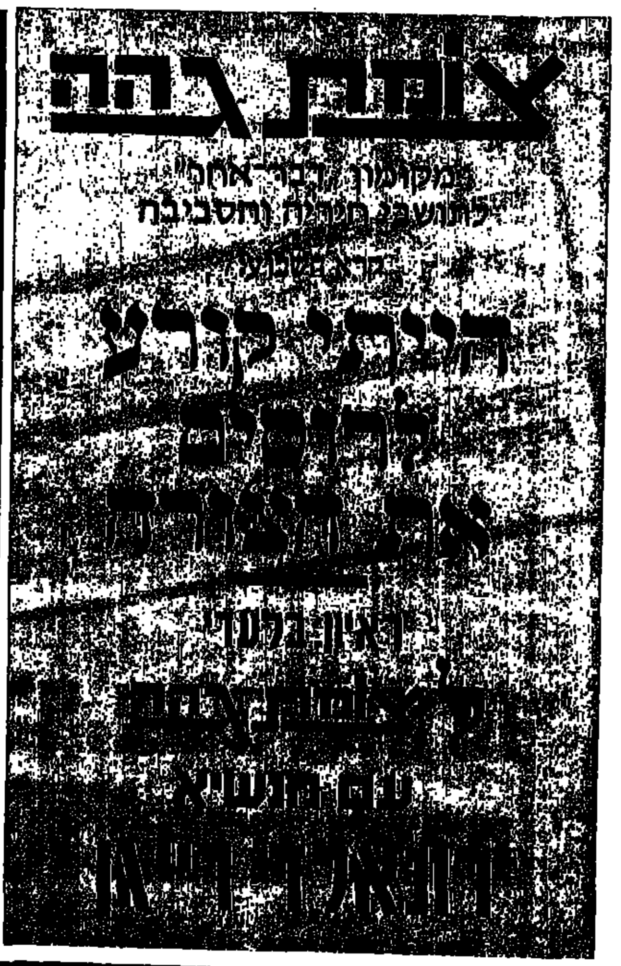

שמעון־מנדל לזוגתו סוניה־שיינדל

(שטוקהולם מלצשיק, פרשת כי תלך ללווה) שבת נוטריקון: שמעון בשטוקהולם, תובב"א

על חומותיך, שטוקהולם, הפקדתי שומרי־שבת בפרדסיא

סוניה שיינדל שלי,

ראשית אבשר לך ולכבוד כי אני רואה רק טוב בעיר שטוקהולם ואחינו בני ישראל ... [illegible]

... אני נשאר בינתיים, עם נשיקות,

שלך

שימון.

אבו אלבנאת הירושלמי

וְעִידָה מִשְׁפַּחְתִּית

מַרְגִּישׁ כְּבָר טוֹב יוֹתֵר, תּוֹדָה, ... [illegible]

... תָּמִיד הָיִינוּ מִשְׁפָּחָה לוֹחֶמֶת".

מכתבים אחרים

הלכה המודד

„דבר אחר" יקר,

קראתי בעתון על המחקר, שמוכיח שאנשים בעלי חוש הומור מפותח מצליחים להגיע ביתר קלות לתפקידי ניהול בכירים – ושאלתי היא על מה ביססו החוקרים את מסקנתם.

אחד העם,
פרשת דרכים 12,
פינת כהן ונביא

תשובת המערכת:

מר העם היקר,

הפנינו את מכתבך לחברה שערכה את המחקר שעליו אתה שואל – ושם מסרו את העובדות כדלקמן:

1. התברר מעל לכל ספק כי כאשר מנכ"ל בכיר מספר בדיחה – צוחקים כל הכפופים לו צחוק גדול עד היסטרי.

2. גם מנכ"ל החברה שערכה את המחקר ניחן בחוש הומור מפותח וככה גם צריך להתייחס למחקר שממנו ציטטת במכתבך.

טכניקה ומדד לנוער

הרוטאציה – מ־85 אחוז בחישוב שנתי ל־0.5 אחוזים באדר ב'

– מאת כתבנו שוקה חן –

עם פרסום המדד לחודש אדר א' אמר דובר הלשכה לסטאטיסטיקה את הדברים הבאים: „בחישוב שנתי ירדה הרוטאציה מ־85 אחוז, כפי שהיתה לפני שנה, ל־0.5 אחוזים היום, בחודש אדר א'". כיון הגורמים האחראים לירידת הרוטאציה מנה הדובר את ועידת „חירות", אמצעי התקשורת ומתיר ראשי הכרוב.

ברגע האחרון נמסר מחוגי השר־לשעבר יורם ארידור, כי הוא היה הראשון שהגה והציע את התוכנית להברכת הרוטאציה – ועכשיו כולם חכמים גדולים ומעתיקים את זה ממנו.

על הסכין

עליה במחירי הגיור

– מאת כתבנו מנות זצוקי"ל –

בעקבות הגל הגואה של גויים־לחומרה שמציף את המדינה, עם בואם של אחינו האתיופים ועם עלייתם של ילדי בראזיל לארץ, ניכרת עליה במחירי הגיור – וכבר נשמע כי תמורת גיור שילמו אנשים סכומים שבהם היו יכולים להיקבר לפחות שלוש פעמים בירושלים.

לאחרונה נמסר, כי בגלל האמרת מחירי הגיור, מעדיפים ישראלים רבים לנסוע בריכבם הפרטי בשבתות לערים בגדה ובעיקר לקלקיליה ולשכם ולהתגייר שם בחצי ואף ברבע המחיר שאותו דורשים היהודים בבני־ברק.

הרבנות היהודית יצאה למערכה נגד הרבנים הערבים – והיא פונה בקריאה ליהודים חייבי גיור שלא להתגייר אצל ערבים, כי המגיירים הערבים מחפפים ועושים עבודה ערבית, ואחרי שנתיים ממילא יצטרכו לחזור על הגיור אצל היהודים והדבר יעלה אז למתגייר כהוצאה כפולה.

טמפון
פמינלס
מבצע מיוחד
בשלושה דגמים
• מיני נילס
• רגיולר נילס
• סופר זומן ואוזוי הבר.
עם כל קניית חמישה טמפוני „פמינלס" יוגרלו ספרי נילס עם קלטת ומיכל החדרה.
פמינלס חֲרַאי ברגע שתרצי

מה שקלטה העדשה – ועידת חירות 86 / אבנר כץ

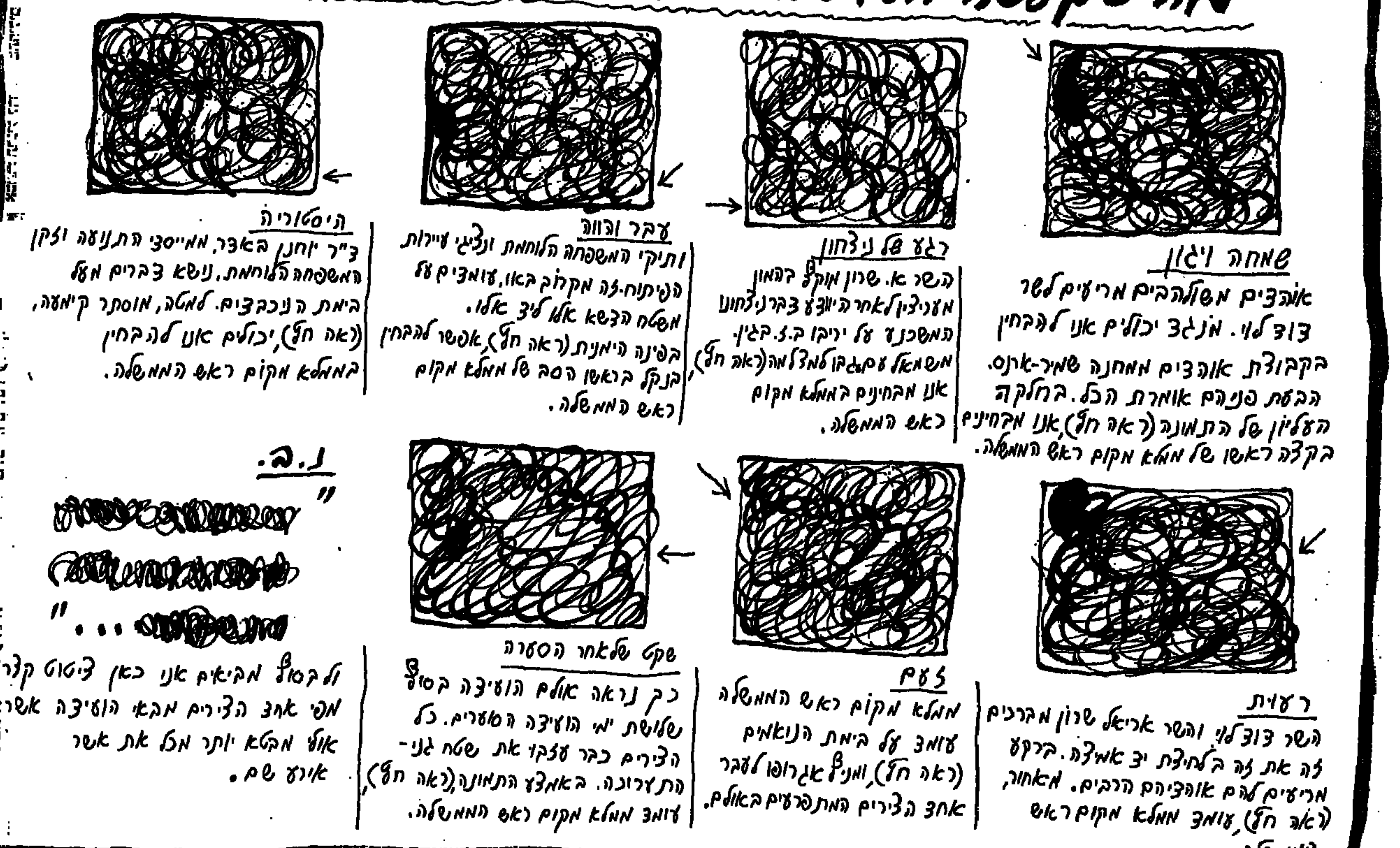

קונצנזוס

עושים מעשה באבלוב ומבקשים שכר כקוקה

לפני שבעה ימים וחצי, ביום רביעי שעבר, בשעה 01.00 בלילה, קם חוויה השני של ועידת חירות חט"ו ח"יד, האדון מגן דוד, על רגליו וביקש מן הקהל תקדוש לשיר יחד אתו את ההמנון הלאומי „התקווה".

ומה עושה פאבלוב?

אך שומעים אנשי הטלוויזיה את „התקווה" – מיד הם עטים על המצלמות שלהם ועל שאר המיקרופונים ואורזים אותם ומכבים את האור והולכים הביתה, כאילו שמעו את פסוק של המקום ירחם. אבל במציאות, שלא כמו בטלוויזיה, יש תקווה גם אחרי „התקווה". וכך קרה שאת הסיבוב האחרון והמרתק ביותר לא זכו צופי שבט הטלוויזיה לראות. משל למה הדבר דומה? לקרב־איגרוף על אליפות העולם במשקל כבד, בין מוחמד עלי ובין שלמה גליקשטיין, שבמקום לצלם את המערכה האחרונה שבה ניתן ה„נוק־אאוט", מראה הטלוויזיה לצופיה את המתאגרפים מתנגבים בהפסקה ותקריין מסביר: „אחר כך היה עוד סיבוב עם עוד הרבה מכות חדשות".

ולא רק לקבור את כתבי הטלוויזיה באנו, אלא גם להציע משהו קונסטרוקטיבי: כדי להרגיל את הכתבים והצלמים המסונכים כי „התקווה" איננה סוף־פסוק, יש להעביר את שידור „התקווה" לשעה 9.30 בערב, מיד אחרי החדשות. אמנם קיים חשש שהטכנאים יחשבו גם הם כי זהו סוף המשדרים ולא ימשיכו לתקרין לנו את השאר – אבל נעמוד גם בזה ויפה שעה אחת קודם.

העורך

כותרות ראשיות

• בגין: לא האמנתי שיעלה בידיהם לעשות ועידה כל כך מוצלחת בלעדי.

• דוד מגן יתמנה למשה קצב לכל ימי חייו.

• מישהו בליכוד (בזעם): שפירא עוד לא ירד 20 קילו – והוא כבר מדבר על ממשלת צרה.

• צה"ל יחפור בחברון חפיר סביב החומה, שתיבנה כדי להגן על הגדר שתותקנה כדי לשמור על המתנחלים בבית הדסה.

• מאבטחי שרון יפשרו בין שומרי הראש של שמיר והגורילות של לוי.

• הפמיניסטיות אשר מחו על תשדירי האשכוליות יזכו לכוס חלב מרגיע, מתמוצעה לשיווק מיץ פֵּרוֹת.

דבר אחר
עורכים: יצחק ברנר, אהרן שמי, הרוש איזנברג, דני קרמן, שלמה ניצן.
אורחים (לפי סדר דירוגם ע"י השופטים): יוסי שריד, אבנר כץ, יוני ברשלום, משה גרליץ, אבו־אל־בנאת הירושלמי, אבנר, אליאור ותומר קרמן.
המעמידים: שמעון צ. ויחזקאל כ.
איפה המערכת? איפה האחריות!

צדיקים

יש סיפור על תלמיד ישיבה, ששאל את רבו: מהו שנאמר, צדיקים, מלאכתם נעשית על ידי אחרים?

סיפר לו הרבי על תלמיד חכם אחד, שיצא למדינות הים לאסוף כסף בשביל תלמידי חכמים, ושהה באותם מקומות עשר שנים. משחזר מצא שלאשתו נולדו, בהעדרו, עשרה ילדים. אמר – נתקיים בי מאמר חז"ל.

כלפי מה הדברים אמורים? כלפי המערך.

צדיקים, אנשי המערך. אחד באחד: מי שראה בטלוויזיה את המאבק בוועידת הליכוד – לא יכול היה אלא לקרוא בקול, כמו במגרש הכדורגל – „יש אלוהים! יש אלוהים! ואנשי המערך הם צדיקיו" כי, מי כמוני יודעים, שאנשי המערך לעולם לא היו יכולים להשיג כל כך הרבה רצון טוב למען מפלגתם, כמו שהם הצליחו בוועידת הליכוד. וכבר אמרתי במדור זה, שבמערך יושבים אנשי הליכוד, ובליכוד – אנשי המערך.

איגוף מימין

עכשיו, רבותי, היכונו לשלב ב' של הצדיקות: עכשיו תור המערך לעשות נפשות לליכוד, כי גם בליכוד, הרי, יושבים צדיקים, וכך יקרה בשבוע הבא. מרכז מפלגת העבודה מתכנס כדי לדון אם יש להפר את הסכם הרוטאציה.

במשך שנים זועק הליכוד לשמיים שאנשי המערך אינם אמינים: הבטחה אינה הבטחה. התחייבות אינה התחייבות. חוזה אינו חוזה. בשם תאוות השלטון – כך הליכוד – תעשה מפלגת העבודה הכל, תטהר כל שרץ.

טוב, איך אפשר להוכיח דבר כזה לבדז קשה, באמת קשה. עכשיו, אם אתה רשע, הרי ההוכחה היא בלתי אפשרית. אבל, אם אתה צדיק, בא מרכז העבודה לעזרתך, ומוכיח, במקומך, את מה שצריך להוכיח. אם מרכז המפלגה מעלה לדיון הצעה התומכת בתיזה של הליכוד, הרי השאלה אם יהיה לה רוב קולות או לא – אינה רלבנטית. כי את הפרינציפ קבענו. עכשיו אנחנו מתווכחים כמה יצביעו בעד. אבל זה, רבותי, כלום.

אם נמשיך בטירוף של הצדיקות, אז יעזור האלוהים והמרכז אמנם יחליט להפר את ההסכם. יפר אותו – יתאחדו, לפתע, שמיר־לוי־שרון־ארנס, יעשו כולם אגודה אחת, יצווחו כולם יחדיו „יש אלוהים – התאחדנו מחדש תחת דגל אחד!" זה גם יוכיח, מחדש, שגם הליכוד מורכב מצדיקים, אחד אחד. המערך מוכיח את זה בשביל הליכוד, והליכוד בשביל המערך.

ואני חושב לי: מה אנחנו, רשעים גמורים, עושים בין כל כך הרבה צדיקים?!

<u>רמז עבה</u>

היזהרו בבני עניים, שמהם תצא תורה.

היזהרו גם בבני עשירים, כי לא תמיד כולם מטומטמים.

יוסי שין.

סטיריקון

אהרן שמי

רשות השידור
הטלוויזיה הישראלית

דרושות חברות למתן חסות

הטלוויזיה הישראלית מחפשת חברות שיסכימו לתת חסות,
למושב הבא של ועידת חירות.

(נ.ב.: עם כתיבת שורות אלה נודע, כי כל החברות הגדולות ממש רבות על מתן חסות לנ"ל. לכן נא לראות הודעה זו כמבוטלת ולא לצלצל למשרדי הטלוויזיה, לטלפון 02־557111, בין השעות 9־3, כל יום, מלבד הימים ג',ד',ה',ו'.)

על הגפה

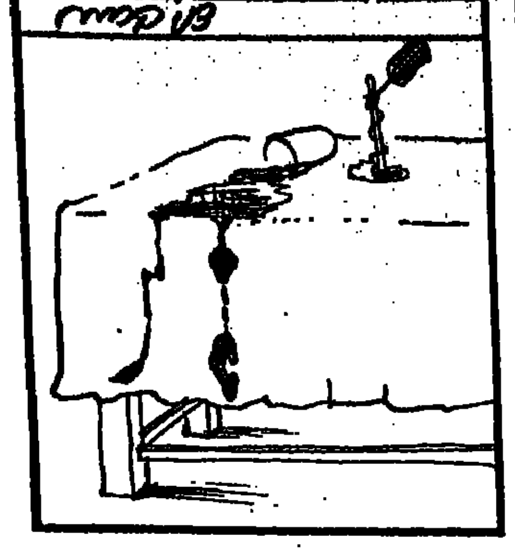

בדם ובגזע

מוסף מיוחד לניצול ההצלחה של ועידת „חירות" הט"ו, הי"ד

קונצנזוס (2)

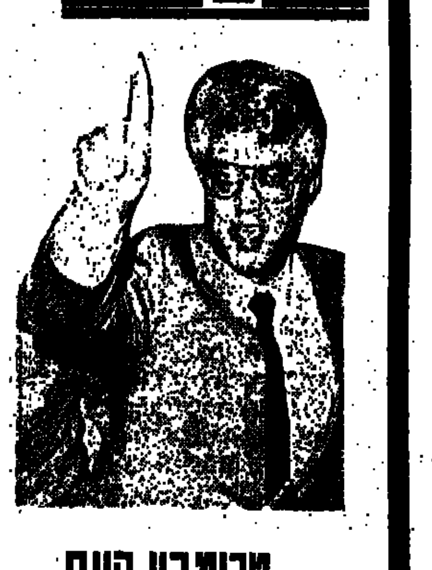

טרומבון העם

גסטון מלכה:

„כאב לי לראות את ד"ר באדר"

- „כאב לי לראות איך בן־אדם רב־זכויות כמוהו מנסה לדבר ולא נותנים לו להבין שדיבורים זה לא הדרך".
- „כאב לי לראות איך בן־אדם כמוהו ניצב ליד דוכן הנאומים ולא שובר אותו".
- „כאב לי לראות איך בן־אדם כמוהו, שמקומו במחלקה הגריאטרית, יושב שהוא יכול להשתתף בקרבות המשפחה הלוחמת".

בני בגין:

שופכים את דמי

400 אלף צעירי „חרות" בהפגנת־אהדה לפרס בכיכר מלכי ישראל

אלף בית

א: תגיד, למה בגין לא בא לתחנות של הנכדה שלו
ב: כי הוא היה עסוק בלא לבוא לוועידת „חירות".

„שלוש הדקות הגדולות של חיי"

משכיל לדוד

נשפי־אבל במערך

הבלונים יורדו לחצי התורן

פאלמה וללכת קצת ברגל בשבת, כדי להתעודד. ואתה יודע עד כמה זה קשה ללכת שם. כל השבת בהלוויה ולהתאפק שלא להתפוצץ מצחוק".

עשה לך רב

שאלות לרב שנאורמן, רבה של ליבוביץ' והסביבה

כשרה או טריפה?

כבוד הרב,

קראתי משמו של האדמור, הרב שנאורסון, הרבי מלובביץ', כי יש למחוק מן הספרים ומן העתונים כל צורה וזכר של חיות טמאות וטריפות ולהביא במקומן בעלי חיים כשרים.

והנה בימים האחרונים אנו קוראים בעתונים על בעל החיים הנקרא „ועידת חירות" – ורצוני לשאול את כבוד הרב, האם ועידת חירות היא בהמה כשרה או לא?

לייב אריה זאב בער,
רח' פרץ חיות
טירת־צבי

תשובת כבוד הרב:

שאלתו של השואל הנכבד היא שאלה במקומה. מה שאין כן, לו שלח אותה למדור האופנה. ולשאלתך, ממה שהצלחנו לראות מן הטלוויזי"ע, אין כל ספק כי חלק מבאי הוועידה הם בכלל מעלי גרא וחלק אחר מפריס פרסה – ובגלל מיעוט צילומי ה„קלוז־אפ" מותר רק להניח מסברה, שלחלק יש גם קשקשים, ולכן פסקו חכמים, כי ועידת „חירות" היא בהמה כשרה למהדרין מן המהדרין ובדין נמצאה ראויה לסכינו של קצב.

עריפת ראשים במערך בעקבות ועידת „חרות"

– מאת כתבנו לענייני הסברה צדוק מ. סביר –

לאחראים על מישרדי הבחירות של המערך הגיעו תלונות רבות מחברי המפלגה ומסתם חברים, המבקרים בחריפות את הקו האלים והאגרסיבי שבו בחרה מחלקת ההסברה של המערך, שהכינה את תשדירי הבחירות של המערך, שהוקרנו ערב־ערב במהלך השבוע שעבר.

איש מערך ותיק, שאינו חפץ בפרסום שמו, ביטא במילים שלו את מה שחשו רבים במחנה הפועלים: „מפלגה שמתארת במשדרי הבחירות שלה את המפלגה היריבה כעדר של חיות־אדם ברבריות ואת מנהיגיה ככנופיית פושעים גמגמנים, גמדים נפוחי מראה ונפוחי קומה – מפלגה כזאת אל לה להיות מופתעת, אם בבוא היום יפעל הדבר כבומראנג נגדה".

על דעת כל הנוגעים בדבר סוכם כי במשדרי הבחירות הבאים של המערך יקפידו על אמינות גבוהה יותר.

ממשלי השוף

משל המיטה והארון

...ובעניין המפלגה הליברלית, שהתפלגה זה לא כבר על נושא ליכוד הליכוד, נמצאו מצדדי הליכוד בדילמה קשה. אחרי ועירת „חירות" הט"ו (הי"ד) מצאנו מספרים:

מעשה באדם שבא לו אצל מופקרת, ואחרי שסעדו ושתו והיטיבו ליבם, עמדה זו והתקינה עצמה למישכב.

ראשית, פשטה לעיניו את בגדיה והניחה אותם בארון למשמרת. אחר, הורידה יד שמאל ושמה על הארון; הורידה רגל ימין ואף אותה שמה על הארון; הורידה שד ושמה על הארון – ולבסוף חילצה מפיה מערכת שיניים תותבות, שמה בתוך כוס שהיתה מונחת על הארון. ורק אחרי ככלות הכל פנתה אל הלקוח ואמרה לו בחיוך חסר שיניים: „בוא!"

נפנה הקליינט במבוכה ושאל: „לאן לבוא? למיטה, או על הארון?"

הפועל פ"ת ממשיך בגביע ניצח את הכח ר"ג 0:2

מאת עמי רוזנברג

500 הצופים שבאו אתמול לאיצטדיון בפתח תקוה התאכזבו מרמת המשחק הירודה, שבסופו ניצחו הלאומיים של הפועל פ"ת 0:2 את הכח ר"ג מהליגה הארצית.

דווקא האורחים מר"ג גילו עדיפות במרכז המגרש, תקפו יותר אלם חלוץ הקבוצה, נתי עזריה כשל שלוש פעמים מעמדות קרובות. כך זה היה בדקה ה־41 כשבעט מחמישה מ' היישר לידיו של רוני ג'רבי. כעבור 20 דקות ניצב לבדו מול ג'רבי ששב והחמיץ ולשיאו הגיעו 13 הדקות מהסיום כשמארבעה מטרים בעט היישר לגופו של השוער המנוס.

ואם לא די בהחמצותיו הרי גם חברו יצחק מזרחי כשל כשירון (43) ברוכה מכת.

הפתח־תקוואים הציגו משחק שבלוני: להוציא את השוער ג'רבי ולשיקם את הקשרים אלון חזן וגיא לוי היו יתר הבריחים צל של עצמם. למזלם של הפתח־תקוואים היו שתי טעויות בהגנת הכח בשתי ההתקפות הבודדות של המקומיים במשחק. שתי התקפות אלה הביאו גם את שני שערי הנצחון.

בדקה ה־55 הגביה ציון יוסף מימין, גיא לוי המשיך את הכדור לעבר רונן הילל וזה מחמישה מטרים הבקיע את נודמן שוער הכח.

שחקני הכח ניסו להשוות. הם תקפו אך כאמור גילו חלוציהם חוסר מרץ. ואז בתקופה מתפרצת (84) חדר אלון חזן לרחבת הכח מימין הגביה לרחבת החמש וניר לוין בנגיחה הקדים את נודמן השכיב את הכדור ברשת.

שופט המשחק יהושע לויה שלף שלושה כרטיסים צהובים לעברם של ניר לוין וברשאנן מפ"ת וגרדיש מהכח.

• הפועל פ"ת: ג'רבי; יוסף, בודניוק (נהרי), אלון, זרחוביץ; גיא לוי, חזן, ברשאנן (מחפרה: בסון), הלל ולוין.
• הכח ר"ג: נודמן; שינה, עמי כהן, גודילי, מאירי; גרדיש (מנצור), אברהם לוי, מוסרי; יחיאל, עזריה, ניסים אהרון (גינצי).

ראש (107) העלה את ליברפול לחצי הגמר

שערו של החלוץ הבין־לאומי, איאן ראש, 17 דקות לאחר הארכה, היקנה נצחון לליברפול על ווטפורד 1:2, במשחק חוזר ברבע גמר הגביע האנגלי בכדורגל.

ווטפורד, לעיני קהל שיא במגרשה (28,000 צופים) הובילה משער של האנגלי הבין־לאומי ג'ון בארנס (שיחק דקות ספורות נגד ישראל בר"ג) בדקה ה־47 ורק בדקה ה־86 הצליח הדני יאן מולבי להשוות מן הנקודה הלבנה, לאחר הכשלתו של איאן ראש ברחבה.

ליברפול תשחק בחצי הגמר ב־5 באפריל, מול סאות'המפטון, באיצטדיון של טוטנהאם בהארט־ליין בלונדון. משחק חצי הגמר השני יהיה בין שפילד וונסדיי ואברטון, האלופה המוליכה בליגה, באיצטדיונה של אסטון וילה בבירמינגהאם.

באלכסנדריה, את הזוג השנהב 0:1, משער של חג'ה מילה.

עיראק – רומניה פעמיים תיקו

נבחרות הכדורגל של עיראק ורומניה, סיימו בבגדד פעמיים בתיקו – 1:1 ביום ו' ו־0:0 ביום ב'.

לעיראק שימשו משחקים אלה מבחן לקראת הופעתה בחודש יוני במקסיקו, במסגרת הגביע העולמי.

מנצח פרקיס הפסיד ללאשק

הטניסאי השוודי תומאס הוגסטארם, שניצח במוקדמות הטורניר בבריסל את שחר פרקיס, הפסיד בסיבוב הראשון לשוויצרי יעקב לאשק 1:6, 6:1, 3:6. הצ'כי ליבור פימק ניצח את הפולני וויטק פיבואק 6:4, 7:5.

הפתעות במאסטרס לנשים בטניס

הטניסאית האמריקאית בת ה־22, בוני גאדוסק, חוללה הפתעה בסיבוב הראשון בטורניר מאסטרס בניו־יורק, כשגברה על המדורגת שמינית, מנואלה מאלייבה, בת ה־19, מבולגריה 1:6, 6:4, 6:3.

ספפי גראף, בת ה־16, ממערב־גרמניה והמדורגת שלישית, ניצחה את הארגנטינית בת ה־15, גבריאלה סאבאטיני 6:0, 5:7, 6:2.

הטניסיות סילביה האניקה ולאריסה סאבצ'נקו, ניצחו במפתיע בסיבוב הראשון במשחקי הזוגות את קייטי ג'ורדן מארה"ב ולין סמילי מאוסטרליה 7:5, 2:6, 6:2.

מצרים – קמרון בגביע אפריקה

110,000 צופים ראו באיצטדיון הכדורגל בקהיר, בנצחון מצרים על מרוקו 0:1, בחצי גמר גביע אפריקה לאומות.

שער הנצחון הובקע ע"י טאהר אבו־זייד בדקה ה־80, בבעיטת עונשין מחוץ לרחבת ה־16.

בכך גמלה מצרים למרוקו, על העפלתה לגביע העולמי. מרוקו תופיע בחודש יוני במקסיקו, כאחת משתי הנבחרות מן האיזור האפריקאי. השניה היא אלג'יריה, שאף היא כשלה בגביע אפריקה. היא הפסידה לקמרון, מחזיקת הגביע 3:2.

מצרים תתמודד בגמר ביום ו' בקהיר, מול קמרון, שניצחה שעות קודם לכן

הנפת ידיים של מנצחים. כדורסלני מכבי ת"א מודים לאוהדיהם בהנפת ידיים לאחר נצחונם על הפועל ת"א (78:90) שהבטיח להם את הכרטיס לגמר הפליי־אוף.

הערב קרב ניחומים על המקום ה־3: הפועל חולון – ת"א

מאת משה בוק

המאוכזבות של משחקי הגמר־סל, קבוצות הפועל חולון והפועל ת"א, יתמודדו הערב בחולון על המקומות 3–4.

כזכור, נוצחו קבוצות הפועל חולון והפועל ת"א במשחקי חצי־הגמר מול אליצור נתניה ומכבי ת"א.

האכזבה של משחקי הגמר־סל היא ללא ספק הפועל חולון, שלא הצליחה להוות יריב שקול ל"הטוטנבי" אליצור נתניה, הרף הבורותיה היוקרתיות.

החולונים ינסו הערב להתנחם בנצחון יוקרתי מול הפועל ת"א.

כנראה, שה"אדומים" הפתיעו אפילו את עצמם במשחקי הגמר־סל. למרות הבעיות הכספיות והמנהליות, חילופי המאמנים והשבתת האימונים הצליחו לארג'י וחבריו לגבור פעמיים על הפועל גליל־עליון ולהעפיל למשחק חצי הגמר מול יריבתם המושבעת מכבי ת"א.

ב"דרבי" הראשון ספגו ה"אדומים" תבוסה קשה – 140:96.

אבל כעבור 4 ימים הם התעלו על עצמם וגברו על מכבי – 102:104.

ביום ב' הצליחה הפועל להוות יריב שקול למכבי ת"א עד הדקה ה־36. אבל כושר גופני לקוי, חוסר נסיון וטעויות גסות של השופט פישר גרמו להפסדם.

לארג'י, מרסר וחבריהם ודאי מותשים מהמשחקים מול מכבי. נראה שהדבר יפגע במשחקם.

העונה התמודדו ביניהן הפועל ת"א והפועל חולון שלוש פעמים.

במשחק הראשון בחולון ניצחה ת"א, אבל במשחק חצי גמר גביע המדינה ובמשחק הגומלין בליגה, ניצחו החולונים ללא קושי.

אמנם, למיקומן הסופי של חולון ות"א אין חשיבות לגבי ההופעה בגביעי־אירופה, אבל חלק מהשחקנים לא ישחקו בעונה הבאה באוסישקין ובחולון, ולכן הם ירצו לסיים את העונה עם טעם טובה בפה.

סאנטנה: מזג האויר המקפיא באירופה – גרם הכשלון לברזיל

מאת ג. שרון

מאמן נבחרת ברזיל בכדורגל, טלה סאנטנה דחה אתמול בתוקף בירידה דיגירו את הביקורות שהוטחה בו ובחניכיו לאחר שני ההפסדים במשחקי המבחן באירופה, נגד מערב־גרמניה והונגריה.

סאנטנה ציין כי למרות ההפסדים שיחקה הנבחרת היטב. הוא הוסיף ואמר כי אין בכוונתו לזמן שחקנים חדשים לסגל.

סאנטנה תירץ את ההפסדים במזג האויר הקר השורר באירופה ואשר לדעתו פגם ביכולת השחקנים. למרות ההפסדים ציין סאנטנה כי אף אחד מהשחקנים לא גרם לו לאכזבה.

סאנטנה אמר כי תוצאות שני המשחקים אינם נותנים תמונה אמיתית על יכולתה של הנבחרת. "תמיד יש מקום לשיפורים – ציין המאמן – אך בסך הכל הנבחרת שיחקה היטב".

הלקח העיקרי מהמסע הקצר באירופה שהפיק סאנטנה הוא הצורך בהגברת מהירותה של הנבחרת.

כאמור לא מתכוון המאמן הברזילאי לזמן כדורגלנים חדשים לסגל. עם צירופם של זיקו וליאנדרו הפצועים ושובם של ה"גולים" באיטליה, ג'וניור, סרזו ודירסאו אין לו ספק שהנבחרת תשפר יכולתה ותהיה מוכנה היטב לטורניר במקסיקו.

המרוקאים מקווים לעבור לסיבוב השני במקסיקו 86

הפסדה של נבחרת מרוקו בחצי גמר גביע אפריקה למצרים 1:0 "לא" יפגום בהכנותיה של הנבחרת לטורניר גמר הגביע העולמי במקסיקו – כך הבריח אתמול בקהיר מאמנה הברזילאי של מרוקו גוזה פאריה.

לדברי המאמן שחקניו מצויים בכושר ובמורל גבוהים ולדעתו בכושרם הנוכחי הם מסוגלים להעפיל לסיבוב השני במקסיקו. "מרוקו מסוגלת להיות הנבחרת האפריקאית שתעשה זו" ציין פאריה.

מאמנה של מרוקו היה נרגז מאד כאשר למהלך המשחק נגד המצרים שהיה לדבריו אלים וקשה מאד. גם השיפוט פגע לדעתו בנבחרתו וציין כי המשחק הסתיים שלוש דקות טרם זמנו.

מרוקו עומדת להכנס למחנה אימונים באלפים השוויצרים ב־10 באפריל. הנבחרת תקיים במהלך המחנה שני משחקי מבחן נגד אינטרנאציונאל (ב־23 באפריל) ונגד אינטר מילאן (30 באפריל). ב־6 במאי תגיע הנבחרת המרוקאית למקסיקו ושם תשלים הכנותיה לקראת המפגש הראשון נגד פולין ב־2 ביוני.

הערב מחזור 20 בכדוריד

מאת יצחק מרי

המחזור ה־20 בליגה הלאומית בכדוריד יערך הערב ובמרכזו יעמוד ה"דרבי" הרמתגני בין מכבי ארזים והפועל ר"ג.

האלופה, מכבי ראשל"צ תנדוד עד קרית מוצקין כדי להדוף על פני סגנית הטבלה.

יתר המשחקים: מכבי נתניה – הפועל רחובות; הפועל פ"ת – אליצור הרצליה; הפועל ראשל"צ – הפועל נהריה; מכבי רחובות – מכבי פ"ת.

חתואל: הייתי כמו בטריף חרקתי שיניים להגיע לגמר

מאת יצחק הכהן

הסייף יצחק חתואל בן ה־23, שזכה בשבת במדלית הכסף בתחרות היוקרתית גביע רומל בפאריס, התקבל אתמול בנמל התעופה בנשיקות מצד בני־משפחתו, חבריו ונציגי ענף הסיוף.

חתואל הנרגש ענד את המדליה הכבדה על צוארו, הציג אותה לכל עבר ונראה היה כי טרם "התאושש" מההישג הספורטיבי הגדול בו זכה.

"הייתי כמו בטריף. חרקתי שיניים כדי להגיע לגמר. במשך שנים רבות אומרים לי כל המומחים בעולם כי אני מסוגל להגיע לפיסגה העולמית. הייתי חייב את זה לעצמי".

חתואל העובד במועדון לילה בחיפה ציין כי השיפוט לכל אורך התחרות היה מעולה ורק בקרב הגמר שלו נגד האיטלקי טומסי היתה לו תחושה כי השופטים עושים כל מאמץ לגזול ממנו הנצחון.

"אבל גם כך עשיתי הישג מפתיע. כל המומחים והצופים לא האמינו כי סייף ישראלי יכול בכלל להעפיל לגמר של תחרות כזאת".

פגישה מרגשת במיוחד היתה לחתואל עם אנגי שפיצר וביתה אנגי. אנגי שהיתה ידיד ועזרת הסיוף במשך שנים רבות סיפחה את כל בני משפחת הסייפים מעכו.

יצחק חתואל

הופעתה בנמל התעופה עוררה אצל הסייף פרץ של דמעות.

ומה הלאה? "אני מצוע בורדעי, אבל בעוד ימים אחדים אני חוזר לאימונים. אני מקווה שהמוסדות יסייעו לי למצוא עבודה מתאימה יותר. אחרי ההישג בפאריס אין לי ספק כי אפשר להצליח גם באליפות העולם וגם באולימפיאדה. צריך לעבוד קשה ולרכוש נסיון. אני מרגיש נפלא".

יהודה ויסמר יו"ר איגוד הסיוף הדגיש כי כשמשקיעים עבודה יש תוצאות. "יש לנו חומר ספורטאים נפלא. זהו רק ההישג הראשון בסידרה שתבוא".

איגוד הסיוף תכנן לחתואל מסיבת עיתונאים בנמל התעופה "בן־גוריון" אך החדר "בנמל" ע"י של האמר יצחק מודעי שחזר מאירופה. אבל גם כך לא הועבה השמחה של אנשי הסיוף והראיונות והצילומים הועתקו לפינת האולם.

יובנטוס בלחץ לקראת הגומלין נגד ברצלונה

מאת ג. שרון

הפסד הליגה הנדיר (3:0 לרומא) של מחזיקת גביע אירופה לאלופות, קבוצת יובנטוס הביא ללחוץ את שחקניה ומנהליה לקראת מפגש הגומלין הערב ברבע הגמר של המפעל נגד ברצלונה הספרדית.

יובנטוס שנוצחה לפני שבועיים ע"י הספרדים (1:0) זקוקים הערב לנצחון בהפרש של שני שערים לפחות כדי להעפיל לחצי־הגמר, אולם לשם כך יצטרכו מישל פלטיני וחבריו להפגין כושר טוב יותר מאשר במשחק הליגה ביום ראשון.

ברצלונה, שכבר איבדה כל סיכוי לשמור על תוארה בארצה (מפגרת בתשע נקודות אחרי ריאל המוליכה מחזורים לפני סיום העונה) יודעת שרק תיקו או נצחון הערב יותיר לה תקוות לשחק במפעל זה גם בשנה הבאה.

לא פחות קשה הוא מצבה של האלופה המערב־גרמנית באיירן מינכן שתתארח בבריסל אצל אנדרלכט. לפני שבועיים ניצחו הגרמנים על חודו של שער (2:1) הישג שהערב בודאי לא יספיק להם נגד קבוצה המורכבת ברובה משחקני סגל הנבחרת הבלגית.

שני המשחקים הנותרים בגביע האלופות יערכו בסקנדינביה. בשוודיה תארח גוטבורג את האלופה הסקוטית אברדין. במפגש הראשון בגלגו השיגו השוודים יכולת טובה ואם ימשיכו לשמור על יכולתם עשויה אברדין לחזור הביתה בידיים ריקות.

אלופת פינלנד קופיו כבר עשתה היסטוריה בעצם העפלתה לשלב רבע הגמר. אולם לאחר הישגה המצויין בבוקרשט (תיקו אפס) נגד סטיאווה קיבלו שחקני המארחים תיאבון והערב הם מקווים להיות אלה שיעפילו לחצי־הגמר.

בגביע למחזיקות גביע הבטיחו לעצמם לפחות שתי קבוצות מקומן בחצי־הגמר כבר בתום המפגש הראשון. דינמו קייב עשתה זאת בנצחון על ראפיד בוינה (1:4) ואתלטיקו מאדריד בנצחון (0:2) על הכוכב האדום בלגרד בבלגרד. קשה להאמין שדוקא בבית לעיני אוהדיהם הנלהבים יכשלו הסובייטים.

שני המפגשים האחרים במסגרת זו קשים יותר. ב"דרבי" כל גרמני תנסה מחזיקת הגביע המערב־גרמני באייר אורדינגן להחזיק את יתרונה של דינמו דרזדן ממזרח־גרמניה שניצחה במשחק הראשון 2:0.

לבנפיקה, המוליכה את הליגה הפורטוגלית תהיה משימה קלה יותר עת שתארח בליסבון את דוקלה פראג הצ'כית. במשחק הראשון ניצחו הצ'כים (0:1) ולאור כושרם של מכבי בנפיקה סביר להניח שינצחו בהפרש שיספיק להם כדי להעפיל לשלב הבא.

גם בגביע השלישי בחשיבותו, גביע אופ"א הבטיחו למעשה שתי קבוצות את מקומן בחצי־הגמר בזכות נצחונות בית משכנעים. אינטר מילאן שניצחה בביתה את נאנט הצרפתית (0:3) תשמור קרוב לוודאי על הישגה גם ללא קרל היינץ רומינגה הפצוע וכך גם ריאל־מאדריד, האלופה הספרדית הנצחיה שבמשחקה הראשון (בבית) נגד נויששטאל אמאקס ניצחה 0:3. לאולי שטיליקה, בלמה לשעבר של ריאל המופיע עונה בשורות השוויצרים יהיה זה מפגש חוזר עם חבריו לשעבר אך ספק אם יצליח לסייע לקבוצתו.

לפ.צ. קלן (כנראה ללא רודי פיננגר) סיכויים טובים להדוף על פני ספורטינג ליסבון לאחר שסחטה ממנה תיקו של היקה האורחת במשחק הראשון (1:1).

גם הדבאם הבלגית מסוגלת לגמול לדיניתה הירוזק טפליס ההונגרית על הפסדה במשחק הראשון (1:0) ולהבטיח מקומה בחצי־הגמר.

סדרת מחבטי טניס חדשנית עם ידית בולמת זעזועים מתהדרת "האדי" המונעת כאבי מרפק (TENNIS ELBOW). בתמונה המחבט מימין ושיטת בלימת הזעזועים ע"י רכיבים המצויים בתוך הידית. היצרן משתמש בחומר מיוחד הנקרא "פיבקס" המוכנס לידית בין החלק המרכזי ופרופיל המסגרת ופועל בניהם כבולם זעזועים.

וולקינס הוליך את ההוקס לנצחון על הבולס 96:106

למרות שלא היה בשיאו קלע דומיניק וולקינס 29 נקודות והוליך את קבוצתו אטלנטה הוקס לנצחונה ה־13 ב־15 המשחקים האחרונים. אטלנטה גברה על השיקגו בולס 96:106.

גם שיתופו של מייקל ג'ורדן שחזר למגרש לאחר העדרות של ארבעה חודשים לא סייע ל"בולס". ג'ורדן קלע 17 נקודות.

פילדלפיה 76 התאוששה מהתבוסה לסלטיקס וגברה לאחר הארכה על קליבלנד קאבלירס 112:118. חוליה בי. פרי קלע אמנם 32 נקודות לקאבלירים, אך מסתבר ש־21 הנקודות של צ'רלס ברקלי עבור ה"סיקסרס" היו יעילות יותר.

בנצחון מרשים רשמה לזכותה ניו־ג'רזי נטס שמחצה את הוושינגטון בולטס 102:130. באק ויליאמס קלע 19 נק' וקלט שבעה ריבאונדים עבור הנטס.

הרב ויליאמס קלע שיא אישי (40 נק') והוליך את אינדיאנה פייסרס לנצחון על הניו־יורק ניקס 92:112.

אדריאן דנטלי קלע אמנם 25 נק' בלבד אך אלה הספיקו ליוטה ג'ז כדי לגבור על ה"פיסטונס" מדטרויט 106:107. חברו ריקי גרין הוסיף 18 נק'.

25,000 כוסות שתיה לשרות רצי המרתון

25,000 כוסות פלסטיק ו־10,000 ספוגים יפוזרו ב־15 תחנות שתיה לאורך מסלול המרתון, שיערך ביום ראשון הקרוב ברחובות המרכזיים של תל־אביב. כן יעמדו לרשות הרצים, בפעם הראשונה, 10 מיתקני התזה משפרים, כך שכל רץ יוכל לעשות "מקלחת" במהלך המירוץ.

תחנות השתיה יאויישו ע"י 200 תלמידים מבית־ספר "מישלב", ראשל"צ, ועליהם יפקחו תלמידים מסמינר הקיבוצים בתל־אביב.

בשטח הגמר יעמדו לרשות האצנים והרצים מיתקני שתייה מיוחדים ובהם מיץ ממותק. יש לציין, שכל ציוד השתייה נתרם למטה המרתון ע"י התנועה הקיבוצית.

ממטה המרתון נמסר שרצי המרתון יכולים לקבל את הציוד ומספרי החזה עד סוף השבוע. כן נמסר שביום המירוץ ניתן יהיה להרשם למירוץ העממי בלבד.

ממטה המשטרה נמסר שביום ראשון הקרוב, יום המירוץ, בין השעות 3 – 6 אחה"צ ייסגרו לסירוגין לתנועה כבישים רבים, כולל קטע מרחוב ארלוזורוב בתל־אביב. הנהגים מתבקשים לא להכנס לעיר עם רכבם הפרטי.

מירוץ המרתון, הנערך זו השנה השישית ברציפות, מאורגן ע"י מרכז הפועל בשיתוף עיריית תל־אביב־יפו, עתון "ידיעות־אחרונות" ובחסות חברת "אדידס", חברת "הרץ", ומלון הילטון תל־אביב.

הופעה 115 לשוער ג'נינגס נגד דנמרק

פאט ג'נינגס שוערה בן ה־41 של נבחרת צפון־אירלנד ישווה את שיא ההופעות הבין־לאומיות במשחק נבחרתו נגד דנמרק ב־26 בחודש.

לג'נינגס, שזומן למשחק ע"י מאמנו בילי בינגהאם, תהיה זו הופעה 115 במדי נבחרת ארצה. הישג שעד כה רשם לזכותו רק השוודי ביורן נורדקויסט שיחק במדי נבחרתו בין השנים 1963 עד 1978.

ג'נינגס ערך את הופעת הבכורה במדים הלאומיים בשנת 1964.

מאראדונה ופאסארלה בארגנטינה נגד צרפת

דייגו מאראדונה ודניאל פאסארלה יוליכו את נבחרת ארגנטינה שתתמודד ב־26 בחודש נגד צרפת במשחק הכנה לקראת מקסיקו שיהיה בפאריז.

המאמן הארגנטיני קארלוס בילארדו פירסם אתמול את סגל הנבחרת שתגלגל את הסגר האירופי שלה.

בשל התחייבות לקבוצותיהם באיטליה מאראדונה בנאפולי ופאסארלה בפיורנטינה יופיעו השניים רק נגד צרפת. במשחק נוסף ב־29 בחודש בנאפולי נגד הקבוצה המקומית ישחק מאראדונה מחצית אחת בכל קבוצה.

הסגל הארגנטיני כולל גם משחק ב־3 באפריל נגד גראסהופרס השוויצרית.

מעניין יהיה לחזות שוב במפגש בין שניים מהכדורגלנים הטובים בעולם שעה שמאראדונה ישחק נגד מישל פלטיני.

שניים נוספים המופיעים מחוץ לגבולות ארגנטינה הם חורחה ולדנו המופיע במדי ריאל־מאדריד ובורוצ'גה המשחק בצרפת.

בעקבות מות המתאגרף הסקוטי

בבריטניה קוראים לאסור האיגרוף

מותו של המתאגרף הסקוטי ווס בן ה־28, לאחר ששכב בבית־החולים שלושה ימים ללא הכרה – מעורר מחלוקת פוליטיות ורפואיות בבריטניה, שם נשמעו קולות רבים הקוראים לאסור את הענף.

רופאים שונים, העוסקים במשך תקופה ארוכה נגשות לביטול ענף האיגרוף, התמכמו אתמול על מקרהו של הסקוטי, שספג ביום שישי נוקאאוט מידיו של האנגלי רוקי קלי – כדי לקרוא שוב לבדיקה מחודשת של הנושא ואם לא לאסור את העיסוק בו לפחות למצוא פתרונות שיבטיחו את חיי העוסקים בענף.

מנגד מצויים אלה התומכים בהמשך העיסוק באיגרוף, כי איסור עלול לגרום למתאגרפים להתאגרף במחתרת ודווי סכנה גדולה יותר, שכן אז לא יהיה פיקוח על פעילותם.

קדם למקרה המות של הסקוטי ווס בבירה הבריטית מתאגרף ניגרי יונג עלי שנפטר שישה חודשים לאחר שספג נוקאאוט מאלוף העולם האירי בארי מקגוגן ב־1982.

בספטמבר 1980 מת הוולשי ג'וני אוון 46 ימים לאחר שספג נוקאאוט מהמקסיקאי לופה פינטור בלוס־אנג'לס.

בונייק זומן לסגל פולין נגד ספרד

זבגנייב בונייק, חלוצה הפולני הבין־לאומי של קבוצת רומא האיטלקית נכלל בסגל נבחרת ארצו שתתמודד ב־26 בחודש נגד ספרד במסגרת הכנותיה לטורניר הגביע העולמי במקסיקו.

בונייק טרם קיבל את אישור הנהלת קבוצתו להופיע במשחק והפי שנמסר צפויות בעיות בשחרורו. בחוזהו של בונייק לא התחייבה רומא לשחררו למפגשים ידידותיים. רומא מצויה בשלב הסופי של מאבקי הליגה והסיכוי לזכות באליפות טובים.

המאמן הפולני אנטוני פיצ'צ'יניאק זימן 17 כדורגלנים לסגל ביניהם שניים נוספים המופיעים מחוץ לגבולות פולין השוער יוזף מלינרביק המשחק בשורות פורטו הפורטוגלית המגן רומן ווייצ'יק המופיע בשורות אוסר הצרפתית.

נעדר מהסגל החלוץ סמולרק הסובל מפציעה. את מקומו במרכז ההתקפה יתפוס באראן שהבקיע צמד שערים במשחק התיקו של נבחרתו נגד אורוגוואי לפני חודש.

רכוש ספר מספרית דבר

הלוח הכללי • ידיעות אחרונות • הלוח הנפוץ ביותר • דבר ראשון בבוקר

הודעות 7050
[illegible]

פרסום 5720
[illegible]

שרותים 7000
[illegible]

הלואות 5100
[illegible]

ריהוט והדרה 5270
[illegible]

מציעים למכירה 5000
[illegible]

רוצים לקנות 5010
[illegible]

ניקיון ואחזקה 5500
[illegible]

הדפסים 5020
[illegible]

וידאו טייפ 5040
[illegible]

מערכות קול 5050
[illegible]

וילות ובתים 1050
[illegible]

קבלנים מציעים 1100
[illegible]

דירות למכירה 1200
[illegible]

דירות מרוהטות 1900
[illegible]

עסקים 2000
[illegible]

חנויות 2400
[illegible]

מבני תעשיה 2600
[illegible]

מכוניות 4000
[illegible]

הצעות עבודה 3000
[illegible]

לביה"ס תיכון חקלאי פרדס חנה
דרוש:
שתלן לצמחי נוי ובית
הדרישות:
* יכולת לעבוד עם תלמידים
* השכלה — בוגר הפקולטה להקלאות עם ותק בעבודה של 3 שנים. או בוגר ביה"ס לגננות ולשתלניה עם ותק של 5 שנים.
נא לפנות לביה"ס בכתב.

בית הספר התיכון החקלאי פרדס חנה
מרכז משק
בוגר הפקולטה לחקלאות או בעל נסיון בריכוז משק בעל כישור לעבוד עם תלמידים במשק חקלאי רב־גוני.
פניות בכתב יד נא לשלוח בית הספר התיכון החקלאי פרדס חנה 37000.

לבית הספר התיכון החקלאי פרדס־חנה
דרושים לשנת הלימודים הבאה, תשמ"ז
מורים:
היסטוריה וגיאוגרפיה לכיתות ח'–יב'
פיסיקה לכיתות ט'–יוד
אנגלית לכיתות י"א–י"ב (הכנה לבגרות)
ספרות ותנ"ך י"א–י"ב (הכנה לבגרות)
כימיה לכיתות יוד–י"ב (הכנה לבגרות)
מחשבים — הכנה לבגרות
מדריך חינוכי (רווק), לכיתות ח'
אם בית — לכיתה ח'
בדבר פרטים נא להתקשר למזכירות ביה"ס 8, 063־78117, בין השעות 7.30־12.30.

יוצאים לאור

מאת מירי פז

יז'י פיצובסקי ואנדראש מזאי זוכי „פרס קצטניק"

„פרס קצטניק" לסופר מחו"ל, הכותב בשפה זרה על נושאי השואה, יוענק השנה ליז'י פיצובסקי הפולני ולאנדראש מזאי ההונגרי בטקס שיתקיים בבית הנשיא ב־30 בחודש. יז'י פיצובסקי הקדיש את ספר שיריו „קריאת אפר־מקלה" (1979) לקורבנות השואה. „לא הצלחתי להציל/ אף נפש אחת/ לא ידעתי להמם/ אף כוזר אחד/ אסובב בתי־עלמין/ שאינם/ מחפש מלים/ שאינן/ רץ/ לעזרה לא קרואה/ להצלה שאחרה/ רוצה להספיק/ לו גם במאוחר".

התרגום הוא מתוך מהדורה דו־לשונית, עברית־פולנית (התרגום העברי הוא של שלום לינדנבאום), שיצאה לאור בימים אלה בהוצאת „גזית". את הספר מאיירים תצלומי תחריטיו של מרק שאגאל.

פיצובסקי, שהיה אמור להגיע לישראל לטקס חלוקת הפרס (בסך 1000 דולר), לא יגיע בגלל מחלה. את הפרס תקבל בשמו רעייתו.

קאזימייז' בראנדיס לישראל

בחודש מאי יגיע לישראל הסופר הפולני קאזימייז' בראנדיס. בראנדיס, קומוניסט לשעבר שהתפכח, כתב את „שמשון" שתורגם לעברית. בשנים האחרונות התפרסם במערב בזכות „יומן וארשאי" בו תיעד את התסיסה בפולין מאז עליית סולידאריות. בראנדיס מתגורר כיום בפאריס. הוא מרצה על ספרות פולנית ומשדר בתחנה הפולנית של הרדיו הצרפתי.

ה־11 של יעקב בסר

„מישהו כבר מכסה בחצר" הוא שם ספר שיריו החדש של יעקב בסר (בקרוב ב„ספריית הפועלים"), ה־11 במספר, בנוסף על תרגומיו לשיריהם של ייסנין, טורגניב, אהרנבורג ובאחרונה תרגום של „מכתב לשאגאל" מאת יז'י פיצובסקי. שם הספר מרמז על מפנה ביצירתו של בסר. „אינטואיטיבית אני חש שזה קובץ שירים אקטואלי, המבטא את אווירת חיינו עכשיו", מאשר בסר. גם מבחינת הסיגנון מבשר „מישהו כבר מכסה בחצר" חידוש ביצירתו. „הספר שונה מספרי הקודמים. יש בו יותר נקיון ואחריות למלה. הוא רזה ומשוחרר מתפאורה צבעונית".

כמחצית מן השירים בספר עוסקים בחידלון, במוות, בספק, בתהיה. „אחד מן השירים בקובץ הוא סיפור על כלב שהופקד לשמור על יער מפני כריתה. הסכנה מטילה עליו תרדמה. כדי לא להירדם הוא נושך את בשרו עד שהוא מכלה את עצמו. ברוב השירים הכוונה היא להדגיש תהליך בהתרחשותו הנוראה".

„אהבות מקבילות" בשוקן

בהוצאת „שוקן" רואה אור השבוע הגדה של פסח. עריכת הנוסח היא של פרופ' משה גושטיין. האיורים הם מעשה ידיה של מיטבאל (רינה קסל), מיניאטוריסטית וקאליגרפית, שציורי מגילת רות שלה הוצגו בפאריס והם נכללים באוצר כתבי היד של הספריה הלאומית, שם ויצירתה „חלום יעקב" מוצגת במוזיאון לאמנות יהודית בפאריס. הציורים המקוריים להגדה של פסח יוצגו בתערוכה מיוחדת שתיפתח ב„בית אריאלה" ב־20 באפריל. את דברי הפתיחה בתערוכה ישא בצלאל נרקיס, יו"ר האגודה לאמנות יהודית.

עוד מבית שוקן: האנתולוגיה „אהבות מקבילות" – מבחר שירה אנגלית מטאפיסית בעריכת שמעון זנדבנק.

אבא לא אוהב אותו

ריצות על החוף לקראת התחרות הגדולה. אח מול אח, פרוידיזם בגרוש, אבא עריץ, אמא דפרסיבית, מים צלולים וכבונוס מצליח התסריטאי להשחיל בין הריצות על החוף כמה קטעי רוק בסגנון מקומי, שני קטעי מחול של הבאלט האוסטרלי (החברה בלרינה) שני קטעי קרטה (האח הטוב מטביע את יגונו בספורט זה), סצינת דהירה על אופנוע, נצנוצי שמש אומנותיים בערשה, והרבה גופות גברים מיוזעים – לקהלי יעד שונים.

קולנוע

מאת יגאל משיח

„יומו של אלוף", קולנוע „הוד" ת"א

סרט הספורט הוא בין הז'אנרים המשעממים ביותר; לא חלילה בגלל איבתי לספורט, אלא בעיקר בגלל חוסר התאמה בין קולנועיותו הטבעית של המופע הספורטיבי לשטויות המסגרת הסיפורית שבתוכה הוא מוצג. תנועה ופעולה מתאימים להתבוננות קולנועית, לצילום פיוטי ולסלו־מושן, אבל את אלה צריך לקשור בסיפור וכך נחתך גודלו של סרט הספורט לא על־פי יופיו האתלטי, אלא על פי אמינותה היחסית של העלילה.

לא במקרה היו הרבה ביוגרפיות של כוכבי ספורט לסרטים חביבים. קורות החיים הינחו את התסריטאי, המציאו לו סיפור בשרי ושחררו את הסרט מנוסחאות עלילה משופשפות. „אלימות בשכונות העוני" עם פול ניומן (1956) היה פנטסיה סנטימנטלית על חייו של אלוף האגרוף רוקי מרציאנו. „מרכבות האש" התבסס על סיפור אמיתי ועינג את כולם ו„רוקי" הראשון הצליח בגלל חינם של הסיפור והדמויות למרות הרבה מוטיבים שאולים מז'אנר סרטי האגרוף. אחר כך, כשנותר הסיפור ואזלה הנשימה היו הסרטים הבאים לנוסחאות חסרות תוכן שבמסגרתן התגשמו כל הפנטסיות הוולגריות של ההמון.

„גלגלי תהילה" ו„יומו של אלוף" המוצגים אצלנו בימים אלה אינם סרטי ספורט וולגריים. הכוונה היתה לעשות סרטי ספורט מתנגים, מלאים אהבת אנוש, דמויות חיוביות וערכים נעלים, אבל גם הפעם, כרגיל, היה הספורט קורבנם של שני סיפורים מטומטמים זהים זה לזה. ב„גלגלי תהילה", שתוכנו מטופש כמעט כמו שמו מולבשת תחרות אופניים ישנונית על תחרות בין שני אחים. האב מת לפני הסרט, האם אוהבת את הצעיר והבכור עוזב את הבית לזכות בכמה מדליות ובדיפלומת רופא. הצעיר שנשאר עם אמא, כך חשוד עלינו, עומד לחלות במחלה שממנה מת אבא וכדי לברר את העניין לאשורו לוקח האח הרופא את אחיו למרפאתו המשוכללת. ועד שיתברר לכם מי החולה ומי הבריא יוצאים האחים לתחרות אופניים ארוכה מדי. איך עושים מרכיבה על אופניים סרט באורך מלא? מוציאים את האחים להרבה הפסקות דרמטיות ומניחים להם ללבן את ענייני המשפחה. כשאוזלים גם אמצעים אלה מתגברת פתאום המחלה, החולה נוטש את התחרות, הבריא נשאר למען כבוד המשפחה ומוסר ההשכל, ומגיע ראשון אל קו הגמר ואל אמא.

סרט מטופש הרבה יותר הוא „יומו של אלוף" של הבימאי האוסטרלי איגור אוזינס. הספורט הפעם בטעם אוסטרלי: 25 מילין מפרכים של ריצה בחול, שחיה ותתירה, תענוגות המתקשרים לי משום מה רק עם סבלות הטירונות בחיל הים. התחרות וסצינות האימונים מוגשים לנו בתרחורי חנק על פס הקול ועוויתות גוף בהילוך איטי כמו בשידור פוטבול בטלוויזיה האמריקאית ואחרי כמה מערכות בסגנון זה מתברר לנו (להחיאת הדרמה), כי כל המאמץ נובע מחסרון אהבת אב. אמא אוהבת את בניה ללא אפליה, אבל אבא, מאצ'ו מתוסכל שלא הצליח לזכות בכתר בבחרותו, מעדיף את הבכור על פני הצעיר. לפני השינה למשל הוא נכנס לראות מה שלום הבכור (בחור בן 25) אבל פוסח על מיטת הצעיר. אמא ממשיכה כמו שופט קו דל סמכויות לסוכך על הצעיר אבל אבא בשלו, כמו עריץ פרוידיסטי מהקולנוע הפסיכולוגי של שנות החמישים, וככה זה ממשיך; קנאת אחים קשה בעידוד אבא והרבה

„בת־דור" מחכה לואלנסה

מאת מירי פז

„פסקי הדווילי" ו„הזוהרים" הן שתי העבודות מתוך רפרטואר המחול של „בת־דור" שהקהל הפולני אוהב במיוחד, מעיד מנהל הלהקה באחת שבירשה בשיחה טלפונית מפולין. הקהל הגיע מגוונים למרים פסקלסקי, סולנית יצירתו של יוסף ... „הזוהרים" ולז'נש אורדמן, המככבת ב„פסקי הדווילי".

סבירסקי מספר, כי לעומת הקהל המבוגר ברובו שבא לראות את הלהקה בוואראשה, היה הקהל בלודז' צעיר ובתוכו הוא אשר פגש ותיאטרון רבים שבאו לברך את הרקדנים בתום המופע. בוואראשה היו בין המברכים שר התרבות הפולני זנגבי ירוזלסקה.

את הימים החופשיים ניצלו חברי הלהקה לביקורים בטרבלינקה, בבית הקברות היהודי בוואראשה שבו קבורים י.ל. פרץ, זמנהוף, מייסד התיאטרון היהודי קמינסקה ועוד. המדריך בטרבלינקה היה צעיר יהודי, סטודנט למתימטיקה, ששוחח איתנו ארוכות על השואה וסיפר כי הוא עוסק במחקר פרטי ובאיסוף מסמכים על התקופה. מתברר שרבים מבני שיחו שבו לעסוק בנושא וגילו התעניינות בעברם של בני משפחות הרקדנים שלנו שחוו את השואה. המתורגמנית הפולניה שהתלוותה אליהם לביקור בטרבלינקה סיפרה כי זהו ביקורה הראשון במקום ופרצה בבכי, מספר סבירסקי.

אתמול התקיימה הופעתה הראשונה של בת דור בעיר הקיט גדיניה. חברי בת דור שמוזרו בתל אביב עסוקים עתה בהימורים: האם בקהל החגיגי בגדיניה יהיה גם לך ולנסה המתגורר בגדנסק הסמוכה.

שירים טובים למזכרת

תקליטים

בלניות, הצדעה למשה וילנסקי. סי.בי.אס. 26822. שיר אהבה חיילי לסשה ארגוב. סי.בי.אס. 26821. לקטים משיריהם, בהפקת גלי צה"ל, צה"ל, בסידרה „על 50 שנות זמר עברי")

מאת ישראל דליות

למדתי להכיר ולהוקיר אישית את משה וילנסקי בתקופת שירותי בגלי צה"ל, כאחראי לתכניות המוסיקה, בשנים 1955 עד 1958. הצוות באותם הימים היה קטן והוטל עלי לערוך שידורים של מוסיקה קלאסית, שירים עבריים, פזמונים, „התמורות צה"ל, פלקלור ואפילו מוסיקה לריקודים. וילנסקי היה היועץ המוסיקלי לתחנה הצבאית, בעיקר ל„מוסיקה ישראלית". מדי שבוע נפגשנו, יחד עם מפקד גלי צה"ל רס"ן בנו צור ז"ל, להתייעצויות ולדיון בתכנון לעתיד. הוקסמתי תמיד מחדש מאישיותו הצנועה והלבבית של המלחין הפופולארי. התברר לי שהוא לא רק יוצרם של שירים אהובים אלא מוסיקאי מהדרגה הראשונה, בקיא ומתמצא היטב בכל סוגי המוסיקה, בעל אופקים תרבותיים שבאו לביטוי גם בקפדנותו בבחירת הטקסטים ללחניו. נוכחתי לדעת שלחניו נולדים מצירוף מוצלח של השראה, כישרון יוצר ושליטה מקצועית גם כמעבד, פסנתרן ומנצח. בזמן מבצע סיני, בסתיו 1958, זכיתי להפיק באולפן גלי צה"ל את ההקלטה הראשונה של „מול הר סיני" מאת וילנסקי ומוהר עם להקת הנח"ל.

התקליט החדש מביא לנו רק 12 מבין שיריו, שהוקלטו במופע פומבי, במועדון „צוותא" בת"א במאי 1982, בהנהלתו המוסיקלית של שמעון כהן המלווה בפסנתר בשבעה שירים. משתתפים שש זמרות, שני זמרים, שני צמדים ולהקה. לא כל המבצעים הם באותה רמה איכותית. בולטת מכולם שושנה דמארי („אני בצפת" ו„בלניות" למילים של אלתרמן). קולה ושירתה מזוהים למעשה עם לחניו של וילנסקי. התרשמתי מאד משירתה של יהודית רביץ ב„מגדלור" למילים של חן אלמגור, בעיבוד שלה עצמה ובליווי גיטרה אקוסטית. הצליח גם „שיר ערש נגבי", למילים של יחיאל מוהר, מפי אריק סיני בעיבוד דני רובס המלווה בגיטרה אקוסטית. ראוי לציין לטובה את „בלדה לאשה", למילותיה של תרצה אתר, מפי נורית גלרון בעיבוד רפי קדישזון המלווה בפסנתר. עליו ונחמד הביצוע של „לימון וצלחת", למילים של אלתרמן, המושר ע"י יונה עטרי ואילי גורליצקי, בעיבוד שמעון כהן. האווירה הקלילה, הקאברטית בידורית, ששררה במהלך המופע, משתקפת כהלכה בהקלטה הבהירה והמאוזנת היטב.

אלה הם שירים שיש בהם ייחוד ואופי ושהזמן לא יכול להם. ביכולתם לחיות ימים רבים. תקליט זה, במתקונת של זר כלניות והצדעה, הוא תרומה צנועה וצבעונית העומדת במבחן.

★

אותם דברים בשבחם של שירי וילנסקי יפים כמובן גם לשיריו של אלכסנדר (סשה) ארגוב. אף הוא מהיוצרים הותיקים והאהובים של הזמר העברי שבלחניו „יש משהו מיוחד". מעין קסם מדבק. על האהבה והאהדה לשירי ארגוב מעיד התקליט החדש שהוקלט במופע פומבי, בנוכחות קהל נלהב, ב„צוותא" בת"א, ביוני 1984, בהנהלתו המוסיקלית של רפי קדישזון שגם עיבד כמה מהשירים. הקהל מצטרף לשירת הזמרים ומגיב בעירנות ובהתלהבות. נכללים 13 שירים בהשתתפות שש זמרות, שלושה זמרים, שני צמדים, שלישיה („חלב ודבש") ולהקה (נח"ל 86). המלחין עצמו פעיל כפסנתרן מלווה ב„שיר ארץ" למילים של נתן יונתן מפי אורה זיטנר, ויחד עם מתי כספי ב„שיר ערש" הנודע למילים של אלתרמן. בולטים השירים ההומוריסטיים המצויינים כמו „ערב בבסתה", למילים של חיים חפר, בשירה ובמשחק ב„גיבב מקומי" מעודד גלי צחוק עם גרי אקשטיין ובעיבודו ו„הפרוצה החלוצה" בביצועה המצויין של מיקי קם. הפזמון המפורסם „קונצרטינה וגיטרה" למילים של אלתרמן, מוגש בחן מרענן ע"י הצמד המבוטה יונה עטרי ואילי גורליצקי. וכמובן שושנה דמארי, בקולה ובשירתה השופעים סמכות וחמימות ב„הוא לא ידע את שמה" למילים של חפר. הישג ראוי לציון: העיבוד של מתי כספי והביצוע של „פגס בודד", למילים של חפר, עם שלישית „חלב ודבש".

תקליט מוצלח עם אווירה מעוררת וזכרונות שאפשר להאזין לו שוב ושוב.

"מקום בצמרת"
מצעד הפזמונים הישראליים – רשת ג' קול ישראל 18.3.86

1. בלדה לסוכן כפול – משינה
2. בית ספר לתופש הדיבור – דני בסן
3. הלד – שרון ליפשיץ
4. בוקר של תמסין – מני בגר
5. אהבת הספן – ריטה
6. צפור מטורפת – יהודה כהן
7. בואי אלי – סי היימן
8. שוליה – חוה אלברשטיין
9. שובי הרמוניקה – ירדנה ארזי
10. לדודים – להקת פיקוד דרום
11. שיר של פעם – הדודו מור
12. סוף העונה – גלי עטרי
13. אל הנחל – להקת הנח"ל
14. עם כל החברה – גידי גוב
15. סתיו ישראלי – גלי עטרי
16. ברקוד נשכח – שלמה ארצי
17. אל תשליכני לעת זקנה – שימי תבורי ואביהו מדינה
18. יד ביד ביחד – ג'ירה גל
19. מלכת הלילה – רוחלי חיים
20. מישהו על הירח – אלברט רוסטם
21. הנערים הספנים – עפרה חזה
22. ילדים טובים ילדים רעים – יהודית רביץ
23. ינושו גלגלים – גבי שושן
24. כמו הצב – יהודה באון
25. אין לי מה לתת לך – צביקה פיק
26. תופסים ראש קטן – ליאור פרשבייץ
27. איציק – פופלקס
28. החייל הכי מתוק בצה"ל – פיקוד הצפון
29. אל תבוש בי עכשיו – שלמה ברסי
30. כושי מג'שיקה – שלומי אסף

לשיפוטכם – פינת הפזמון החדש

31. בגני לי בלליקה – הדודו מור
32. לחיים – חיים משה
33. כמו האמונה – מירי אלוני
34. נערה – יהודה תמיר
35. קפה או תה – איחולייבבר

לכבוד:
„מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91010
אני מצביע עבור ...

1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12

שם:
כתובת:
תאריך:

מקבץ

כמדי שנה יציין התיאטרון הישראלי את יום התיאטרון הבין־לאומי ביום חמישי הבא, ה־27 במארס. במרכזו של יום התיאטרון יעמדו שני ארועים, האחד – מפגש של ותיקי התיאטרון שיתקיים בקפה "תיאטרון הבימה" בחסות ראש עיריית ת"א, והשני, מיד אחריו, באותו מקום – טקס הענקת "פרס מסקין" להפקה המקורית הנבחרת של העונה החולפת. הטקס יהיה במעמד שר החינוך והתרבות יצחק נבון ובמהלכו יועלו קוים לזכרון של אהרון מסקין ז"ל.

★

במסגרת התערוכה "כי קרוב אליך הדבר מאוד, דלות החומר כאיכות באמנות הישראלית", תתקיימנה שתי הרצאות במוזיאון ת"א. הערב, בשעה 20.30 – הרצאתו של המשורר אהרון שבתאי: "חומרים, דברים ושמות: לקראת תלמוד" – על חידוש הפואטיקה היהודית הקלאסית, פואטיקה של תלמוד ומדרש.

ביום ה' הבא, 27 במארס תתקיים הרצאתו של פרופ' דן מירון שידבר על תכנות של עיצוב תל־אביבי בספרות העברית החדשה.

★

המקהלה היהודית מהונגריה, הנקראת על שמו של המלחין היהודי־הונגרי קארל גולדמארק תגיע בקרוב לישראל לסדרת הופעות ברחבי הארץ. המקהלה, המונה כשלושים איש מופיעה בקביעות בבית הכנסת של בית המדרש לרבנים בהונגריה ותוכניתה כוללת שירים בעברית ובאידיש.

★

אריק סמית מחדש את פעילות תיאטרון הבובות שלו בהפקה על סיפור חייו של סופר האגדות האנס כריסטיאן אנדרסן, דרך מיטב מאגדותיו. בהצגה משתתפים 50 בובות ו־11 שחקנים, ביניהם יוסי גרבר, יצחק חזקיהו וישראל טרייסמן וקבוצת ילדים מהתיאטרון המוסיקלי. הופעה ראשונה ב־24 במארס.

★

ב"בית רובין" נפתחה אמש תערוכת יצירות של אמנים אשר יצרו באילת או בהשפעתה. בתערוכה מציגים כ־20 אמנים, מזרמים שונים, ביניהם **יחזקאל שטרייכמן, אביגדור סטמצקי, מנשה קדישמן, מרדכי לבנון, משה גרשוני ומיכאל גרובמן.**

★

כתב העת **"עכשיו"** יוזם סידרת ערבי ספרות בקמפוסים. ערב ראשון בסידרה יערך באוניברסיטת תל־אביב, במועדון הסטודנטים "פוקוס" שליד מעונות הסטודנטים, ב־27.3.86 בשעה 20.30. המיוחד בערבים אלה הוא שילוב יוצרים ידועים וצעירים. בערב ישתתפו: **מרדכי גלדמן, מאיה בז'ראנו, רוני סומק, סיגלית דווידוביץ', אלון אלטרס, אבי פלדשטיין, רובי שונברגר, חזי לסקלי, אלי הירש ודורי טרופין.** על הסיפורת הצעירה ישוחח **אמנון נבות.** ליווי מוזיקלי: **ראובן דותן וטיירי וידר.** ינחה את הערב **אלון אלטרס.**

★

הקונצרט השלישי והאחרון בסידרת "ערבית מוסיקלית", בעריכת **מיכאל הרן**, ייערך מחר בערב במוזיאון ת"א. בתכנית הרביעייה אופ. 47 לפסנתר ומיתרים מאת שומאן, שלישיית הקלרנית מאת ברהמס, שירים מאת שומאן ו"קטעי סונטה" מאת ברהמס. ישתתפו הכנר **מנחם ברואר**, היולנית, **מרים הרטמן**, הצ'לן **מיכאל הרן**, הקלרניתן **עלי אבן**, זמר הבאריטון **מיכאל פלזנשטיין** והפסנתרן **אלכסנדר וולקוב.**

שלמה שביט מארח הערב את **רוחמה רז** אשר תפתח את סדרת ערבי השירה בציבור "קול ברמה", שיתקיימו במוזיאון ישראל אחת לשבועיים בימי ד' בשעה 20.30. שלמה שביט יארח זמרים, מקהלות ומלחינים ידועים. ייחודו של ערב כזה הוא בנסיון להפעיל את הקהל לשירה במספר קולות ו"בעיבודים ספונטניים".

ספר

קטעי זכרונות של עובד בן־עמ"י

מאת מאיר בראלי

ראש עיריית נתניה לשעבר, עובד בן־עמ"י, פרסם חוברת בת 32 עמודים שהוא קרא לה „שיחותי עם דוד בן־גוריון". אלה הם בעיקרו של דבר, זכרונות אישיים של המחבר. בחלקם הוא דן במגעיו עם דוד בן־גוריון וגם בהם העניין העיקרי אינו בציור עוד קו לדמותו של דב"ג, אלא בראיית הדברים של אחד מראשי „האיחוד האזרחי", מהמעטים שתמכו בבן־גוריון גם כאשר רוב הציבור פנה לו עורף, בתקופת „הפרשה". המחבר פותח בהצגת „תעודת זהות" שלו: שמי עובד בן־עמ"י, נולדתי בפתח־תקוה ב־1906. השתייכתי למחנה המנוגד לזה של בן־גוריון. בשנות העשרים נמניתי עם „בני בנימין" ומאוחר יותר עם אנשי „הגוש האזרחי".

ספק רק אם השפעתו של בן־גוריון על המחבר הביאה אותו לתמוך במפא"י בבחירות אי־פעם, אולם האיש אופייני לציבור רחב שהוקסם מאישיותו של בן־גוריון, ורבים מהם – לא אנשי ציבור פעילים – תמכו מפעם לפעם במפא"י שבראשותו. המחבר עצמו היה איש ציבור פעיל, מנהיג, שהיה בעצמו מועמד לבחירות (לא רק בעירייתו, נתניה). הוא היה חלק מהשלד של מחנה הימין בישוב ואחר־כך במדינת ישראל.

בן־גוריון רכש את אהדתו והערכתו של ראש עיריית נתניה עוד בהיותו מזכיר ההסתדרות, אף־על־פי שהוא אומר עליו: „הקו האופייני לבן־גוריון באותה תקופה היה של מנהיג פועלים, ולא תמיד סובלני ביותר כלפי אנשי המחנה שמנגד". יש לזכור ש„בני בנימין" היתה קבוצה פוליטית קיצונית ביותר באיבתה להסתדרות, והמאבקים לעבודה עברית לא היו בדיוק קרובים ללבה (זו היתה, ברובה, קבוצת בני איכרים, בעיקר בני פרדסנים). שלא כמו רבים מחבריו, היה המחבר מעוניין גם בהסתדרות הציונית והוא מספר לנו על השתתפותו בהקמת הסוכנות היהודית ועל פעילותו, לצדו של מאיר דיזנגוף, בקונגרס הי"ז (1931), הקונגרס האחרון שלא היה בהשפעה מכרעת של תנועת העבודה ושל דוד בן־גוריון.

עניין מיוחד יש בהערה צדדית: „כאשר מינו ועדות להכנת חומר לוועדת פיל, שותפתי בוועדה בראשות ד"ר רופין, שטיפלה בחילופי אוכלוסיה". אני מניח שאין זה גילוי סנסציוני, שארתור רופין עמד בראש ועדה שעיבדה הצעות לחילופי אוכלוסין, להוצאת ערבים משטח שנועד למדינה יהודית, אולם יש בכך עניין מיוחד בימינו, כאשר הח"כ כהנא הצליח לעורר יחס שלילי קיצוני לכל רעיון של חילופי אוכלוסין (קראו לזאת בימי המנדט בשם „טרנספר") בגלל הצעותיו הבלתי־אנושיות. ארתור רופין, שהיה מקסימליסט ובעל חזון בהתיישבות הציונית, היה מינימליסט מדיני, ממייסדי „ברית שלום" ב־1937, ועם זאת עמד בראש ועדה לחילופי אוכלוסין. אכן, לא כל הצעה לחילופי אוכלוסין היא „כהניזם". האיש כהנא מסוגל להפוך לזוועה גם את הרעיון ההומאני ביותר.

נחזור לבן־עמ"י וסיפוריו המעניינים. אחד מהם הוא שאיתמר בן־אב"י (בנו של אליעזר בן־יהודה, מי שהיה עורך „דואר היום", שבן־עמ"י היה יו"ר הנהלתו), טען באוזני וייצמן וסוקולוב, עוד לפני אישור המנדט, שכדאי לנו להצטמצם בשטח ובלבד שתהא זו מדינה שלנו, עם נשיא, משטרה וצבא משלנו. הוא התריע בפני תלות בוסרה של ממשלת נאבנות על כל תהפוכותיה.

בן־עמ"י מספר, כמובן, הרבה על בן־גוריון ובין היתר על התארחותו, עם רעיתו, אצל בעל הזכרונות. מבן־גוריון עובר האיש לתאר את פעילותו בבניית תעשיית היהלומים בארץ. הוא רומז על תמיכתו המסויימת באצ"ל ערב הקמת המדינה, נזכרת, כמובן, התקשרותו עם ד"ר עזריאל קרליבך ביסוד „מעריב", אשר למחברנו יש בו מניות רבות וזכות השפעה מועטת על עריכתו. לכן, הוא מסביר, לא יכול היה למנוע את התייצבותו של „מעריב" נגד בן־גוריון כל תקופת „הפרשה".

מעניינת ההערה בדבר הויכוח שהיה לו עם ישראל רוקח – שהיה מנהיגו הפוליטי – כשבן־עמ"י עזר ל„זרם העובדים" בנתניה.

לדבריו היה זה בן־גוריון שעניין אותו בבניית אשדוד; עד כה היה ידוע שאשכול וספיר היו גיבוריו של סיפור זה, אולי חיבתו לבן־גוריון היטתה את זכרונותיו של בן־עמ"י, בעניין זה?

בקטעים הקשורים לבן־גוריון בולט בעגמומיותו סיפור יובל השמונים לבן־גוריון, כשהמימסד פעל בקטנוניות שאינה ראויה לשבח למנוע את החגיגה, או לגמד אותה ככל האפשר, ויש לזכור שהדבר היה לאחר הבחירות, לאחר שהמימסד כבר התגבר על רפ"י ולא היה לו ממה לחשוש. הוא מספר על מאבקים עם אנשים לבל יצטרפו לוועד להגיגת היובל, להצים על הנשיא שז"ר בעניין זה ועוד. לא הבינותי אז מה הריץ את האנשים שרצו למנוע חגיגת יובל שמונים לדב"ג. עד היום אין אני מבין אותם. עובד בן־עמ"י לא יכול להסביר לי זאת, כי גם הוא לא הבין...